

YENİ DEMOKRASİ YOLUNDA

İŞÇİ-KÖYLÜ

www.iscikoylu.org

Sayı: 2004-3

27

*Yıl:2 *31 Ocak-13 Şubat 2004 *Fiyatı: 750. 000 TL ISSN:1303-9350

Emperyalist saldırganlığa ve özelleştirmelere karşı ÖFKEMİZİ ÖRGÜTLEYELİM!

AÇLAR ORDUSU EGEMENLERİ KORKUTUYOR

Emperyalistlerin Davos zirvesi sadece ezilenlere yönelik yeni saldırıların tartışmasına sahne olmadı. Büyüyen açlar ordusunun büyük bir tehlike oluşturduğunun korkusuyla yapıldı. "Dünyanın hakimleri" bu korkuyla başladılar zirveye ve bu korkuyla bitirdiler. Korkuları büyük çünkü saldırdıkça dünya halklarının öfkelerini daha fazla büyütüyorlar ve krizleri daha da derinleştiriyor.

EZİLENLERİN ÖFKESİNİ ÖRGÜTLEYELİM

Ülkemizde artan saldırıların yanı sıra özelleştirme saldırısı ile birlikte büyüyen tepki, dünya halklarına yönelik gerçekleştirilen bir dizi saldırganlık, Irak'ta işgalle birlikte artan infazlar ve direnişler, İsrail'de siyonizme karşı direnen Filistin halkı ve bedenlerini bomba yapan genç direnişçiler direnen halklara umut olmaya devam ediyorlar. Bombay'da örgütlenen direniş dünya halklarına iletilen güçlü bir mesajdı. Bu mesajı büyütmek direnenlerin gücüne güç katmak için çürüyen emperyalizmin ve onların her türden uşaklarına karşı direnişi her tarafta örgütleyelim. Halkların büyüyen öfkeleri gücümüzdür, bu gücü örgütleyelim. Her bir şehidimizin uğruna toprağa düştüğü ideallere sahip çıkmak için, daha güçlü yürümek için örgütleyelim, örgütlenelim!

Yüzlerce işçinin ekmek kapısı TÜPRAŞ yok pahasına satıldı. 1.3 milyar dolara satılan Balkanların en büyük Avrupa'nın ise 7. büyük petrol rafinerisi TÜPRAŞ, ülke zenginliklerinin nasıl talan edildiğinin en somut örneği. Krizden nefes alamayan ekonomiyi "rahatlatmak" için yapılan bu yağma işsizler ordusunun sayısını arttıracak ve açlıkla boğuşan yoksulların düşük ücretle ve kötü iş koşullarında çalıştırılmasını arttıracak.

İrfan Kaygısız

SÖYLEŞİ

"Bir tarafıyla yurttaşların yeniden bir vergilendirmeye tabi tutulması söz konusu. Ama öbür taraftan da kentin kendi içerisindeki bölgelerin hizmetlerin dağıtımında bile farklılaşması söz konusu. Çok kabaca zengin semtlere da-

ha fazla hizmet götürülmesi, yoksulların yaşadığı semtlere daha az hizmet götürülmesi söz konusu. Neden böyle? Çünkü yoksullar o hizmetin bedelini ödeyemeyeceklerdir."

Sayfa 14-15

İşçi-köylü'den

"AÇLIKTA TERÖR KADAR ÖNEMLİ"
EMPERYALİSTLERİN
KORKULARI BÜYÜYOR

Sayfa 29

Parti ve Devrim Şehitleri Paris'te anıldı

Büyük ve şanlı insanlık yürüyüşümüzde, yani bağımsızlık, halk demokrasisi, sosyalizm ve yüce komünizm uğruna, yaşamlarını bir saniye bile tereddüt etmeden, ezilen mazlum halklarımızı za armağan eden, parti ve devrim şehitlerimizden, öğrenmenin onurunu yaşıyoruz. Günümüz koşullarında, silahlı devrim ile silahlı karşı devrim arasındaki çatışma tüm yoğunluğuyla devam ediyor. Bu çatışmanın kendisi, bizlere, yani devrim tarafında olanlara, ağır sorumluluklar yüklemektedir. Bu sorumluluğu kuşanabilmenin en önemli yanı, devrim ve parti şehitlerimizin, kan-can pahasına yarattığı değerleri sahiplenmekten ve yaratılan değerleri bilince çıkartmaktan geçer.

Proletarya Partisi'nin 1978 yılında gerçekleştirilen 1. Konferans'ında, Ocak ayının son haftası, "Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası" olarak karar altına alınmıştır. Elbette bu haftanın, bu anlamıyla ele alınması, anlamsız ya da hedefsiz değildir. Proletarya Partisi'nin ideolojik-politik ve örgütsel şekillenmesi ile yakından ilişkisi ve derinliği olan bir karardır. Enternasyonal proletaryanın büyük öğretmeni ve Ekim devriminin mimarı komünist önder Lenin, Alman proletaryasının önderleri Rosa Lüksemburg ve Karl Liebknecht, Türkiye proletaryasının ilk önderi Mustafa Suphi ve ondört yoldaşı, Proletarya Partisi'nin ilk şehidi Meral Yakar, Ali Haydar Yıldız ve daha niceleleri, Ocak ayında harç oldular devrime. İşte, Ocak ayında "Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası" düzenlenmesinin önemi buradadır. Özgürlüğümüzün, geleceğimizin ve umudumuzun

teminatı olan Proletarya Partisi'nin, nice kadrosu, savaşçısı ve militanı ve devrim mücadelesinde şehit tüm devrim şehitleri Ocak ayı şahsında anılmaktadır. Mücadele geliştikçe, kavga büyüdükçe ve savaş şiddetlendikçe, kendi yaşamlarını hesapsız olarak kavganın, devrimin ve halkın kurtuluşu kavgasına sunan şehitlerimizin sayısı artmıştır-artacaktır. Tüm parti ve devrim şehitlerini birarada anmak ve kavga andı içebilmemiz bir elzemdir. Düşmana karşı sınıf kinimizi bilemenin, hesap sorma bilincimizin, ideolojik-politik duruşumuzun, partiyle bütünleşmemizin, devrime sevdalanma ve kendimizi ona sunmanın sınırdığı anlardır, parti ve devrim şehitlerini andığımız günler. Bu anlamıyla Ocak ayının, son haftası bizler için oldukça önemlidir.

Bu bilinçten hareketle, Paris İşçi köylü okurları olarak, 24 Ocak 2004 günü, Halklarla Dayanışma Derneği'nde, "Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası" etkinliği olarak bir anma toplantısı gerçekleştirdik. Açılış konuşması ve saygı duruşu ile başlayan toplantı, parti ve devrim şehitlerini konu alan bir sinevizyon gösterimi ile devam etti. Daha sonra söz alan bir kişi, Proletarya Partisi'nin 1. Konferans'ının almış olduğu anma haftası kararının nasıl ele alınması gerektiğini, şehitlerimizin yaşantılarından ve kavgalarından öğrenilmesi gerektiği üzerinde durarak konuşmasına başladı. Kısaca Dünya ve Türkiye'de ki gelişmelere de değinen kişi, "Partimiz TKP/ML önderliğinde, sınıf mücadelesinin engin denizinde, her şehit düşen yoldaşımız, MLM bilimi ile donanan bir bilincin, zoru nasıl yenebileceğinin, aşılması denilen dorukların nasıl aşabileceğinin ve politik iktidarın nasıl zaptedeceğinin yegane yolunu gösterdiler" diyerek, konuşmasına devam etti. "Yaşanan kıyasıya savaşta, şehitlerimizin susması, ülkemizin dağlarının, zindanlarının, nehirlerinin, bebeleri ve türkülerinde susması demektir. Konuşan sadece leş kargaları ve cellatlar olacaktır. Dünyanın güzelliği, güneşin parlaklığı, ovaların yeşilliği ve milyonlarca emekçinin sesi olarak haykıran şehitlerimizdi." Oldukça ilgi ile dinle-

nen konuşmasına, "onların şehit oluşu yaşantımızı etkiliyor, yüreklerimizi dağlandırıyor ve sürekli koşulları irdeleyip politika üretmemizi sağlıyor. Çünkü onlardan öğreniyoruz, onları yaşıyoruz ve onları yaşatıyoruz" şeklinde devam etti. Şehitlerimizin yaşamlarından öğrenmemizin üzerinde önemle duran yoldaş, gerek enternasyonal proletaryanın yiğit savaşçılarından gerek se de ülkemiz topraklarında şehit düşen devrimci-militan savaşçılardan da öğrenilmesi gerektiğinin altını çizdi. Son olarak, "7. Konferansımızın ışığı ile evrensel devrimci yasaların hizmetine yine kendisini sunmuş, eskiyi-köhnemişi yıkıp yerine yeniye kuşanmış ve tepeden tırnağa bir kez daha, savaşa göre şekillenmenin önemine vurgu yapmış Proletarya Partisi'nin, şehitlerin mirasına sahip çıkarak, MLM biliminin yol göstericiliği ile ilerleyeceği açıktır" ve "Umut bize yön veren, haksız şiddetin, baskının, zulmün karşısında duruşumuzu belirleyen, koşulları irdeleyip politika üretmemizi sağlayan ve muhakkak bizleri özgürlüğe vardıracak olan, enternasyonal proletaryanın ülkemiz topraklarında ki yegane temsilcisi, partimiz TKP/ML'dir. Bir ozanımızın da dediği gibi 'umut dağlara çekilmiş kar altındadır', umut Karadeniz'in kara yüzüne karşı, fırtınalar içinde bıçak sirtındadır', umut devrimci sevgimizde, aşkımızda, güllüşümüzde, kararlılığımızda ve inancımızdadır" diyerek konuşmasını tamamladı. MKP Paris Faaliyet Komitesinin de bir mesaj sunduğu etkinliğe katılımın oldukça olumlu olması sevindiriciydi.

Bu konuşmanın ardından, bugün parti ve devrim şehitlerini anmanın, yaşadığımız coğrafyalardaki sınıf savaşımına sahip çıkmaya ve yaşanan süreçteki emperyalist işgallere, sosyal haklardaki kısıtlamalara, kısaca dünyanın neresinde olursa olsun, haksızlıklara, katliamlara karşı onurlu bir duruşu gerektirdiği belirtilerek, bugün MLM biliminin insanlığın kurtuluş anahtarı olduğu üzerinde duruldu. Özellikle reformist görüşlerin, geniş emekçi yığınların bilincini kırdığı bir ortamda, şehitlerimizin yaşamlarının iyi anla-

şılması, kavgamızın boyutlanması ve özgür gelecek mücadelemizin başarıyla sonuçlanmasının önemli olduğu ortadadır. Yapılan bu son konuşmadan sonra anma toplantısı sona erdi.

Parti ve Devrim Şehitleri ölümsüzdür!

Şehitlerimizi anmak, kavga bayraklarımızı daha da yüksekte dalgalandırmaktır!

Paris İşçi Köylü okurları

BİR ASIRLIK KOMÜNİST ÇINARI KAYBETTİK

Sovyet kızıl ordusunun yiğit komutanlarından, Ermenistan halkının değerli öğretmenlerinden **Berç Boşnakyan** 84 yaşında 5 Ocak 2004 de Yerevan'da yaşamını kaybetti.

Değerli Sovyet kızıl ordu komutanı, bilge profesör Berç Boşnakyan'ı saygıyla anıyoruz. Ocak şehitlerini andığımız bu ayda yaşamını kaybetmesi anlamlıdır. O yaşamını yüksek düzeyde komünizm ideallerine, ülkesinin bağımsızlık ve sosyalizm inşası için armağan etti. Her türden tasfiyeciliğin, sosyalizme inançsızlığın geliştirilmeye çalışıldığı bu süreçte, Berç Boşnakyan bizlere sosyalizm için sonuna dek ideallerimize bağlı kalmayı, her şart altında yüce komünizm idealleri için savaşmayı, yaşamayı öğretiyor. Toprağın bol olsun yüce çınar! Anılarını ve yüce komünizm ideallerini başta proletarya olmak üzere topraklarında (Doğu Beyazıt) bırakmak zorunda olduğu çeşitli milliyetlerden emekçi halklar yaşatacaktır. Seni ve yüce komünizm şehitlerini saygıyla anıyoruz. Hiçbir güç bizleri proletaryanın yüce ideallerinden döndüremeyecektir. Ocak şehitleri ölümsüzdür.

Paris'ten bir işçi köylü okuru

LONDRA'DA PARTİ VE DEVRİM ŞEHİTLERİ ANILDI

Sınıfsız, sömürsüz, sınırsız bir dünya yaratma mücadelesinde şehitler kervanına katılan tüm Parti ve Devrim şehitlerini anmak, onlardan devraldığımız bayrağı zirvelere dikmek bilinciyle donanmak demektir.

Şehitler onurumuzdur, onurumuzu çiğnetmeyeceğiz şiarıyla 25 Ocak 2004 tarihinde Londra Tohum Kültür Merkezi'nde Parti ve Devrim şehitlerini anma etkinliği düzenlendi.

Düzenlemiş olduğumuz etkinlikte, günün anlam ve önemini içeren metnin okunmasının ardından Serhat Tunç Arıcan, Nergizcan Halkoyunları Ekibi, Tohum Gençlik Halkoyunları Ekibi ve Onur Olgun'un coşkulu türküleriyle yürekler bir kez daha isyana durdu. Etkinliğimizde şehit düşen yoldaşların üzerine bestelenen marşlarımız kitleyle tek yürek halinde söylendi. Özellikle Halil Çakıroğlu ve Ahmet Muharrem Çiçek yoldaşların üzerine bestelenen marşlar kitle tarafından coşkulu bir şekilde söylendi.

Anma boyunca "Önderimiz İbrahim Kaypakkaya", "İktidar namlunun ucundadır", "Yaşasın halk savaşı" ve "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sloganları kitle tarafından coşkuyla atıldı.

Anma etkinliğimize yaklaşık 150 kişi katıldı.

BERLİN'DE ANMA TOPLANTISI

Parti ve devrim şehitlerini anma etkinliklerinden biri de Berlin'de gerçekleştirildi. 25 Ocak 2004 tarihinde gerçekleşen anma toplantısı tüm Parti ve Devrim şehitleri adına yapılan bir saygı duruşu ile başladı. Proletarya Partisi'nin tarihinin kısa anlatımının ardından, dünyada ve Türkiye'deki bugünkü gelişmeler aktarıldı. Geline süreçte Parti ve Devrim şehitlerini anmanın ne anlama geldiği kavratılmaya çalışıldı. Daha sonra soru ve konuşma bölümüne geçildi. Sorulan sorular üzerine yapılan tartışmaların ardından anma toplantısı divandaki yoldaşların son konuşmaları ile bitirildi.

GENÇLİK GELECEKTİR, GELECEK ELLERİMİZDEDİR!
Yeni Demokratik Gençlik Söleninde Buluşalım.

PROGRAM:
• ARZU
• ERDAL ERZİNCAN
• UĞUR ACILINCA
• TOHUM GENÇLİK
• İLİSİYİN ANI
• TOHUM GAZ KOROSU
• NERGİZCAN HALKOYUNLARI EKİBİ
• TOHUM NEMELİK HALKOYUNLARI EKİBİ
• BERÇ BOŞNAKYAN'IN ŞİİR BRANŞI
• SİNEVİZYON

TARİH: 30 ŞUBAT 2004 PAZAR
SAAT: 12:00
YER: HAKKINBY EMPÖRE
(Hakkınby, Beşiktaş - Yarı)

Biletler: 30 - 48 - 250 - 250

Not: 6 yaş üzeri biletler tabii
BİLETİNGRETI
Elden 10 - Kaptan 15
(Biletleri bütün sponsorlarımızdan temin edebilirsiniz)

Organizeleyen: TOHUM KÜLTÜR MERKEZİ
YENİ DEMOKRATİK GENÇLİK LONDRA

İŞÇİ-KÖYLÜ
senin sesin!
OKU-OKUT!
ABONE OL!
ABONE BUL!

6 AYLIK: 10.200.000
1 YILLIK: 20.400.000

ABONELİK ŞARTLARI

NOT: İstedığınız süreye denk gelen oranda parayı hesap numaralarımıza yatırarak banka dekontunu yayinevimize fakslayınız ya da postalayınız. Abonelik ücretine posta masrafları dahildir.

Yurtdışı Hesap Numaraları
Sema Gül
Euro Hesabı

Ziraat Bankası
İstanbul Aksaray Şubesi: 0 751 00 38 65 97 00 00 009
Halk Bankası
Laleli Şubesi: 3474/63487
Vakıf Bank
Valide Sultan Şubesi: 401 20 35

Sınıfsal Bakış

**“EĞER ÖDENECEK BİR BEDEL YOKSA
BİR DEĞER DE YOKTUR” Einstein**

Einstein'in bu sözü, parti ve devrim şehitlerini anma haftasında, bugün için söylenecek sözlerimize bir anlam katabilmenin en öznlü ifadesi olarak ilk aklımıza gelen cümlelerden oluyor. Neden ilk cümlelerden olduğu, “**bedel ödeme**” olarak ifade edilen kavramın, yani çok genel tanımıyla mücadelede yer almanın uzağında kalıp da “**değer**”lerle ilişki kurmaya çalışma sahtekarlığının **ayyuka** çıktığı bir sürecin yaşanmasıyla ilişkilendirilmelidir. Üstelik bu sahtekarlık olgusu, şehitlerin “**kullanılması**” ifratına varmışsa, **tahammül ötesi** bir durum var demektir. İşte bu durumda şehitlerin uğruna canlarını verdikleri değerlerin, uğursuzlardan **titizlikle** sakınılması gerekmektedir. Bunun yöntemlerini şüphesiz ki **şartlar** belirleyecektir.

Bu durumun neden böyle olduğu sorusunun çengeline asılıp kalmamak için verilebilecek en kestirme yanıt, “**sınıf mücadelesi**” ise de bunu bir anlamda kaçış kolaylığına sığmamak için açacak olursak, karşımıza ilk olarak hiç kuşkusuz, şartların alabildiğine **zorlu** hale gelmesi çıkmaktadır. **Saflaşma**, düşmanın her bakımdan yüklenmesinin dayattığı koşulların ürünü olarak gündeme gelmiştir. Genel ve özel gerekçelerini, kaynaklarını nasıl koyarsak koyalım, **bir yenilgi, gerileme** sürecinden geçerek bugünlere geldik. Bunun dünya ve ülkemiz ölçeğinde son çeyrek yüzyılda **derin izleri ve anlamı** var.

Son onbeş yılda ise ABD önderliğinde emperyalizmin başladığı ve 11 Eylül ile vites büyüttüğü bir başka büyük çaplı ve çok yönlü saldırı dalgasının **etkisi** altındayız. Buna direnme, karşılama ve savuşturma

aşamasını yaşıyoruz. Teslimiyet, yılgınlık, kaçkınlık, ihanet, gibi birbirine akraba bütün sözcüklerin parlatıldığı bir **öğütme** sürecine sokulduk. Tasfiyecilik bu sürecin bir başka özgün anlatımı olarak kullanılıyor. İşte, proletaryanın ve halkın saflarında türeyen ve **değer-bedel** ilişkisini birbirinden koparan her türden anlayışla hesaplaşmak bu dönemde önemli bir **görev** haline geldi.

Şehitlik, bedel ödeme eyleminin en üst biçimi olarak “**mertebe**” nitelendirmesiyle kabul edilegelmiştir. Kişi, canını vermekle davaya bağlılığını **en ileri** biçimde kanıtlanmış olmaktadır. **Bunun bizim açımızdan anlamı, tarihsel haklılığımızdan ve proletaryanın kavgasının bilimselliğinden ötürü, insanlığın kurtuluşu uğruna yüklenmiş misyondan kaynaklanır.** Proletarya Partisi ve Komünizm Şehitleri ile birlikte Devrim Şehitleri de bu kavganın **ayrılmaz** bir bileşeni olmakla, aynı unvanı taşıyarak ölümsüzleşmiş ve mücadelemizin direngenliğini, yenilmezliğini bileyen **ilham kaynaklarımız, sembollerimiz** haline gelmişlerdir. Öyle olmaya da devam edeceklerdir.

Parti Şehitlerini anmanın, bir başka ifadeyle onlara sahip çıkmanın **tek yolu**; onların şerefle taşıdığı ve uğruna canlarını verdiği Parti bayrağını dalgalandırmaya devam etmek, gittikleri yoldan büyük bir azim, cesaret ve fedakarlıkla ilerlemek, gözbebeği gibi korudukları değerlere sahip çıkmak, Partinin, halkın ve devrimin çıkarlarını her türlü kişisel ve grupsal çıkarın üzerinde tutma titizliğini özenle göstermekten geçmektedir.

Herbirinin komünist ve devrimci yaşa-

mına, savaşına ve mücadelesine ilişkin sayısız anlatılardan öğrendiğimiz ve öğrenmeye devam edeceğimiz **muazzam dersler** bulunmaktadır. Bunları bir yandan sürekli işlemeye devam edeceğiz. Şehitlerimizin, önderlerimizin öğretileri, yaşamları ve mücadeleleri bize **yol göstermeyi** sürdürecektir **Esin ve güç** kaynağımız olacaklar. Onlara **verilmiş sözümüz** olduğunu bilerek de savacağız. Onlar **adına** da dövüştüğümüzün bilincinde olacağız. Aramızdan ciddi bir bölümünün o “**mertebe**”ye ulaşacağına **bilincinde** yol alıyoruz. Şehitlerimiz, dün bunu bilerek savaşıyorlardı. Bugün fiziki olarak aramızda olmamaları **hiçbir şeyi** değiştirmiyor. Yarın aramızdan bir kısmının olmayışı da esasen **hiçbir şeyi** değiştirmeyecek. Aksine bizi hedefe **daha çok** yakınlatacak. Buna inandığımız için, bu bedeli **bu kadar rahat** ödeyebiliyoruz.

Her türlü özveriden tutsaklığa ve nihayet ölüme kadar uzanan **bedel ödeme zinciri** bir değer karşılığı olarak gündeme gelmektedir. Bu “**değer**”in sınıf mücadelesinde aktif olarak saf tutma genellemesinden, komünizm uğruna mücadeleye atılma özeline indirildiğinde Proletarya Partisi gerçekliğiyle çakıştığındaki anlamı, **daha üst bir “değer”**i ifade eder. Bunu hafife alma, silikleştirme, ucuzlaştırma **densizliğine** düşenler, ne yazık ki bir dönem parti gerçekliğiyle **hasbelkader** tanışan kimi arızalı unsurlar olmuşlardır. Daha vahim olanı ise bu zavallıların, **kendi derdine** düştükten sonra, şehit düşenleri ağızlarına dolama **ahlaksızlığı** içinde pazarlamacılık yapmalarıdır.

Devrim şehitlerini “**kullanma**” namussuzluğu yapanların seçtikleri dünyadaki en yaygın sembolü **Che**, ülkemizde ise **Deniz Gezmiş** oluşturmaktadır. Her türlü ticari meta ürününe varana kadar **markalaştırma** rezilliği biliniyor. Komünist/Devrimci önderlerin, her örgütsel ayrılık/hizip/bölünmede bir şekilde sahiplenilmesi de **sıkça** rastlanılan bir durumdur. Ancak, mücadeleyi bırakan/terk eden bir takım **zavallıların** ko-

münist önderleri, şehitleri şerefsizce “**sahiplenmeleri**”, ilan vermeleri, bir takım ihbar yazıları/mektuplarına “**malzeme**” etmeleri bu sürecin karakteristiği olsa gerek. İşte **bedel-değer** ilişkisinin içini boşaltmanın turistik dedikodu mekanizması ile **parti düşmanlığı** ekseninde ahlaksızca şehitleri “**kullanarak**” vücut bulması böyle şekilleniyor.

İsimlerin gölgesinde, sinsice “**mi-mar**”lığa soyunanlar; gecekonduda bile “**in-şa**” edemeyince, bütün **inkarcılıklarına** ve **bozgunculuklarına** karşın, kanla yazılı bir geleneğin onyıllardır süregelen savaşının **çelikleştirdiği** yapıyı, çirkin dedikodu, ihbar ve iftira kampanyasıyla yıpratmaya çalışıyorlar. Bunun bir görev olarak mı verildiği, yoksa bellendiği mi, ancak onlar gibilerinin tartışacağı bir konu olsa gerektir. Ancak tartışılmayacak bir husus varsa, o da sınıf mücadelesinin bu gibi **artıklarla** oyalanılmayacak kadar **hızlı bir akış** içerisinde ağırlarını ördüğü gerçeğidir. Aynı karakterde olmayan hiç kimsenin, hariçten gazel okuyan, mücadeleye sırtını dönen, dedikodu kalfalığı yapan, ihbarcılığa soyunan bu gibi **icazetli-özürlü düşkünlere** itibar etmesi düşünülemez. Tarihimizde de **paydası parti düşmanlığı** olmadığı sürece hiç kimsenin, bu ve benzerleri ile aynı **kaderi** paylaştığı görülmemiştir.

Parti ve devrim şehitleri, onurumuz ve namusumuzdur. Onların düşman tarafından karalanmaları ve kullanılmaya çalışılmaları karşı son derece hassas olmak durumundayız. Aynı şekilde mücadele kaçınları tarafından sahiplenilme sahtekarlıkları da bizi yaralar. Birileri yoldaşlarımızın aziz hatıralarına saygısızlık ederek böyle bir propaganda yürütmeye kalkıyorsa buna sessiz kalmamız düşünülemez. Bu konudaki hassasiyetimizi tarihimizdeki çok sayıda pratiğimizle gösterdik. Bundan sonra da göstereceğimize kimsenin şüphesi olmamalıdır.

IMF yeni zamları dayatıyor

IMF politikalarıyla Türkiye'yi kendisine ekonomik yönden tam bağımlı bir hale getirmeye çalışan emperyalizm, 7. gözden geçirme çalışmalarına, IMF Türkiye Masası Şefi Rıza Maghaden başkanlığındaki heyetle çalışmalarının ilk bölümüne Ankara'da başladı. Bilindiği gibi bundan önceki gözden geçirme görüşmeleri Aralık ayında tamamlanmıştı. IMF Başkanı **Horst Köchler**, İcra Direktörleri Kurulu'nun anlaşmayı onaylamasından sonra yaptığı yazılı açıklamada hükümeti ve merkez bankasını, “**ekonomide elde edilen ilerlemeden kaynaklı kutlanmıştır.** Ancak DİE (Devlet İstatistik Enstitüsü)'nin yaptığı araştırmalar bu durumun tam tersini ortaya seriyor. DİE'nin resmi verilerine göre rakamsal açıdan “başarıyla” bitirilen 2003 yılı, ücretliye ve reel sektöre yansımada. Bunlara kısaca değinecek olursak;

*Yılın ilk 11 ayında üretimde çalışılan saat başına ücret yüzde 3,9; üretimde çalışılan kişi başına kazanç yüzde 8,5 ve diğer işlerde çalışılan saat başına ücret, devlet sektöründe reel olarak yüzde 8,6; özel sektörde ise yüzde 1,4 azaldı. Kişi başına kazanç ise kamuda reel olarak yüzde 11,4 özel sektörde yüzde 6,2 geriledi.

*Yılın ilk 9 ayıyla ilgili açıklanan rakamlara göre; Türkiye'de en önemli sektörler arasında gösterilen “**tarım, inşaat**” ve “**finans**” yılın ilk çeyreğinde küçüldü. Tarım sektörü binde 5, inşaat sektörü yüzde 16,2, mali kuruluşlar ise yüzde 6,9 oranında küçüldü.

*İş gücü piyasasında ciddi bir daralma görüldü. İşgücü piyasası DİE'nin verilerine göre 2003 yılının 3. çeyreğinde 196 bin kişi azaldı. Buna bağlı olarak yılın aynı döneminde 9,6 olan işsizlik oranı bu yıl yüzde 9'a geriledi.

Bu verileri daha çoğaltmak mümkün ancak bu kadarı bile Türkiye'nin aslında ne büyük bir çıkmaz içinde olduğunu göstermeye yetiyor.

HÜKÜMET KAŞIKLA VERİP KEPÇEYLE ALIYOR

Hükümetin tepesinden eksik olmayan IMF'yi 2004 yılında AKP'nin asgari ücret, SSK ve Bağkur'a yaptığı sözde zamlar hayli endişelendirdi. Yoksulluğun her geçen gün büyüdüğü, zamların durmaksızın arttığı bir ortamda emekçiye uygulanan zam “**lüks**” müş gibi bir hava yaratılmaya çalışılıyor. Heyet asgari ücretteki artışı ve emekli maaşlarına yapılan zammı IMF programından sapma

olarak nitelendirirken bunun için 3 katrilyonluk ek tedbir alınmasını istiyor. Ve buna çözüm olarak da vergi ve akaryakıtta Özel Tüketim Vergisi'ne (ÖTV) artış yapılmasını isteniyor. AKP hükümeti IMF'ye olan bağlılığını gündemde başka zamların olmadığını vurgulayarak işlediği büyük suçu nasıl affettirsem havasına girmiş durumda. Ve yapılan zamlardan kaynaklı oluşan açığı devlet harcamalarında yapılacak tasarrufla karşılayacağını dile getiriyor. Evet devlet, harcamalarında tasarruf yapacak ama hangi harcamalarında? Bütçe harcamalarının büyük bir kısmını oluşturduklarına göre silahlanma ve dış borç geri ödemelerine vb. ayrılan kaynaklardan mı tasarruf yapılacak? Bunun böyle olmayacağını biliyoruz. Devlet harcamalarında tasarrufa gidilecek denildiğinde, emekçilere dönük kimi hizmetlerden kısıntıya gidileceğini anlamak için kahin olmak gerekmiyor. Ya sosyal güvenlik kurumlarına ayrılan kaynaklar kısılacak, ya da aslında hiç ödenmeyen sadece bütçede görülen tarımsal desteklerden kesilecek. Fatura dönüp dolaşıp emekçiye kesilecek. **Hükümet kaşıkla verdiği kepçeyle geri alacak.** Tüm bunlara rağmen IMF'nin bütçe de oluşan açığı kapatmak için öne sürdüğü

vergi zamları, AKP hükümeti başbakanı R. Tayyip Erdoğan'ın bildik efelenmesine karşı sürüyor. “**Zam yapılacaksa yaparız, birileri istiyor diye zam yapmayız**” diyen Erdoğan hiç de inandırıcı değil. Erdoğan'ın tek sıkıntısı seçimler öncesi böylesi bir riske girmek. Çünkü IMF ve ABD'nin her dediğini yerine getirme noktasında bundan önceki bütün hükümetlere rahmet okutan uygulamaların mimarı durumunda. Bugün tartışılan zam ve yeni vergi paketleri konusunda IMF talimatına karşı çıkması mümkün değildir. Türkiye'de uygulanan programın gerçek sahibi IMF'dir. Erdoğan efelenerek karşı çıkıyor gibi yaparken bile satır aralarında emri yerine getirecek zammın yapılacağını ima etmektedir. 7. gözden geçirme çalışmalarının ilk ayağını tamamlayan heyet, seçimler sonrası yapılacak “yeniliklere” dair sözü olacak çalışmalarını sıralayarak sonlandırdı. Sonuç olarak; emperyalizm ve IMF çıkarları doğrultusunda hareket eden bu hükümetin halka vergi, zam ve zulümden başka getireceği bir şey yoktur. Bu nedenle “**görüşmelerden ne çıkacak**” beklentisine girmek yerine emperyalizme IMF ve politikalarına karşı mücadeleyi örgütleyerek karşı duralım.

Çukurova işçisi İstanbul'da

Çukurova Tekstil'den 4 ay önce atılan tekstil işçileri, haklarını almak için başlattıkları eylemlerini **21 Ocak 2004** tarihinde İstanbul'a taşıdılar. 4. Levent'te bulunan Karamehmetler binası önünde **Partizan, ILPS, Tuzla Deri-İş Sendikası** ve üye işçiler, **Belediye-İş Sendikası 2 No'lu Şube, TEKSİF Bakırköy Şubesi** ve üye işçiler, **Özgür Eğitim platformu ve Bahçelievler PTT'den atılan işçilerle** biraraya gelerek eylem yaptılar. "**Yaşasın Tuzla direnişimiz**", "**İşçiye yalanla 5 yıl geçti emeğinin hakkı verilmedi**", "**Karamehmetler bankaları batırdı. Bankaları da bizi batırdı**" vb yazılı olan dövizleri taşıyan kitle sık sık "**Çukurova Tuzla omuz omuza**", "**Nüvel deri işçisi yalnız değildir**", "**Ekmeğe yoksa barış da yok**", "**Yaşasın sınıf dayanışması**" vb. sloganlar attı. Çukurova Tekstil işçilerinin oluşturduğu komitenin sözcüsü **Nalan Akbulut** yaptığı konuşmada "Bu ülkeyi idare eden, fakir fukara edebiyatı yaparak iktidara gelen hükümete, işçi

haklarını savunmak mecburiyetinde olan **TÜRK-İŞ** ve **TEKSİF'e**, ulusal sermaye olmakla övünen Karamehmet ailesine sesleniyoruz; atılan işçilerin işbaşı yapmalarını, çalışan ama aylardır maaşlarını alamayan Çukurova çalışanları maaş ve diğer alacaklarının ödenmesini talep ediyor, aksi halde 5200 insanı ilgilendiren bu hususta duyarsız kalmayacağımızı, mücadelemizi sonuç almıncaya kadar sürdüreceğimizi haykırıyoruz" dedi. Eylem sonrasında Bakırköy'de bulunan Sümer Holding Tekstil Fabrikası'nın lokaline giden Çukurova işçileriyle 3 aydır yaptıkları eylemle ilgili röportaj yaparak, işçilerin bu süreçte yaşadıklarını paylaştık.

-Yaklaşık 4 aydır direniştesiniz. Çeşitli zorluklarla karşılaştınız, gözaltına alındınız buna rağmen direnişiniz sürüyor. Bu direniş size ne kazandırdı?

Nalan Akbulut: Her şeyden önce birlikte yaşamayı öğrendik. Sabretmeyi öğrendik. Biz aslında zoru başardık.

Sendikamızın buraya kadar taşıdık. Sendikamızın bize öğretmesi gerekenler varken biz bir sendikacıya Tarsus Teksif Şube Başkanı'na çalışmayı, direnişi öğrettik. Biz direnişteyken içerde çalışan arkadaşlara haklarını alabilmeleri için direnmeleri gerektiğini öğrettik. Şu an bu arkadaşlar da eylemler yapıyor. Onlar da direniyor. Bence bunlar çok önemli. Tüm bunlar bizim savaşımla oldu. Biz yaklaşık 4 aydır direnişteyiz. Her türlü baskı ve zorluklarla karşılaştık. Bu süreçte Çukurova'da belli bir kamuoyu yarattık. Şimdi hedefimiz bu direnişi burada duyurmak. Bizler 1 ay önce Ankara'daydık, bugün İstanbul'dayız. Ve bu direnişi haklarımızı almıncaya kadar sürdüreceğiz.

-İstanbul'a gelirken beklentileriniz ve amaçlarınız nelerdi?

N. Akbulut: Amacımız burada bir basın açıklaması düzenleyip, bir kamuoyu yaratmaktır. Katılım daha geniş olabilirdi ama belli oranda amacımızı geliştirdik. Bugün işçi memur ve herkesin ortaklaşa bir direnişle bu saldırılara karşı koyması gerekiyor. Bugün burada güzel bir dayanışma yaşandı. Bakırköy Teksif Şubesi Tuzla Deri işçileri bize destek verdiler. Bu onur verici bir olay ama olması gereken bu çünkü bu sorun ortak sorunumuz.

-Peki bundan sonra ne düşünüyorsunuz?

N. Akbulut: Şu an belli bir planımız yok. Tarsus'a gidince oturup süreci değerlendireceğiz ve ne yapacağımıza o zaman karar vereceğiz. Ama söyleyeceğim tek şey bu direniş sürecektir.

Hasan Türkmen: Bizim İstanbul'a geliş amacımız hem sendikanın şube başkanını hem de genel merkezi şikayet

etmekti. Bir de haklarımızı almak için geldik buraya. Beklentilerimiz karşılandı. Eylem olumlu oldu. Biz haklarımızı almaya kadar hiçbir zorluğa aldırmadan direneceğiz. Tarsus'ta bu eylemlerimiz devam edecek.

Seçkin Gelel: Ben 14 yıldır fabrikada çalışıyordum. Benim ve arkadaşların işten atılmalarının tek sebebi hakkımızı aramaktı. Bugün sendikamız dediğimiz sarı sendika olan Tarsus Teksif Şubesine yakın kişiler içerde çalışırken biz onların baskısına boyun eğmedik diye işten atıldık. Hakkımızı aramak için birçok eylem yaptık. Bugün 13-14 saatlik bir yoldan gelip burada basın açıklaması düzenledik. Özellikle Tuzla Deri işçileri ve PTT işçilerinin bizi yalnız bırakmaması çok güzeldi. Bu direniş durmayacak. Direne direne kazanacağız.

(İstanbul)

Özelleştirme saldırısı Diyarbakır'da

Diyarbakır İÇki Fabrikası'nı 22 Aralık 2003 tarihinde 292 milyon dolara satın alan **Nurol-Limak-Özaltın-Tütsap Ortak Girişim Grubu**, 382 işçinin işine son verdiğini duyurdu. Yeni patron, işçilere konuyla ilgili yaptığı bildirimde 13 Şubat 2004 tarihinde kıdem ve ihbar tazminatlarını ödendikten sonra iş akitlerinin feshedileceğini belirtti. Karara tepki gösteren işçiler, tebligatı kabul etmedi. İşlerinden çıkarılmamak, çıkarıldıkları taktirde de başka bir kuruma aktarılmak için fabrikada örgütlü olan **Tek Gıda-İş Sendikası** Diyarbakır 1 No'lu Şube ile bir araya gelerek eylem programı hazırlayan işçiler 16 Ocak 2004'te oturma eylemi yaptı.

13 Şubat'tan sonra başka bir kuruma aktarılmalarını isteyen **TEKEL** işçisi adına açıklama yapan **Tek-Gıda-İş** Diyarbakır 1 No'lu Şube Başkanı **Arif Akkaya**, az parayla çok üretim ilkesinin yaşama geçirilmek istendiğini belirtti. Akkaya "özel sektör asgari ücretle işçiyi çalıştıracaktır. 300 kişiyi 100 kişiye indirecektir. Bu demektir ki 200 işçiyi dışarı atacak 40 bin üretim üreticisini de düşünürsek, bu rakam korkunç boyutlara ulaşır. Aynı şeyleri biz **Sason, Kozluk, Batman**'da uygulanan tütün kotasında gördük. Bıçakla kesilmiş gibi bir anda işyerleri kapandı, esnaf kapandı. Diyarbakır'ın üzerinde oynanan oyun da budur" dedi. (H. Merkezi)

Cam işçileri 30 Ocak'ta grevde

Kristal-İş bünyesindeki 6 ayrı cam işletmesine bağlı 13 işyerinde 5 bini aşkın işçiyi kapsayan grev kararını 30 Ocak olarak belirlediğini duyurdu. Şişecam fabrikalarında 9 Aralık 2003 tarihinde başlatılacak olan grev, Bakanlar Kurulu'nun "milli güvenliği" bozduğu gerekçesiyle 8 Aralık günü ertelenmişti. Bunun üzerine Kristal-İş Danıştay'a başvurmuş ve 12 Ocak'ta Danıştay'dan çıkan karara göre Bakanlar Kurulu'nun grev yasağı kaldırılmış oldu. Bilindiği gibi sendika ile cam

patronları arasındaki 19. Dönem Toplu İş Sözleşmesi Temmuz 2003'te başlatılmıştı. Kölelik kanunu olarak nitelendirilen 4857 sayılı İş Kanunu'na dayanarak cam patronları ücret artışı reddettiği gibi cam işçilerinin kazandığı diğer haklarını da gasp etmeye çalışıyor. Kristal-İş işten atılan işçilerin yeniden işe alınması, ücret artışı, örgütlenme çalışma yaşamı düzenleyen idari maddeler konusunda patronlarla uzlaşmaya varamadı. 12 Ocak'tan bu yana devam eden görüşmelerden de sonuç

alınamayınca cam işçileri grev kararı aldı. Eskişehir cam işçilerinin dördüncü ayındaki direnişleri ülkedeki diğer direnişte olan işçiler Çukurova Tekstil'den atılan işçiler, Nüvel Deri işçileri gibi işçi sınıfının mücadelesinin somutlaşmış örnekleri olarak şu an karışımızda duruyor. Cam işçileri ve diğerlerinin devam eden direnişleri sınıf bilinçli proletarya başta olmak üzere ezilenlerin ve örgütlü kesimlerin önünde öğrenilmesi gereken bir örnek olarak duruyor. (Kartal)

TÜPRAŞ işçileri direnişte

ANKARA

Ülkemizin en kârlı kuruluşlarından biri olan TÜPRAŞ, Efremov Kautschuk GmbH'ye 2,5 yıllık kârı karşılığında satıldı. TÜPRAŞ'ın satılmasına tepki gösteren işçiler, Ankara'da toplandı. İzmit, İzmir, Batman, Kırıkkale'den gelen Petrol-İş üyesi TÜPRAŞ işçileri Petrol-İş Ankara şubesi önünde biraraya geldiler. Buradan Özelleştirme İdaresine yürüyen işçiler, "TÜPRAŞ-TÜGSAŞ-PETKİM, İGSAŞ zaten bizim, halkın malını sattırmayacağız" ve "Özelleştirme vatana ihanettir" yazılı pankartlar

açarak hükümeti protesto ettiler. Çevik kuvvet polislerinin etten duvar ördüğü eylemde işçiler "Amerikan itleri, sattırmayacağız KİT'leri", "TÜPRAŞ'a uzanan eller kırılınsın" sloganlarını attılar. Petrol-İş sendikası Genel Başkanı **Mustafa Öztaşkın** ve Türk-İş Genel Başkanı **Salih Kılıç** da işçilere hitaben birer konuşma yaptılar. İşçilerin oldukça öfkeli olduğu eylemde sendikacılar işçilerin tepkisini dizginleme çabasında idi.

İZMİR

13 Ocak tarihinde biraraya gelen TÜPRAŞ Aliğa Rafinesi ve PETKİM gece vardiyası işçileri sabahın erken saatlerinde TÜPRAŞ Aliğa Rafinesi önünde toplandılar. İşçiler adına açıklamayı Petrol-İş Aliğa Şubesi Başkanı **Ibrahim Doğanül** yaptı. Bugüne dek yapılan özelleştirme saldırılarına bir yenisinin daha eklendiğini belirten Doğanül "ülkemin hiçbir yerinde işçilerin karşısına çıkamazsınız. Bu kavga daha yeni başlıyor" diyerek sisteme tepkilerini gösterdi. Hukuksal mücadele vereceklerini belirten Doğanül "TÜPRAŞ gibi bir kurumu ne idüğü belirsiz sermayedarlara peşkeş çektiğimiz" dedi. Doğanül'ün konuşması sık sık "KİT'leri satan-

lar vatan haini", "TÜPRAŞ bizimdir, bizim kalacak" "Direne direne kazanacağız" vb sloganlarla desteklendi.

KOCAELİ

21 Ocak 2004 tarihinde Demiryolu Caddesi'nde bir araya gelen Petrol-İş Kocaeli ve Yarımcı şubeleri TÜPRAŞ'ın iki yıllık kârına satılmasını protesto ettiler. Kocaeli Sendikalar Birliği'nin destek verdiği eyleme yaklaşık 200 kişi katıldı. Kocaeli halkına yazılan açık mektubu okuyan

Petrol-İş Yarımcı Şube Başkanı **Ali Ufuk Yaşar** "bu milletin malının hibe edilmesi değil de nedir? Üretim yapılıyor, pazar sıkıntısı yok, satış sorunu yok, istihdam fazlası yok, rakibi yok. Zarar söz konusu değil, 2003 yılı net kârı 300 milyon dolar, iki yıllık net kazancı karşılığında nasıl satılabilir" dedi. Sendikacılar ve TÜPRAŞ işçileri Fethiye Caddesi'nde halka bildiri dağıtıp 24 Ocak'ta yapacakları eyleme destek istediler.

Emekçinin Gündemi

"KÜRESELLEŞME" VE İŞÇİ SINIFI

Kapitalist sistemin temel dayanakları burjuvazinin üretim araçları üstündeki egemenliği, sömürü biçimini vareden ise artı değere el koyma olgusu olduğuna göre 1980'lerde başlayan 1990'ların başından itibaren de "Küreselleşme" olarak karşımıza çıkan ve birçok burjuva ideologların "Küreselleşmeyle birlikte işçi sınıfının ortadan kalktığı ya da çalışan sınıfın artık işçi sınıfı olmadığını" ya da "Tarihin sonu", "ideolojilerin sonu", "Kapitalist ötesi toplum", "Medeniyetler çatışması" vb gibi "yazar bilim adamı" emperyalizmin bugün yaptığı ideolojik saldırıların başında geliyor. "Medeniyetler Çatışması" teorisi olarak ortaya atıkları ezilen halklara ve ezilen uluslara saldırı "Küreselleşme" teorisiyle de işçi sınıfına saldırıdır. Bu teorisyenler, işçi sınıfının azaldığı ya da 19. yy işlevini 20. yy çeyreğinden itibaren yitirdiği ya da modern sanayi makinelerinin gelişmesiyle işçi sınıfına ihtiyaç kalmadığı, emek-sermaye çelişkinin ortadan kalktığı teorileriyle bilinç bunalımına yol açmaya çalışmaktadırlar. Modern sanayi makinaların ortaya çıkmasıyla işçi sınıfının rolünün bitmesi gibi kapitalist birikimin mutlak yasası olan üretim araçları üzerindeki egemenliği ve onu vareden artı-değere elkoymayı da ortadan kaldırmıyor. Ve şartlar ne olursa olsun düzenli olarak çalıştırılan işçilerin direnme gücünü kırmaya ve ücretleri düşük tumaya yarayan yedek bir sanayi ordusu oluşturuyorlar. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonucu Avrupa ülkeleri büyük bir işçi kitlesi-

ne gereksinim duymuştur. Özellikle Almanya "Misafir işçi" adı altında dış göçü teşvik etmiştir. Yeterli işçi olmadığından değil zaten toplumun bütün çalışmayan üyelerini bu ödenmemiş emekle besler. Marks'ın bilimsel olarak ortaya koyduğu gibi, sermaye birikimi için artı-nüfusa sürekli ihtiyaç duyuyor. Sermaye birikiminin temelinde de bu yatmaktadır. Kapitalist üretim doğal nüfus artışının sağlandığı kullanıma hazır iş gücü miktarıyla asla yetinmez. Alman emperyalist devletin 4 milyon işsiz sayısına karşın sürekli kalifiye işçi alması neyle açıklanabilir? Hiç işsiz olmasa daha pahalıya mal olur. **Birincisi**; işgücünü pahalıya satmasıyla pazarlık gücü güçlü olacaktır. **İkincisi**; işçi sınıfının kendi ekonomik ve demokratik hakları için mücadele eğilimini güçlendirecektir. **Üçüncüsü**; işçilerin birliğini güçlendirecek, **dördüncüsü**; sermaye isteği gibi at oynatmayacak ve de yeterli birikimi sağlayamayacaktır. Yani işsiz sayısının çalışanlara göre artması kapitalistlerin işine yarar. İstedikleri gibi egemenlik kuracaklardır. İşsizlerin çalışanlar üzerinde baskı olacağı için çalışanlar, patronların istedikleri gibi hareket edeceklerdir. Kendi hakları için mücadele etmeyecekler ya da çok cılız kalacaklardır. "Küreselleşmeyle birlikte işçi sınıfının ortadan kalktığı ya da dün çok işçi çalıştıran çok kazanıyor" tezi anti bilimseldir. Bugün en fazla istihdam yapan şirketler dünyanın en büyük sanayi tekelleridir. Ve de söyleneni tersyüz etmektedir. General elektrik, Ford motor, Genaral motor, Toyo-

to, Mercedes, Benz-Chrysler Sell vb. Maki-neleşme ne kadar ilerlese ilerlesin işçi çalıştırmayan, artı emeğe el koymayan bir kapitalist, sermaye birikimini sağlayamaz. Kapitalizm ortaya çıktığı günden bu yana daha fazla artı-değer elde etmek için iş gücünden en üst düzeyde yararlanmak, maliyeti maksimum seviyede tutmak için yeni yöntemler geliştirmiş ve üretimi de buna göre örgütlemiştir. İlk olarak manifaktür el sanatçılığından kitlesel üretime geçmiştir. Taylorist sistem örgütlenmiştir. Taylorist sistemin en belirgin özelliği yabancılaşmış emeğin nasıl kontrol edileceğidir. Buna göre de üretimin parçalanarak, iş bölümünün gerçekleştirilmesi, işçinin işinin bütün üzerinde bilgi sahibi olmasını önlemektir. Kafa emeği ile kol emeği arasında derin uçurumlar yaratılmıştır. Yani kendi yaptığı işe daha fazla yabancılaştırılmıştır. Ne varki Taylorist sistem 2. emperyalist paylaşım savaşına kadar devam etmiştir. Emek sürecinin yeniden örgütlenmesi kaçınılmaz olmuştur. Bu süreçte Taylorist sistemden çıkıp Fordist sisteme geçilmesi de maki-neleşmenin gelişmesiyle ortaya çıkmıştır. Bu süreçte işçi işine iyice yabancılaştırılıyor, üretim hızlandırılıyor, ideolojik olarak işçinin tamamen iş yönetiminden saf dışı edilip ve makinenin sıradan bir parçası haline getirilmesi, sorunun önemli yanlarından bazılarıdır. Fordizmin ayırıcı özelliği ilk defa işçinin özelliklerine ve fiziksel niteliğine bağlı olarak örgütlenmesinden çıkıp maki-nanın mantığına göre örgütlenen üretim sürecine geçmiş olmasıdır. Bunda amaçlanan da, Bant akışının sürekli kılınması, ürünlerin çok miktarda ve standardize üretimi, buna uygun sınırlı amaçlı makinelerin geliştirilmesi ve böylece teknolojinin özelleştirilmesi, işlik içinde amaçların iyice parçalanması ve işçilerin sıkı bir şekilde denetlen-

mesidir. Taylorist ve Fordist sistemin iş örgütlemesi farklı da olsa, ortak yanları; işçinin üretim üzerindeki kontrolü, işle ilgili düşünmemesi, sadece yukardan komuta sistemiyle hareket eden bir makine parçası haline getirilmesidir. 1970'lerden günümüze kadar işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki mücadele, bazen keskinleşerek bazen durağanlaşarak sürdü. Burjuvazi mikro elektriğin gelişmesiyle beraber yeni bir üretim biçimine geçti. Bunun adına "yalın üretim", "Esnek uzlaşma", "Esnek üretim", "Tam zamanında üretim" ya da "Toyotizm" oldu. Esnek üretimle beraber "Küreselleşme" adı verdikleri başta işçi sınıfı olmak üzere ezilen halklara ve ezilen uluslara yönelik emperyalist saldırının daha da üst boyuta sıçradığı bir süreçtir. Emperyalist saldırının "Küreselleşme" adı altındaki yeni üretim örgütlenme biçimi olan Esnek üretimle birlikte en çok tartışılan konu, işçi sınıfının sınıfsal niteliğinin değiştiği ve işçi sınıfının artık devrimci barutunun tükendiği, ideolojik-siyasi argümanlardır. "Sosyalizmin bittiği" "ideolojilerin öldüğü" yaygaralarıdır. Emperyalist-Küreselleşmeye karşı mücadelede sendikaların bürokratik, reformist, revizyonist, sarı sendikal niteliğinden kurtararak sınıfın bilimsel ideolojisi ekseninde sınıf sendikacılığı temeline oturtulması da ayrı bir önemdedir. Bugün dünya işçi sınıfı sendikalarının yönetimlerinde sarı sendikacılık anlayışıyla harekette bürokratik kast hakimdir. Bunlara karşı mücadele verilemez. Sınıf sendikacılığı ilkesine sahip Devrimci Demokratik Sendikal Birlik (DDSB) türü muhalif, sendikal örgütlenmelerin buldukları ülkeleri egemen sarı sendikal anlayışa karşı mücadelelerini geliştirerek, emperyalist "küresel" saldırıyı boşa çıkarmalıdır.

Köylü kooperatiflere borcunu ödeyemiyor

Egemen sistemin temsilcisi olan her hükümet, bir öncekinden farklı olmayan çalışmalar yaparak IMF ve DB talimatlarını uyguluyor. Tüm bu hayata geçirilen politikalar karşısında örgütlenme bilinci eksik olan köylünün adına kararlar alan emperyalizmin uşağı hükümetler, üretim ve istihdam alanını daraltarak köylüyü kurumları aracılığıyla sömürünün hedefi haline getiriyor.

Ülkemiz tarım politikası emperyalizmin çıkarları doğrultusunda hazırlanan yasalarla üretimin önüne set çekerek köylünün her geçen gün daha da yoksullaşmasına neden oluyor. Çıkarılan yasalarla şekerpancarı, tütün, pamuk vb. ürünlerin ekimine kotalar konulurken buna paralel tarımsal KİT'lerin de özelleştirilmesi çalışmaları sürdürülmekte. Egemen sistemin temsilcisi olan her hükümet, bir öncekinden farklı olmayan çalışmalar yaparak IMF ve DB talimatlarını uyguluyor. Tüm bu hayata geçirilen politikalar karşısında örgütlenme bilinci eksik olan köylünün adına kararlar alan emperyalizmin uşağı hükümetler, üretim ve istihdam alanını daraltarak köylüyü kurumları aracılığıyla sömürünün hedefi haline getiriyor. Köylüler, mevcut sistem içerisinde üyesi veya ortağı olarak varlığını devam ettirdiği örgütlenmeleri olan kooperatiflerde yasa ve yönetmeliklerden kaynaklı söz hakkına sahip olamamışlardır. Kredi ve ucuz girdi sağlama görevini yerine getiren Tarım Kredi Kooperatifleri, ülke genelinde 16 bölge birliği, 2 bin 281 kooperatifi, 1 milyon 600 bin ortağı ile 29 bin köye hizmet götürmektedir. Tarım Kredi Kooperatifleri yaptığı girdi alım (tohumluk, zirai ilaç, gübre vb) ihaleleri ile sık sık tüccarın ve siyasetçilerin her zaman ilgisini çekmiştir. Krediler ve tarımsal girdiler köylüye her yıl ekim döneminde verilmekte ve geri ödemeleri de takip eden yıllarda yapılmaktadır. Genel anlamıyla işleyişi ve kuruluş amacı bu şekilde olan Ta-

rım Kredi Kooperatifi'ne son yıllarda özellikle 2001 yılında yaşanan ekonomik krizin getirdiği yüksek faizler ve fiyat artışları nedeniyle borç ödeme güçlüğüne düşen köylülere 12 Aralık 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4876 sayılı kanunla ödeme güçlüğüne düşen ve vadesi geçen borçlara ödeme kolaylığı getirilmiş, yüksek meblalara ulaşan borçların faizleri silinerek, yeniden ödenebilir seviyelerde ve faizlerle alınması sağlanarak bahsi geçen borçların ödenebilecek şekilde olması sağlanmıştır. Faizleri dondurularak 3 yıl taksitlere bağlanan borçlarının, 4876 kanununun gereği ödemeleri gereken ve vade sonu tarihi 29 Ocak 2004 olan borçlarını çiftçilerin biran önce ödemelerini kendi menfaatlerine olacağını açıklayan Tarım Kredi Kooperatifleri **Samsun Bölge Müdürü Salih Yılmaz** "Borçlarını 29 Ocak tarihine kadar ödemeyen çiftçilerimiz, kanunun kendilerine sağladığı ödeme kolaylığından istifade edemeyeceklerdir. Dolayısıyla çiftçiler, kanundan önceki borçlarını faiziyle birlikte ödemek zorunda kalacaktır. Bu da bugün ödemeleri gereken borçlarının çok üzerinde tutarlara ulaşacak ve tahsilat için yasal yollar takip edilecek, hem çiftçimizi hem de kurumumuzu sıkıntıya sokacaktır" dedi. Egemenlerin meclisinden 2000 yılında çıkardığı yasayla destekleme ve subvansiyonları kaldırmasıyla serbest piyasada tüccarın belirlediği maliyetinin altında değişen taban fiyatlarının köylünün yetiştirdiği her ürün için zarar etmesine neden ol-

maktadır. Bu zararını kapatmak ve bir sonraki yıla ekim yapabilmek için köylü ya kooperatiflere ortak ise kredi ve girdi desteği alacak; değilse tüccara borçlanacaktır. Bu şekilde alınan kredi ve borçlar her yıl katlanırken, üzerine kötü mevsim şartları (sel, don vurma, kuraklık vb) de eklenince zayıf artarken son yıllarda olduğu gibi kooperatiflere olan borçlarını ödemeyen köylüler icralık olmaktadır. Basında ve haberlerde sıkça duymaya başladığımız traktörünü satan köylüler, köylerini satılığa çıkaran köylüler, icra borcunu ödeyemediğinden dolayı hapis yatmak için sıraya giren köylüler vb. Bir yandan özelleştirmeleri devam ettiren uşak hükümet AKP, bir yandan da kooperatifleri sistemin çarkına kopmaz bağlarla yerleştirmek için çaba sarfetmektedir, Tarım Kredi Kooperatiflerinin Birlik yönetimleri görevden alınarak Tarım Bakanlığı'nın 4 yıl süreyle atayacağı "Yapılandırma kurulu" oluşturması çalışmaları yapılıyor. Yapılandırma Kurulu, personel alma ve çıkarma, kooperatiflerin aktiflerindeki kayıtlı malları kooperatiflerin rızası olmadan satmaya yetkili olacak. Yeniden Yapılandırmanın finansmanını yerli ve yabancı finans kuruluşlarının yanı sıra Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Bölge Birlikleri ve birim kooperatiflerinin menkul ve gayrimenkul mallarının satılmasından elde edilecek gelirden karşılanacak. Tarım Kredi Kooperatiflerinin mevcut yapısından çıkarılarak devletleştirilmesi, çiftçiye ucuz girdi sağlayan, kredi desteği veren bu kurumun yeniden yapılandırılması ülke tarımına çok büyük zarar verecektir.

Tüm bu yapılan sistemli sömürüye karşı köylüler artık örgütlü olabileceğini kuşanarak üyesi ve ortağı olduğu kooperatifler, üretici birlikleri, ziraat odaları vb. yerlerde dur demelidir. Buralarda tüm yasal ve ekonomik baskılara karşı durmak gerektiği bilince çıkarılmalı ve var olan örgütlenmelere yenileri eklenerek emperyalizmin yerli uşaklarına karşı örgütlü olarak mücadele etmek gerektiği bilince çıkarmalıdır.

DEVLET VERDİĞİ DESTEĞİ VERGİYLE ALIYOR

Emperyalist şirketlerin çıkarları doğrultusunda politikalar uygulayan egemenlerin, tarımda desteklemeleri kaldırarak yerine getirdiği Doğrudan Gelir Desteği (DGD) modelini koymasına köylünün harcadığı masraflara karşılık gelmediği gibi verilen para bir bağış, yardım gibi sunuluyor. Arazi büyüklüğüne göre ödenen DGD miktarı, köylü ürününü yetiştirirken kullandığı girdilere (ilaç, gübre, tohum, mazot vb) yapılan zamları karşılamadığı için köylü bankalara, kredi kooperatiflerine, tüccara borçlanmak zorunda kalıyor. Devlet tarafından DGD şeklinde uygulanan model, üretimsizliğe teşvik ederken köylüyü sefaletle sürüklüyor. Şeker fabrikasının "Toprağın Tadı" haber bülteninde yayımlanan bir araştırma yazısına göre 200 dekar bir alanda ekim yapan köylüler, devletten 2 milyar 700 milyon lira arazi bedeli, 720 milyon lira da mazot desteği toplam 3 milyar 420 milyon lira yardım parası alıyor. Oysa aynı köylü, tohum, sulama çapa, ilaçlama, ekim, söküm, nakliye, masrafı olarak toplam 13 milyar 480 milyon lira harcama gerçekleştiriyor. Bu harcamanın yüzde 67'sini yani 9 milyar 31 milyon 600 bin lirasını ise devlet vergi olarak ödüyor. Yapılan araştırmalara göre, devlet DGD olarak verdiği paranın 3 katı oranında vergi olarak geri alıyor. Ülkede tarımın gelişmesi için köylünün desteklenmesi gerekirken, köylü yetiştirdiği her ürün için yaptığı harcamada vergi ödeyerek egemenlerin sömürüsünden biraz daha nasibini alıyor. (Samsun)

"ANTALYA AFET BÖLGESİ OLSUN"

Antalya'da meydana gelen sel felaketinde, tarım üreticilerinin ilk belirlemelere göre, 10 trilyon zarara uğradığını tespit ettiklerini belirten TZOB Yönetim Kurulu Başkanı **Şemsi Bayraktar**, kentin afet bölgesi ilan edilmesini gerektiğini ifade etti. TZOB Başkanı Bayraktar, Antalya'da 24 Aralık 2003'te meydana gelen sel felaketi ile ilgili yaptığı yazılı açıklamada, Antalya'daki sel felaketinin ardından yapılan ilk incelemeler sonucunda üreticilerin 10 trilyon zarara uğradığının tespit edildiğini belirtti. Bayraktar, hasar tespit sonuçlarına göre; il merkezinde, Doryan, Akdamlar, Hacisekilli, Çitdibi, Kırkamisi, Altınova gibi köy, mahalle ve beldelerde tahmini 10 bin dekar örtü altı sera alanı ürünlerinin tamamen zarar gördüğünü ve 30-40 dekar seranın yıkıldığını kaydetti.

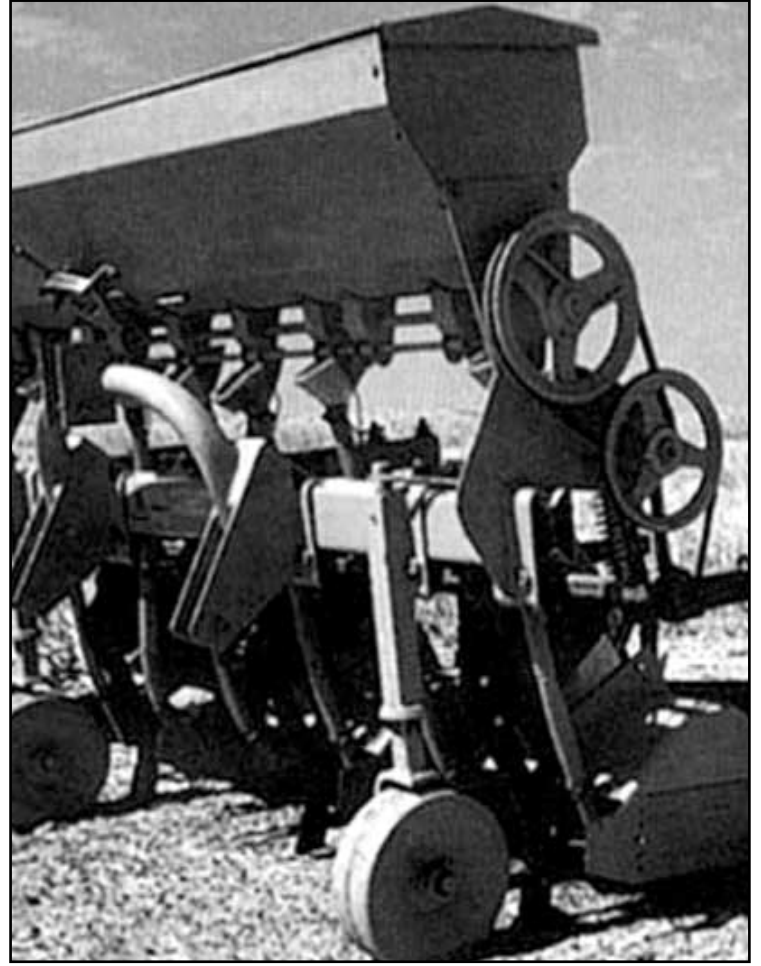
Antalya'daki tarım üreticilerinin ilk hasarın yaralarını sarmadan ikinci bir afete maruz kaldığını vurgulayan Bayraktar, şunları aktardı:

"Hükümetin acil eylem planında da yer alan, Tarım Sigortaları Kanunu'nun bir yıldır halen çıkarılmamış olmasının faturası yine üreticilerimizi vurmuştur. Herhangi bir sigortası olmayan üreticilerimizin üretime devam edebilmeleri ve afetten en az zararla kurtulabilmesi için ilin bir an önce afet bölgesi ilan edilmesi gerekmektedir." (H. Merkezi)

Tarım işletmeleri satılıyor

Tarımsal KİT'lerin özelleştirilmesi ve tarım işletmelerinin blok satışının 2004 yılında da devam edeceğini söyleyen AKP hükümetinin Tarım Bakanı **Sami Güçlü**, devam eden TEKEL'in özelleştirilmesiyle beraber Tarım işletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM)'e ait arazilerin de blok satışı ile ilgili çalışmaların Ocak ayından itibaren başlatıldığını açıkladı. Samsun'da TİGEM'e ait olan **Gelemen Çiftliği**'nin 10 bin dönümlük arsasının blok satışıyla ilgili çalışmaları geçtiğimiz günlerde resmen başlatıldı. Ülkenin en verimli toprakları üzerinde kurulu bulunan, bölgenin tarımı ve hayvancılığının geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapıldığı işletmenin arazisinin 100 dönümü Sami Güçlü tarafından tersane yapılmak üzere Ulaştırma Bakanlığı'na tahsis edilmiştir. Gelemen Çiftliği'nin 10 bin dönümlük arazisinin blok satışıyla ilgili müracaatların Devlet Planlama Teşkilatı'na yapıldığı açıklandı. Bölgede tarımsal ve hayvansal üretim fabrikaları kurulmak amacıyla yapılan müracaatların DPT'de değerlendirilmeye alındığı ve müracaat eden 13 firma arasında da Sabancı Holding'e bağlı kuruluşların olduğu açıklandı. Gelemen

Çiftliği'nin arazisinin blok satışıyla ilgili açıklama yapan AKP İl Başkanı **Fuat Göktaş** "10 bin dönümlük arazinin blok satışıyla ilgili gerekli karar alındı. Eğer arazinin tamamının satışında bir sorun yaşanırsa parselleyerek satılması gündeme gelecek. Bu araziye talip olan şirketlerin her biri alanlarında Türkiye'nin önde gelen isimleri" şeklinde konuştu. TİGEM'e bağlı Samsun'daki Gelemen Üretim Çiftliği gibi diğer bölgelerde bulunan işletmeler, o bölgenin tarımsal kalkınmasına katkı sunan, üretim yaparak yetiştirilen sertifikalı tohumları köylüye ucuz maliyette sunan ve hayvancılıkta ıslah çalışmalarıyla tarımsal faaliyetin geliştirilmesi amacıyla kurulmuştur. İşletmelerin kiraya verildiği, Gelemen'de lokanta çalışması gibi, tarla arazilerinin ekilmemesi, hayvan barınaklarının kullanılmama hale getirilerek boş bırakılması vb. işlevsiz hale getirilen çiftliğin "üretimden kopuk" diye bahanelerinin ardından emperyalist tekellere satışının kılıfını hazırlamıştır. Arazilerin satışında sorun çıksa bile uşak AKP hükümeti efendilerinin bir emriyle işletmeleri parsel parsel satmaya kararlı. (Samsun)

AVRUPALI UCUZ FINDIK ARAYIŞINDA

Doların, Euro üzerinden değer kaybetmesi Avrupalı alıcıların Türkiye'den fındığı dolar bazında alıp, Euro bazında satmasına neden oluyor. Serbest piyasada fındığın 1 milyon 350 bin liraya kadar düştüğünü açıklayan Ordu Ticaret Borsası Başkanı **Necdet Gürsoy**, bunun nedeninin Avrupalı alıcılar olduğunu belirterek Avrupalıların fındığı ucuz almanın arayışı içerisinde olduğunu ekledi ve "Euro'nun dolar karşısındaki durumu 1.4'lerden 1.28'lere yükseldi. Avrupalı alıcılar bu yükselmenin iyice artmasını bekleyerek fındığı kendi bazında daha ucuz almanın çabası içinde" dedi. Bu durumda bekleyişin fındıktaki fiyatın düşmesine etkisinin bulunduğunu açıklayan Gürsoy "Avrupalı alıcı Euro'nun yükselişini gerekçe göstererek ileride daha ucuz mal alırım düşüncesinde. Piyasaların özellikle doların bir rayına oturmasını bekliyoruz. Böyle düşüş ve dalgalanmalar sürerse fındıktaki düşüş kaçınılmaz olacak. Bu nedenle hem ülke döviz kaybedecek hem de üretici malını ucuz satarak zarar edecek." ded (Samsun)

Patates üreticilerine DESTEK YOK

Şanlıurfa'da 4 ayda dekar başına 3 bin 500 kilo patates üretilebileceğini belirten Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. **Ahmet Yılmaz**, bölgede patates üretiminden Türkiye ortalamasının üzerinde verim alınabileceğini söyledi. Şanlıurfa'da iki yıldan beri araştırma yapan, Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. **Ahmet Yılmaz**, kentte patates ekiminin rahatlıkla yapılabileceğini ifade etti. İklimin aşırı sıcak olmasından dolayı patatesin yetişmeyeceği fikrine katılmadığını belirten Prof. Dr. Yılmaz, 4 aylık sürede dekar başına 3 bin 500 kilo ürün alınabileceğini söyledi.

"Yıllık bir kültür bitkisi" olarak nitelendirdiği patatesin farklı iklimlere rahatlıkla adapte olabildiğine dikkat çeken Prof. Dr. Yılmaz, "Çok yönlü kullanım alanına sahip bir bitki olan patatesten, insan ve hayvan beslenmesi yanında, sanayi hammaddesi olarak da yararlanılmaktadır. Özellikle geri kalmış ve dengesiz beslenen ülkelerde, patates değerli bir besin kaynağı olarak önem kazanmaktadır. Bölgede ise patatesle ilgili yeni çalışmalar mevcut değildir. Patates ile ilgili çalışmalar 25 yıl öncesine dayanıyordu" diye konuştu.

(H. Merkezi)

Patates, üreticinin elinde kaldı

TZOB Başkanı **Şemsi Bayraktar**, yazılı açıklama yaparak, 4 milyon ton patatesin yaklaşık 2 milyon tonunun üreticinin elinde kaldığını belirtti. Üreticinin malını pazarlayabilmesi için, gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını isteyen Bayraktar, patates üreticilerinin elektrik borçlarının 550 trilyona ulaştığına dikkat çekerek, şöyle devam etti: "Borçların tamamı affedilerek, ana para 5-6 yıla yayılmalı ve her yıl hasat sonu olan Kasım ayı sonunda ödenmelidir. Ayrıca elektrikte KDV ve kilovat indirimi de talep etmekteyiz. Kıbrıs üzerinden Mısır menşeli patates, daha sıkı kontrol altına alınmalıdır. Patates bugün 100 bin liradan satılıyor ancak maliyeti 150 bin lirayı aşılıyor. Domatesten sonra önlemler alınmadığı zaman, patates de çöpe gidecek."

(H. Merkezi)

ZMO'dan panel

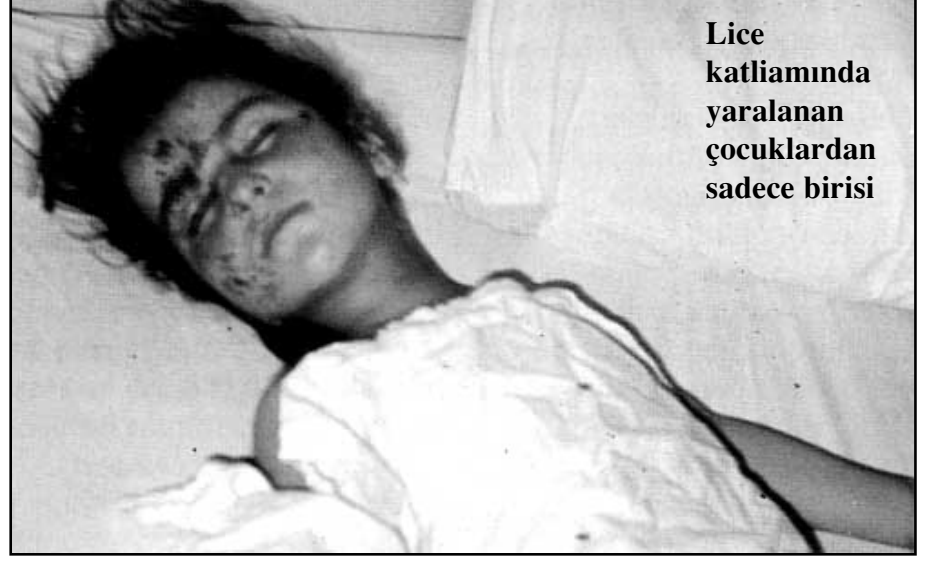
Ziraat Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "Tarım ve Basın" konulu panelde tarım ve basın ilişkilerindeki durum tartışıldı. Konuşmacı olarak panele katılan Prof. Dr. **Korkut Boratav** gazetelerin ekonomi sayfalarında faiz borsası, döviz gibi sözcüklere sıkça rastlandığını ancak tarımdan söz edilmediğini ifade etti.

Koreli çiftçilerin yaptıkları eylemlerle Şili'den ucuz pirinç ithalatını önlediklerine değinen Boratav, 1960'larda köylülerin örgütlenerek üretici mitingleri yaptığını hatırlattı. Ziraat Mühendisleri Odası'nın 50. kuruluş yıl dönümü dolayısıyla yapılan panelde basında tarımın yeri üzerinde duruldu. (Ankara)

Lice katliamı davasında Türkiye tazminat ödemeye mahkum edildi

TC'nin Türkiye ve T.Kürdistanı'nda gerçekleştirdiği en büyük katliamlardan biri olan Lice katliamının AİHM'de görülen davası sonuçlandı. 22 Ekim 1993 yılında Diyarbakır'ın Lice ilçesinde gerçekleştirilen katliamda 380 kişi ölmüş birçok ev ve işyerleri yakılmış, yıkılmış ve kullanılmaz hale gelmişti. Tarihi baskı ve katliamlarla dolu olan TC devletinin yapmış olduğu Lice katliamına binlerce asker katılmış; tank, panzer ve roketatar silahlarının yanı sıra kimyasal silahlar da kullanılmıştı. Katliam sonrası adeta yıkık bir kent görünümünde olan ilçeye 4 gün giriş çıkışlar yasaklanmış daha sonra Liceliler ilçeyi terk etmek zorunda kalmışlardı. Devletin yaptığı açıklamalarda ise saldırıları PKK'nin yaptığı belirtilmişti. Katliamdan sonra yetkililer "Olayda 9 kişi ölmüştür", "olay karşısında zarar gören vatandaşların zararları karşılanacaktır" diyerek olayları gizlemeye çalıştılar. Aradan 10 yıl geçmesine rağmen hala katliamın izlerini taşıyan Liceliler uğradıkları zararların karşılanmaması üzerine AİHM'e başvurmuşlardı. Lice'nin yakılıp, yıkılması ve halkın zorla göçtirilmesi üzerine Ahmet Aydar, Yusuf Lalealp, Nadir Doman, Şevket Biçer, Zeydin Emekçi 1994 yılında AİHM'e başvurarak Lice'nin devlet tarafından

planlı bir şekilde yakılıp yıkıldığını, evlerinin gözleri önünde ateşe verildiğini belirttiler. Liceliler ayrıca üzerlerindeki giysiler dışında hiçbirşeylerinin kalmadığını, tüm geçim kaynaklarını kaybettiklerini açıkladılar. DGM Diyarbakır Savcılığı'nın başlattığı hazırlık soruşturması hala sürerken AİHM Licelilerin yaptığı başvuruyu inceleyerek Türkiye'yi tazminat ödemeye mahkum etti. AİHM tarafından oluşturulan bir heyetin Lice'de yaptığı inceleme sonucu kendilerine başvuruda bulunanların mal ve mülklerinin devlet tarafından kasten yakılıp yıkıldığını tespit etti. 8 Ocak'ta görülen davada Türkiye, verdiği savunmada güvenlik güçlerinin ilçeyi PKK saldırılarına karşı savunduğunu öne sürdü. Heyet devlet güçleri ile PKK arasında olası bir çatışmanın yaşanmış olma olasılığını da gözönünde bulundurarak buna rağmen katliamla ilgili olan birçok soruya cevap verilmediğini bildirdi. AİHM ayrıca Liceliler'in evlerinin gözleri önünde yakılıp, yıkılmasının ve insanların katledilmesinin yarattığı acı ve ızdırabın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "işkence ve gayri insani muamele yasağının" ihlali olarak değerlendirdi. AİHM-AİHS'nin 41. maddesi gereği Türkiye'nin 225 bin euro tazminat ödemesini ayrıca 40 bin euro olan

Lice katliamında yaralanan çocuklardan sadece birisi

adli giderlerin de Türkiye tarafından ödenmesine karar verdi.

TC'nin Kürt halkına yönelik uyguladığı imha ve inkar politikalarının bir parçası olan Lice katliamı bugün hala hafızalardaki yerini koruyor. Yıllardır yaşadığımız topraklarda baskı ve katliamlara maruz kalan Kürt halkı, sadece Lice katliamıyla susturulmaya çalışılmadı. Tarih boyunca Kürt halkının isyan ve başkaldırılarına aynı politikaları uygulayan TC, böylelikle Kürt halkını sindirmeye, varolan potansiyelinin açığa çıkmasını engellemeye çalıştı, çalışıyor. Kürt kimliğine, Kürt diline uygulanan

yasaklar bugün Lice katliamından bağımsız değil aslında. Tüm bunlar yaşanırken diğer taraftan dayatılan tasfiyecilerle teslimiyetçi politikalarla da Kürt halkının geçmişi yok sayılmaya, unutturulmaya çalışılıyor. Kürt halkı Lice'yi, 38 Dersim katliamını, Kürt diline, Kürt kimliğine uygulanan yasakları unutmadı. Kürt halkı geçmişini unutmadı. Ne imha-inkar politikaları ne de teslimiyet süreci Kürt halkının yaşadığı acıları unutturamaz. TC tarihi ne kadar baskı ve katliamlarla dolu ise Kürt halkının tarihi de bir o kadar başkaldırı ve isyanlarla doludur. (Mersin)

Mücadele Birliği okurlarına gözaltı

11 Ocak 2004 tarihinde İkitelli semtinde, Yeni Evrede Mücadele Birliği'nin çıkarmış olduğu "Zindanlar Yıkılsın Tutsaklara Özgürlük" afişini 6 Ocak 2004'te bölgeye asarken Mücadele Birliği okurlarına yapılan silahlı saldırıyı protesto etmek amacıyla bir basın açıklaması yapılmak istendi. Basın açıklaması yapmak için bir araya gelen Mücadele Birliği okurlarına, muhabirlerine uyarıda bulunmayan polis, kalabalığın üzerine panzer sürdü. Aralarında Mücadele Birliği Yazışmaları Müdürü Özgen İş, Ayışığı Sanat Merkezi çalışanları Rojda Şendur ve Alev Oral'ın da bulunduğu çok sayıda eylemci, üzerlerine biber gazı sıkılarak gözaltına alındı. Okurların bir kısmı karakolda 1 gün tutulduktan sonra çıkarıldıkları savcılık tarafından serbest bırakıldı. Ancak Özgen İş tutuklanarak Metris Hapishanesi'ne, Ayışığı Sanat Merkezi çalışanları ise Bakırköy Kadın ve Çocuk Tutukevi'ne konuldu. Mücadele Birliği ve Ayışığı Sanat Merkezi çalışanları 16 Ocak 2004 tarihinde İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi'nde biraraya gelerek konuya ilişkin basın açıklaması yaptılar. Açıklamayı yapan Nevzat Demir "Y.E Mücadele Birliği Yazışmaları Müdürü Özgen İş ve Ayışığı Sanat Merkezi çalışanları Rojda Şendur ve Alev Oral bir an önce serbest bırakılmalıdır. Devrimci ve sosyalist basın ve devrimci sanat üzerindeki baskılara son vermek için tüm basını ve kamuoyunu mücadele birliğine çağırıyoruz" diyerek devrimci ve sosyalist basının ve devrimci sanatın susturulamayacağını sözlerine ekledi. (İstanbul)

"Demokratikleşen" Türkiye'de işkence sürüyor

İzmir İşkenceyi Önleme Grubu 19 Ocak 2004 tarihinde yaptığı açıklamayla 2 yılda 423 kişinin işkence gördükleri için kendilerine başvuru yaptığını bildirdi. Bu işkence iddialarının büyük çoğunluğu ise Bozyaka Terörle Mücadele Şubesi'nde gerçekleşmiş. İzmir Barosu tarafından kurulan İşkenceyi Önleme Grubu'na Ocak 2002'den, Aralık 2003'e kadar geçen sürede 423 kişi kötü muamele ve işkence gördükleri iddiasıyla başvurdu. Başvuranların 109'u 18 yaşından küçükken, 55'i kadın. Başvuranların 99'una ise gözaltı işlemi yapılmamış. Yani 99 kişi yasadışı yollarla gözaltına alınıp sorgulanmış, hatta işkence görmüş. Yapılan başvurulardan 311'i polisten, 35'i ise jandarmadan işkence gördüklerini açıklamışlar. İzmir'de bulunan aşağı yukarı her karakolda işkence ve kötü muamele mevcut. Bu durum da gösteriyor ki Türkiye'de işkence azalmadan sürüyor. Yapılan başvurularla 16'şar vakayla Bozyaka TMSŞ, Narlıdere Şehit Ayhan Tanrıverdi Karakolu, 12'şer vakayla Basmane ve Alsancak karakolları ön plana çıkıyor. Bunun dışında ise Buca Hapishanesi'ndeki işkence ve kötü muameleyle ilişkin ciddi artış var. Yapılan işkence yöntemleri olarak ise ön plana; kaba dayak, aşağılama, yaralama, tecrit, cinsel taciz, saç-sakal yolma,

elektrik, tehdit, çınlıçıplak fotoğraf çekme vb. uygulamalar çıkıyor. Ayrıca son 2 yıl içinde 4 şüpheli ölüm ve 2 tecavüz vakası da yapılan başvurular arasında yer alıyor. Bu süre içinde 229 yargı dosyası açılırken, bunlardan 84'ü yargılama aşamasında, 20'si Ağır Ceza Mahkemesi'nde, 64'ü ise Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülmeye devam ediyor. Diğer dosyalar ise halen soruşturma aşamasında.

İzmir'de yaşanan gözaltılar sonucu ortaya çıkan bu tablo Türkiye'nin gerçekliğini gözler önüne seriyor. İzmir'de yaşanan bu vakalar özellikle Karadeniz ve T. Kürdistanı bölgesinde daha yoğun şekilde yaşanmaktadır. Bu bölgelerde işkence ve tecavüz vakalarına daha sık rastlanıyor. Özellikle son birkaç yıldır AB'ye girmeye çalışan patron-ağa devleti bu süreci hızlandırmak için sık sık "demokratikleşiyoruz", "işkence artık yok" vb. açıklamalarla şeffaflaştıklarını iddia ediyordu. Ancak bu iddiaların yersiz ve asılsız oldukları ise İşkenceyi Önleme Grubu ve benzeri komisyonlarının açıklamalarıyla yalanlıyor. Patron-ağa devleti sınıf mücadelesinin varolduğu sürece varolan sömürücü iktidarını sürdürmek için bu saldırılarını sürekli sürdürecektir. Bu saldırılara karşı durmak ise herkesin görevidir. (İzmir)

Kapatılan Demokrasi Partisi'nin (DEP) eski milletvekilleri **Leyla Zana, Hatip Dicle, Orhan Doğan** ve **Selim Sadak**, yeniden yargılamanın onuncu duruşmasında da tahliye edilmedi. Duruşmayı izleyenler, kararı alkışla protesto etti. Mahkeme Başkanının talimatı doğrultusunda kimlikleri tespit edilen protestocular, sonraki duruşmalara alınmayacak.

Dokuz yıldır tutuklu bulunan DEP'li milletvekillerinin yargılaması, bugün 23

Ocak 2004 tarihinde Ankara 1 No'lu DGM'de yapıldı.

Duruşma öncesinde Avrupa Parlamentosu Başkanı **Pat Cox, Leyla Zana'yı "2003 Sakharov İfade Özgürlüğü"** ödül törenine davet etti.

DEP'li milletvekillerinin avukatları **Hasip Kaplan** ve **Yusuf Alataş**, Zana, Dicle, Sadak ve Doğan'ın hukuki durumlarının yeniden yargılama uyarınca değiştiğini savunarak, tutukluluklarının sona erdirilmesini istediler. Mahkeme Baş-

DEP'lilere tahliye yok

kanı **Orhan Karadeniz** ise, bu talebi reddetti ve duruşmayı 20 Şubat'a erteledi.

Duruşmayı aralarında Avrupa Parlamentosu Başkanı **Pat Cox**, Avrupa Parlamenti **Feleknaz Uca**, Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği Siyasi Danışmanı **Sema Kılıçer**, Almanya, İngiltere ve İtalya büyükelçiliklerinden temsilcilerin de bulunduğu kalabalık bir topluluk izledi.

ALKIŞLI PROTESTO, KİMLİK TESPİTİ

Salonda bulunan yaklaşık 200 kişilik izleyici topluluğu, tahliye talebinin reddini alkışlarla protesto etti. Mahkeme Başkanı Karadeniz, izleyicilerin salondan çıkmasını engelledi ve kimliklerinin tespit edilerek sonraki duruşmaya alınmalarını talimatı verdi.

DEP'li milletvekillerinin avukatları ise, bu karara tepki gösterip kararı alkışlayanların belirlenemeyeceğini belirttiler. Avukatların itirazı üzerine Mahkeme Başkanı Karadeniz, "**uluslararası temsilcilerin de oturduğu ilk üç sıra dışın-**

daki" herkesin kimliklerinin tespit edilmesini istedi.

Duruşmayı izleyenlerin kimlik tespitleri, duruşmadan önce DGM'ye girerken danışmaya bıraktıkları nüfus cüzdanları ve kendilerine verilen ziyaretçi kartlarının karşılaştırılmasıyla yapıldı. Kimlik tespitlerinin ardından nüfus cüzdanlarını alanlar, DGM binasından ayrıldı.

DAVANIN GEÇMİŞİ

Kapatılan Demokrasi Partisi'nin eski milletvekilleri **Leyla Zana, Hatip Dicle, Orhan Doğan** ve **Selim Sadak** 1994'de PKK üyesi oldukları gerekçesiyle 15 yıl hapis cezası almıştı.

Ancak milletvekilleri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) 2001 yılında verdiği yeniden yargılama talebinin kabul edilmesi çerçevesinde yeniden yargılanıyor.

Leyla Zana, Hatip Dicle ve Orhan Doğan, tahliye kararı çıkmasa bile Hazi- ran 2005'te cezalarını tamamlayacak. Selim Sadak ise daha sonra gözaltına alınıp tutuklandığı için 2005 yılı Ekim ayında serbest kalacak. (H. Merkezi)

Dersim'de komik tutuklama

14 Ocak Çarşamba günü Tunceli Köy Hizmetleri'nde tır şoförü olarak görev yapan **Uğur Yeşil**, Tunceli Asayiş Şube Müdürü **Ahmet Erol'a** yol vermediği gerekçesiyle önce dayak yedi ardından da savcılığa çıkarıldı. Sulh Ceza Mahkemesi'ne çıkarılan Yeşil "**görevli memura mukavemet ve hakaret**" ettiği gerekçesiyle tutuklanarak Tunceli Hapishanesi'ne konuldu. Tır şoförünün tutuklanmasının ardından avukatların girişimleri sonucu Uğur Yeşil **15 Ocak Perşembe** günü serbest bırakıldı.

Tır şoförünün tutuklanmasına tepki gösteren Tunceli Baro Başkanı **Hüseyin Aygün**, "hakim tutuklama kararı ile polis devleti mantığının yargı tarafından da benimsendiğini gösteriyor" dedi. Aygün, tartışmaya taraf olan iki kişinin de sivil olduğunu, bu olaydan dolayı polisin kişiyi hastanenin önünde ve halkın içinde dövme hakkının bulunmadığını belirtti. Yeşil'in tutuklanmasının tam bir skandal olduğunu belirten Aygün, Dersim'de son dönemlerde bu tür olayların sık sık yaşandığını vurgulayarak "bu olayları devletin resmi görevlilerinin zihniyetinin değişmediğine bağlıyorum. Demokratikleşme adımlarının ise polisten ve devletin diğer resmi kurumlarından bir direnç gördüğünü düşünüyorum. Bunlar keyfi uygulamalardan ibaret değil. Yargı da kararları ve yorumlarıyla bu tür olayları destekliyor. **Olayı bir ya da bir kaç polisin marifeti olarak görmemek gerekiyor.** Önemli olan kağıt kağıt üzerindeki değişiklikler değildir. Devleti ve halkı yöneten mantığın demokratikleşmesi gerekir" dedi. (Malatya)

Polis öğrencilere saldırdı

EMEP, DEHAP ve BAGEH (Bağımsız Gençlik İnisiyatifi) 22 Ocak Perşembe günü Malatya'da saat 12.00'de Üniversite durağında toplanıp, basın açıklaması yapmak üzere yürüyerek Merkez Postane önüne geldiler. Çevik kuvvet ve TMS ekiplerinin Postane önünde ve Üniversite durağında çok yoğun yığınak yaptığı görüldükçe öğrenciler "**Üniversitelerde soruşturmalara, cezaevlerinde tecrite son BAGEH**" pankartını açıp, "Parasız, bilimsel, anadilde eğitim", "Demokratik ülke, demokratik üniversite istiyoruz", "Mezarlık tipi D ve F tipi cezaevlerine hayır" vb dövizleri açtılar.

Basın açıklaması metnini okuyan bir öğrenci, üniversitelerde, İmralı ve D Tipi, F Tipi hapisanelerde uygulanan antidemokratik uygulamalara değinirken, yaşananların Türkiye'nin demokratikleşmesinde iç barışın ve sosyal adaletin sağlanmasında engel teşkil ettiğini belirtti. Öğrenci konuşmasının devamında, "toplumun tüm kesimlerini bağımsız, demokratik Türkiye mücadelesini birlikte yükseltmeye çağırıyoruz" dedi. Basın açıklamasında "YÖK kalkacak, polis gidecek, üniversiteler bizimle özgürleşecek" sloganı atılırken polis ortamı gerginleştirmek için her şeye müdahale etmeye çalıştı. Biber gazıyla, kalkanlarıyla yoğun yığınak yapan polis açıklamanın sona ermesinin ardından basın açıklamasını okuyan öğrenciyi gözaltına almak istedi. Arkadaşlarını polise vermek istemeyen öğrencilere polis saldırdı. Polisin saldırısını görüntülemek isteyen basın da bu saldırıdan nasibini aldı. Polis 13 öğrenciyi tartaklayarak, gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar gece saat 00:30'da hastaneden serbest bırakıldılar. (Malatya)

Göç raporu hazırlamak artık "suç"!

Göç-Der Başkanı **Şefika Gürbüz** "**1999-2001 Zorunlu Göç Raporu**"nu hazırlamaktan 10 ay hapis cezası aldı.

"**Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansması**" ile ilgili kanun tasarısı Başbakanlığa gönderilirken, T. Kürdistanı'ndan göç etmek zorunda kalan 17.845 kişiyle yapılan görüşmeler sonrasında hazırlanan rapor, raporu hazırlayan Göç-Der Başkanı **Şefika Gürbüz** ile raportör Sosyolog **Mehmet Batur'a** "Halkı ırk ve bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik etmek"ten açılan davada Barut beraat ederken, Gürbüz ceza aldı.

Gürbüz ve Barut'un avukatı **Metin İriz**, suçlamayı kabul etmeyerek hazırlanan göç raporunun bilimsel bir temele dayandığını söyledi. İnsan hakları örgütlerinin ve TBMM'nin hazırladığı göç raporlarına da değinen İriz, "**daha önceki göç raporlarına dava**

açılmadı, çünkü suç vasfı yoktu. Bu raporda da yoktu" dedi.

Mahkeme heyeti Mersin Üniversitesi Sosyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Mehmet Barut'un beraatine karar verdi. Göç-Der Başkanı **Şefika Gürbüz'e** verdiği hapis cezasını da 2 milyar 800 milyon 700 bin lira para cezasına çevirdi.

19 Ocak 2004 tarihinde İstanbul 4 No'lu DGM'de görülen Göç-Der Raporu davasına **Avrupa Parlamentosu**, **İşkenceye Karşı Dünya Örgütü**, **Dünya Doktorlar Örgütü**, **İHD temsilcileri** ve **İtalyan Sendikacı** ve milletvekili de katılarak gözlemci olarak takip etti. Bu arada CHP OHAL'in yürürlükte kaldığı dönemin bir tablosunu çıkartarak kamuoyuna sundu. Tabloya göre yani Milli Savunma Bakanlığı'nın verilerine göre OHAL Valiliğinin yetki alanı içinde toplam 36 bin 140 kişi hayatını kaybetmiş; 18 bin 489 kişi yaralanmıştır. Yine Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre 1989 ile 2003 yılları arasında 1248 siyasi nitelikte faili meçhul(!) olay meydana gelmiştir. (H. Merkezi)

“Altınbaş’a İşkence” Davası 14. Yılında

Üniversite öğrencisi Birtan Altınbaş'ın gözaltında öldürülmesiyle ilgili dava 14. yılında. Sanık polisler yine duruşmaya getirilmedi. Avukatların devlet yetkililerine karşı yaptığı suç duyurusu reddedildi. Dava için zaman aşımı tehlikesi var.

Üniversite öğrencisi Birtan Altınbaş'ın 15 Ocak 1991'de gözaltında öldürülmesiyle ilgili davanın bu duruşmasına da, hiçbir sanık polis “getirilemedi”. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen dava için, adliye girişinde çok sayıda polis ve çevik kuvvet görevlisinin görevlendirilmesini davaya katılanlar “baskı” olarak değerlendirdiler.

İŞKENCE DAVASINDA SANIKLAR YİNE YOK

Zamanaşımı tehlikesi bulunan davaya bir tek sanık polislerden “kayıp” olan Süleyman Sinkil'in avukatı **Mehmet Ener** katıldı. Üniversiteli Altınbaş'ı ise İnsan Hakları Derneği (İHD) Ankara Şube Başkanı avukat **Ender Büyükçulha**, avukat **Oya Aydın**, avukat **Zeki Rüzgar** ve avukat **Nedim Erkuş** temsil etti. Hacettepe Üniversitesi öğrencisi Birtan Altınbaş'ın, gözaltında tutulduğu Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde 15 Ocak 1991 tarihinde yaşamını yitirmesiyle başlayan dava süreci, polisler tarafından yapılan tebligat sonuçlarının beklenmesine karar verildi.

YETKİLİLERE

SUÇ DUYURUSU REDDEDİLDİ

Duruşmada söz alan avukat Ender Büyükçulha ve Oya Aydın, “13 yıldır bir işkence davası sonuçlandırılmıyorsa, tebligat yapılamıyorsa ve yakalama ile tutuklama kararlarının gerekleri yerine getirilemiyorsa demek ki işkenceci sanıkları kimi resmi kişi ve kurumlar koruyor ve kolluyor” diyerek yetkililer hakkında suç duyurusunda bulundular.

Bunun genel bir insan hakları kuralı olduğuna vurgu yapan avukatlar, başta Başbakan Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Emniyet Genel Müdürü Gökhan Aydın ve arama-yakalama işlemlerini aksatan illerin (Ankara, Denizli ve İstanbul) Vali ve Emniyet Müdürleri hakkında suç duyurusunda bulundular.

Talebi görüşen mahkeme ise bu talebi reddederek, tebligat sonuçlarının beklenmesine ve duruşma için davayı 12 Şubat 2004'e ertelenmesine karar verdi. Altınbaş davasını 300'e yakın kişi izleyerek destek verdi. Bu kişilerden ancak 100'ü duruşma salonundan davayı izleyebildi. İzleyenler arasında siyasi parti, sendika ve insan hakları örgüt temsilcileri ile bazı Büyükelçi görevlileri de izlediler.

ALTINBAŞ DAVASI SÜRECİ

Altınbaş'ın ölümünün ardından polisler tarafından açılan soruşturma, Ankara Valili-

ği'ne takıldı. Valilik, polisler hakkında “dava açılmasına gerek yoktur” dedi. Ancak savcılığın soruşturmaya devam etmesi üzerine, 8 polis hakkında “işkence ile adam öldürmek”ten dava açıldı. Bu kez, Terörle Mücadele Yasası'na ta-kılan davada, polisler beraat etti.

İKİ POLİS HALA BULUNAMADI(!)

Anayasa Mahkemesi'nin Yasa'nın “dokunulmazlık zırhı”ni içeren madde-sini Anayasa'ya aykırı bulup iptal etme-si üzerine, 5 yılın ardından davanın gör-ülmesine yeniden başlandı.

Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın ilk duruşması 1999 yılında yapıldı. Sanık polislerden bir kısmı duruşmaların hiçbirine katıl-mazken, haklarında giyabi tutuklama olan Naif Kılıç ile Ahmet Taştan da bir türlü “bulunamadı”.

Müdahil avukatlar, sürekli olarak

davanın uzatılarak, zamanaşımına uğra-ma tehlikesine dikkat çekti.

ZAMANAŞIMI TEHLİKESİ VAR

Yargılamanın sonlarına gelindiğinde ise, savcılık esas hakkındaki mütala-asında sanık polislerin beşinin beraatını isterken beşi için de işkence ile adam öldürmek suçundan cezalandırılmasını talep etti.

Savcılığın mütalaasından sonra her duruşmada yeni bir avukat seçerek, da-vanın uzatılması sağlandı. Dava, 18 Temmuz 2001 tarihinde dava sonuçlan-dı ve 5 polise ceza verildi. Ancak Yargı-tay'ın kararı usulden bozması üzerine, davanın görülmesine Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden başlandı.

Yargı sürecinin başından bu yana duruşmaya hiç getirilemeyen iki polisin davası esas dosyadan ayrılırken sekiz polisin yargılanması bir türlü sonuçla-namadı. (H. Merkezi)

Sincan F Tipi'nde giysilere renk yasağı

Adana Tutuklu ve Hükümlü Aile-leri ile Yardımlaşma Derneği (AT-HAYD-DER) Yöneticisi Ahmet Doğan, Ankara Sincan hapishanesi'nde bulunan tutuklulara sarı, kırmızı, yeşil, mavi ve lacivert renkli elbiselerin verilmesinin yasaklandığını söyledi.

ATHAYD-DER Yöneticisi Ahmet Doğan, Sincan F Tipi Hapishanesi'nde kalan tutuklu ve hükümlü yakın-larının derneklerine baş-vurarak, tutuklu ve hü-kümlüler için getirdik-leri elbiselere renk-le-rinden dolayı sınırla-ma getirildiğini ak-tardığını söyledi. Hapishanelerle il-gili ilginç başvu-ruların yapıldığı-na dikkat çeken Doğan, “Aile-lerin bize ak-tardığına gö-re Sincan F Tipi hapis-hane İdaresi tu-tuklulara sarı, kırmızı, yeşil, mavi ve lacivert renkli elbiselerin getiril-mesini hiçbir gerekçe göstermeden yasak-lamış” diye konuştu.

KORİDORDA

MERHABALAŞMAK BİLE YASAK

Doğan, Ceyhan Özel Tip hapishane-si'nde bulunan yakınlarını görmek üzere görüşe giden ailelerin kendilerine başvurarak yakınlarının yoğun baskı altında tutul-duklarını ilettilerini de söyledi.

Adana Kürkçüler F Tipi Hapishane-si'ne yapılan sevklerin ardından Ceyhan Özel Tip Hapishanesi'nde 15 PRD'li tu-tuklunun kaldığını belirten Doğan, 15 kişi-nin de sevklerin ardından koğuş-tan alınarak 5'er kişilik odalara konulduğunu öğ-rendiklerini ifade etti. Do-ğan, tutuklu yakınlarının hapishane koşullarına ilişkin şu bilgileri aktardığını söyledi:

“Ayrı ayrı odalara konulan tutukluların birbirleriyle iletişim kurmaları kesinlikle yasak. Öyle ki, tutukluların koridorlarda birbir-leriyle merhabalaşmasına bile kaba müdahalelerde bulunuluyor. Hasta olan tu-tuklular tedaviye götürülmüyor. Yaşanan hak gasplarının yanı sıra tutuklulara psiko-lojik baskılarda bulunuluyor. Tutukluların sorunların çözümü için hapishane idare-siyle yaptığı görüşmede ise idare uygulama-ların başsavcının talimatıyla gerçekleştirildiği cevabını vermiş.”

(H. Merkezi)

✓ TUTUKLU SANIKTAN 1.5 MİLYAR YOL PARASI

Adana 2 No'lu DGM'de görülen duruşmasına katılması için tutuklu bulunduğu Silopi Kapalı Hapishanesi'nden Adana'ya getirilmesi gereken **Abdurrahman Narman**'ın 1.5 milyar yol ücretini karşılayamadığı için duruşmaya getirilmediği öğrenildi. Adana 2 No'lu DGM'de “PKK/KADEK'e yardım ve yataklık ettiği” iddiasıyla yargılanan 7 kişinin görülen duruşmasında, Silopi Kapalı Hapishanesi'nde tutuklu bulunan sanık Abdurrahman Narman'dan yol ücreti olarak 1.5 milyar lira istendiği ortaya çıktı. Narman'ın avukatı **Mehmet Şahin**, müvekkilinin tutuklu bulunduğu Silopi Kapalı Hapishanesi'nde Adana'ya getirilmesi için Silopi Kapalı Hapishanesi idaresi tarafından istenen para verilmediğinden duruşmaya katılmadığını söyledi. Av. Şahin, Hatay E Tipi Hapishanesi'nde tutuklu bulunan **İdris Gengeç** ve **Halil Şahin**'in de mahkemece gönderilen yazı hapishane idaresine ulaşmadığı gerekçesi ile getirilmediğini belirterek, duruşmaya sadece Gaziantep E Tipi Hapishanesi'nde tutuklu bulunan **Rıdvan Özer**, Bahar Narman, **Mehmet Emin Şakar** ve **Şükrü Çınar** ile avukatlarının katıldığını söyledi.

(H. Merkezi)

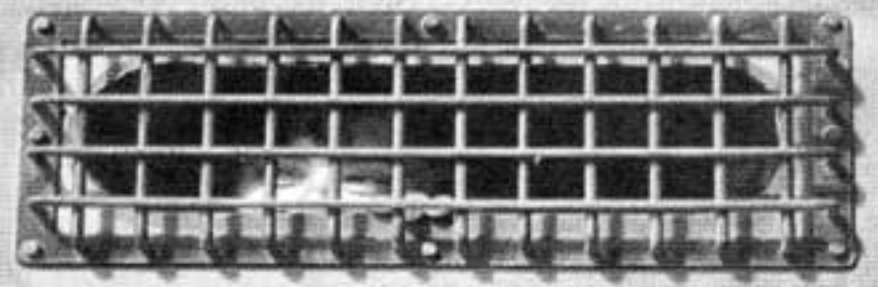
✓ ANKARA'DA GÖZALTI YILI: 2003

İnsan Hakları Derneği (İHD) Ankara Şubesi, 2003 yılı insan hakları verilerine göre, Ankara'da en çok keyfi gözaltı, işkence ve gayri insani, onur kırıcı muamele vakalarına rastlandı. Hak ihlallerine uğrayanlar arasında 21 çocuk da yer alıyor. İHD Ankara Şubesi tarafından yapılan yazılı açıklama ile, 2003 yılı insan hakları raporu verileri açıklandı. Verilere göre, Ankara'da 2003 yılında en çok hak ihlali gözaltında yaşandı. Keyfi gözaltı, işkence ve gayri insani, onur kırıcı muamele ise 2003 yılında en sık yaşanan insan hakları ihlalleri arasında yer alıyor. İHD'nin verilerine göre, 2003 yılında 99'u kadın 13'ü çocuk ve 249'u erkek olmak üzere toplam 361 kişi keyfi olarak gözaltına alınıp, özgürlüğünden alıkonuldu. Yine 13'ü kadın, 4'ü çocuk ve 32'si erkek olmak üzere toplam 49 kişi işkence ve gayri insani, onur kırıcı uygulama ile karşılaştı. 2003 yılında toplam 45 kişi tutuklanırken, bunlardan 11'ini kadınlar, 34'ünü ise erkekler oluşturdu. Ayrıca, 30 basın açıklaması, yürüyüş, toplantı, düşünce açıklaması ve benzeri etkinlik engellenirken, 3'ü kadın, 4'ü çocuk ve 9'u da erkek olmak üzere toplam 16 kişi de gözaltında muhbirlik teklifine maruz kaldı. İHD Ankara Şubesi söz konusu verilerin kendilerine yapılan başvurular ışığında hazırlandığına dikkat çekerek, bu verilerin eksik olabileceğinin altını çizdi. Raporun detaylarının daha sonra açıklanacağı kaydedildi.

(Ankara)

Avukatlardan hapisane gözlemleri

Tekirdağ ve Kandıra 2 No'lu F Tipi hapisanesinde tutuklu ve hükümlülerle görüşen avukatlar, Adalet Bakanlığı'ndan hapisanelere gelen sevk yazısında "Tutukluların sevk edilecekleri ailelerine ve avukatlarına bildirilir" ibaresi olmasına rağmen, avukatlar ve ailelerin sevk hakkında bilgilendirilmediğini kaydetti.

Tekirdağ ve Kandıra F Tipi hapisanelerine ilişkin avukatlar tarafından hazırlanan gözlem raporunda, tutuklu ve hükümlülerin çırılçıplak soyundurulduğu, dayak ve hakaretlere maruz kaldığı, ilaçların karşılanmaması ve hücrelerin temizlenmemesi nedeniyle ciddi sağlık sorunlarının yaşandığı belirtildi. Hapisanelerde bulunan avukat görüşme odasına kameraların yerleştirildiği belirtilen raporda, tutukluların görüş sırasında Kürtçe konuşmaları halinde disiplin cezasına çarptırıldığı ifade edildi.

Tekirdağ ile Kandıra F Tipi Hapisanelerini ziyaret eden Avukatlar **Asya Ülker, A. Tuğluk, Bekir Kaya, Hacer Çekiç, İlhami Sayan, Mustafa Eraslan, Nermin Selçuk ile Suat Erem**, hapisanelere ilişkin gözlem raporu hazırladı. Tekirdağ ve Kandıra F Tipi hapisanelerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerle yapılan görüşmelerden sonra hazırlanan raporda, hapisanelerde yaşanan sorunlar ve bu sorunlara karşı çözüm önerileri yer aldı. Tekirdağ ve Kandıra 2 No'lu F Tipi hapisanesinde tutuklu ve hükümlülerle görüşen avukatlar, Adalet Bakanlığı'ndan hapisanelere gelen sevk yazısında "Tutukluların sevk edilecekleri ailelerine ve avukatlarına bildirilir" ibaresi olmasına rağmen, avukatlar ve ailelerin sevk hakkında bilgilendirilmediğini kaydetti.

Tutuklu ve hükümlülerin helikopter eşliğinde ring araçlarıyla sevk edildik-

rini söyledikleri belirtilen raporda, "Tutuklu ve hükümlülere sevk edildikleri hapisane girişinde, tüm elbiseleri (iç çamaşırları da dahil) çıkarılarak soyunma emri verilmiş, soyunmak istemeyen tutuklu ve hükümlüler dayak ve hakaretlere maruz kalmış, şiddet uygulanarak zorla çırılçıplak soyundurulmuş ve bu kişiler tek kişilik hücrelere konulmuştur" denildi. Raporda, tutuklu ve hükümlülerin sayımlarda da zorla ayağa kaldırılıp ayakta bekletildikleri, ayağa kalkmadıkları zaman dayak ve ağır hakaretlere uğradıkları, terlik giyilmemesinin istendiği, ayrıca her sayımda oda ve dolaplarının ayrıntılı bir şekilde arandığı kaydedildi.

'HASTA TUTUKLULARIN İLAÇLARI KARŞILANMIYOR'

Hücrelerde düzenli olarak temizlik yapılmadığı için tutuklu ve hükümlülerde çeşitli sağlık problemleri ve hastalıkların baş gösterdiğine dikkat çekilen raporda, daha önce Adalet Bakanlığı tarafından ilaçları karşılanan pek çok hasta tutuklu ve hükümlünün artık ilaçlarının karşılanmadığı belirtildi. Raporda, hasta tutukluların durumlarının daha da kötüye gittiği ve bir an önce ilaçlarının temin edilmesi gerektiğine vurgu yapıldı.

'TUTUKLULAR SAATİ DAHİ BİLMİYOR' Tutukluların haberleşme özgürlü-

ğünün de ihlal edildiğine işaret edilen raporda, şu ifadeler kullanıldı: "hapisanelerde gazete, dergi ve televizyonlarının olmaması nedeniyle tutuklu ve hükümlülerin dünyayla hiçbir iletişimlerinin olmadığını iletmişlerdir. Hücrelere alınırken saatlerinin alınmış olmasından dolayı saati dahi bilmediklerini, hiçbir şekilde birbirleriyle iletişime geçmelerine izin verilmediğini, gardiyanların belli saatler dışında gelmediğini bu sebeple acil bir durum olduğunda onlara dahi haber veremediklerini iletmişlerdir."

'KÜRTÇE KONUŞANA DİSİPLİN CEZASI UYARISI'

Raporda, tutuklu ve hükümlülerin aileleri ile görüşmelerinin günün herhangi bir zamanında bir saat ile kısıtlandığı, Kürtçe konuşma yasağı getirildiği için görüş sırasında Kürtçe konuşanlara hapisane idaresi tarafından disiplin cezası verileceği yönünde tehditlerde bulunulduğu aktarıldı. Hücreler arasına "İtirafçılık Yasası"ndan yararlananlar ve Hizbullah davasında yargılanan tutukluların yerleştirildiğine dikkat çekilen raporda, "Tek kişilik hücrelerde tutulanların büyük bir kısmı başka tutuklu ve hükümlülerle hiçbir şekilde bir araya gelemedikleri için tamamen bir tecrit durumu yaşamaktadır. Uygulanan bu ağır tecrit koşullarının hiçbir hukuki dayanağı yoktur. Şu anda Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Hapisanesi'nde 18 yaşında bir tutuklu da tek kişilik hücrede kalmaktadır" açıklamasına yer verildi.

'GÖRÜŞME ODALARINDA KAMERA BULUNUYOR'

Tutuklu ve hükümlülerin avukatları ile yaptıkları görüşmelerin hukuka aykırı bir şekilde gerçekleştiğine de dikkat çekilen raporda, Kandıra 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde avukat görüşme odasına kamera yerleştirildiği belirtilerek, "Bu uygulamalar hukuka aykırı olup, tamamen gizli olması gereken avukat ve müvekkil görüşmesini alenileştirmektedir. Bütün bu uygulamalar savunma hakkının özüne dokunmakta ve tutukluların adil yargılanma haklarını ihlal etmektedir" ifadesi kullanıldı.

Hapisaneleri ziyaret ederek rapor hazırlayan avukatlar, acil talep ve önerilerini ise şöyle sıraladı: "F tipi cezaevleri ulusal ve uluslararası hukukta kabul edilen belge ve sözleşmelerde düzenlenen standartlara, özellikle BM Tutuklulara Uygulanacak Asgari Standart Kuralları'na bir an önce kavuşturulmalı, tecrit ve izolasyon anlayışından vazgeçilerek, tutuklu ve hükümlülerin sosyal yaşamlarını devam edebilmeleri amacıyla en temel ihtiyaçları karşılanıp, haklarının kullanımı önündeki engeller ortadan kaldırılmalıdır." (H. Merkezi)

✓ IRCT ELÇİSİ GENEFKE: TÜRKİYE'DE İŞKENCE HALA SİSTEMATİK

Uluslararası İşkence Mağdurları Tedavi Konseyi (IRCT) elçisi Inge Genefke, Türkiye'de işkencenin halen sistematik olarak uygulandığını söyledi.

Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın (TİHV) 9 yöneticisinin Ankara'da yapılan duruşmasına katılan IRCT elçisi Inge Genefke, insan hakları savunucularının yargılandıkları mahkeme prosedürünü "garip" şeklinde nitelendirdi. Genefke, TİHV'in 2003 yılında 225'i kadın, 33'ü çocuk olmak üzere toplam 924 işkence mağdurunu tedavi ettiğini anımsatan Genefke, 2003 yılı rakamının önceki yıllardan bir farkı olmadığını dikkat çekti. TİHV'in cezalandırılmak istendiğini ifade eden Genefke, şöyle konuştu:

"İzinsiz para toplamak ve uluslararası kurumlarla işbirliği yapmak suçlanıyorlar. Sözü edilen bağış paraları birkaç yıl önce ölümün eşliğindeyken cezaevinden serbest bırakılan açlık grevcilerinin tedavisi için kullanıldı. Suçlamalar çok garip. TİHV hekimleri hiçbir zaman para isteminde bulunmadı. Sadece değerli çalışmalarını sürdürmek için yapılan bağışları kabul ettiler. İnsan haklarına saygı işkencenin sona erdirilmesini içeriyor. Türkiye'de ise, ülkede ve dışarıda yayımlanan çok sayıda rapora göre, işkence halen sistematik olarak devam ediyor."

Hekim Genefke, 1980'li yıllarda Kopenhag'da dünyanın ilk işkence tedavi merkezi IRCT'yi kurmuş, benzer kurumların açılmasını desteklemişti. TİHV, merkezi Danimarka'daki IRCT ile işkence mağdurlarının rehabilitasyonu alanında ortak çalışmalar yapıyor. (H. Merkezi)

✓ ÇHD'DEN SORUŞTURMA İSTEĞİ

Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) Adana Şube Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Kılınç, hapisanede Wernicke Korsakoff hastalığına yakalandıkları gerekçesiyle tahliye edilen tutuklulara, sağlam raporu vererek tutukluların tekrar hapisanelere gönderilmesine neden olan doktorlar hakkında adli ve cezai soruşturma başlatılmasını istedi. ÇHD Adana Şubesi'nde basın açıklaması yapan Hüseyin Kılınç, Türkiye halkının Wernicke Korsakoff hastalığı hakkında bilgileri, 19 Aralık 2000 tarihinde hapisanelere yapılan operasyonlardan sonra öğrendiğini belirterek, "F tipi hapisanelere kapatılmamak için ölüm orucuna başlayan tutuklu ve hükümlülerin pek çoğu bu hastalığa yakalandı. Adalet Bakanlığı Wernicke Korsakoff teşhisi konulan beşyüzlü aşkın mahpusu 2001 yılından itibaren CMUK'un 399. maddesi gereğince altı aylığına veya daha uzun süreliğine tahliye etti. Bu şekilde 500'ü aşkın tutuklu ve hükümlü ceza ertelemesi sebebiyle serbest kalmış, 117 kişinin de cezaları Cumhurbaşkanlığı tarafından affedilmiştir" dedi.

Adli Tıp Kurumu'nun 3 yıl boyunca hastalığın tedavisinin mümkün olmadığını belirten raporlar verdiğini kaydeden Kılınç, Adli Tıp Kurumu'nun raporlarının İstanbul Tabip Odası'nın hastalık hakkında belirttiği görüşlerle de desteklendiğini hatırlattı.

(H. Merkezi)

TAHSİN GEÇİMLİ'YE İŞKENCE

Sincan F tipi Hapisanesi'nde keyfi uygulama ve baskılar fiili saldırılarla devam ediyor. 30 Ekim 2003'de mahkemeye onursuz arama dayatmasını protesto için ayakkabısız giden TKP/ML dava tutsaklarından **Tahsin Geçimli**'ye ayakkabılarının kendisinin olmadığı gerekçe gösterilerek, ayakkabıları geri verilmemiş, daha sonra ise ayakkabılar yırtılmış olarak iade edilmiştir. 2 Aralık 2003 tarihinde yine mahkeme dönüşü ayakkabıları iade edilmemiştir. Bu sefer ayakkabılarının yırtılmaması için ısrar eden Geçimli hapisane girişinde x-ray cihazının orada bir grup gardiyan tarafından saldırıya uğramıştır. Kameraların kaydını engellemek için kimi zaman açık görüş, gardiyanlık vb. amaçlarla kullanılan boş odalara zorla sokulmaya çalışılan Geçimli yoğun bir şekilde işkenceye maruz kalmıştır. Geçimli'nin vücudunun sırt kısmında; sol kürek kemik altında geniş yüzeyli ekimoz ve 2-3 cm büyüklüğünde ödem oluşmuş, yüzünde; üst dudagının sol iç kısmında bir santimetre civarında bir yırtılma meydana gelmiştir. Kafasına aldığı darbeler ve ödem oluşumu olduğu halde revire çıkarılmamış, muayene olma talebi reddedilmiş ve saldırıdan iki gün sonra revire çıkarılmıştır. Revire çıkarıldığında ise adli tıp talebi üzerine muayene dahi edilmemiştir. Geçen 1 aylık süre içinde halen adli tıba götürülmemesi ise yapılan saldırının belgelenmesini engellemek amaçlıdır. (H. Merkezi)

Davos Zirvesi dünya halklarına yönelik tehditlerle son buldu

Dünya Ekonomi Forumu (WEF) İsviçre'nin Davos kentinde 22-25 Ocak tarihleri arasında gerçekleşti. 94 ülkeden 2 bin 100 sermaye sınıfı temsilcisinin katıldığı zirvenin, ana gündem maddesi emperyalist-kapitalist sistemin içinde debelendiği ekonomik kriz oldu. Hiç şüphesiz emperyalist-kapitalist sistemin süreklilik arz eden bu kriz hali, son zirveyle birlikte sermaye sınıfının, güvenlik sorununu daha da derinden hissetmesini beraberinde getirmiştir.

Yapılan birçok toplantının ana gündemini oluşturan emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı krizin aşılması noktasında yaşanan tıkanıklık önümüzdeki dönemde daha büyük krizlerin habercisi durumunda. Üstelik yaklaşan bu durum, emperyalistlerin yaşadıkları krizin yükünü azaltmak için yarı-sömürgelere yönelik uyguladıkları ekonomik politikaların bir sonucu olması açısından da başka bir tıkanma noktası. Zirveye burjuva iktisatçıların tümünün gündemini başta ABD ekonomisi olmak üzere diğer ülkelerin yaşadığı tıkanıklık ve kriz hali oluşturdu.

Burjuva iktisatçıların en çok dikkat çektikleri konunun başında, "**sürdürülebilir borçluluk oranı**" olarak adlandırdıkları oranın, (kamu borçlu/GSYİH oranı) %25 iken, bu oranın "yükselen pazar" olarak nitelendirilen yarı-sömürge ülkelerde %70 civarında yaşanmış olmasının yeni krizlerin habercisi olarak nitelendirilmesi geldi. Bu oranın düşürülmesindeki çözümsüzlük ise burjuva iktisatçıları tarafından krizin tekrardan yoğunlaşacağı yönünde yorumlar yapılmasına neden oluyor. Yakın bir dönemde kriz yaşanacağını söyleyen Harvard Üniversitesi Uluslararası Kalkınma Direktörü olan ve eski IMF Baş Ekonomi Danışmanı **Kenneth Ragoff** zirvede yaptığı konuşmada, önümüzdeki 2-3 yıl içerisinde 2-3 "**yükselen pazar**" ülkesinde yeni bir krizin yaşanma olasılığının %100 olduğunu savundu. Krizin yaşanmaması için "borçluluk oranı" yüksek olan ülkeler için bir çözüm bulunması gerektiğini, ancak bunun çok zor olduğunu vurgulayan Ragoff, "**bu ülkelerin dış borçlarını yeniden yapılandırmaları aslında gerekli ama hiçbir hükümet bunu kolay kolay göze alamaz**" diyor. Ragoff'un bu açıklaması emperyalist-kapitalist sistemin yaşadığı krizin boyutunu göstermesi açısından önemli.

Çünkü emperyalist-kapitalist sistem, yaşadığı krizlerin yükünü sürekli olarak yarı-sömürge ülkelere aktararak kısmi bir ekonomik rahatlama yaşasa da kriz, emperyalist kapitalist sistem için sürekli. Yani krizin yükünün yarı-sömürgelere aktarılması geçici pansumandan başka bir şey değildir.

Bugün gelinen aşamada krizin yükünün daha fazla yarı-sömürgelere taşınması, bu ülkelerin ekonomik olarak tek tek çöküşünü beraberinde getirecektir. Ne var ki emperyalizm cephesinde yapacak başka bir şey de yoktur. Yarı-sömürge ülkelerin önüne model olarak konulan dış borçların yeniden yapılandırılması, ezilen sınıf üzerindeki sömürünün daha da artması anlam taşıdığından, bu ülkelerdeki halk muhalefetlerinde belli bir ivme kazandıracaktır. Ragoff bu nedenle hiçbir ülkenin bunu kolay kolay göze alamayacağını söylüyor. Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu politikalar kaçınılmaz uygulanacaktır. Kokuşmuş düzenlerinin ömürlerini biraz daha uzatmak için bu olmazsa olmazdır.

Emperyalistler açısından kriz derinleştikçe, dünyadaki açlık ve yoksulluk daha da artacak, emperyalist saldırganlık yoğunlaşacak ve tüm bunların doğal sonucu olarak dünya halklarının emperyalist-kapitalist sisteme olan öfkelerini daha da artıracaktır. İşte bu nedenle emperyalistler güvenlik sorununu derinden hissetmektedirler. Davos Zirvesinin sloganının "**Güvenlik olmadan dünya ekonomisinde kalkınma olmaz. Ortak çalışma güvenlik ve refaktan geçer**" olması tesadüfi değildir. Bu sloganın altında yatan, sömürü düzenlerinin güvenliğinin sağlanmasıdır. Güvenliğin sağlanması askeri önlemlerin artırılmasını beraberinde getirecektir. An-

ti-terör yasalarının tek tek emperyalist devletlerden çıkartılması bunun bir yansımasıdır.

Bu politikalar bugün açısından ABD emperyalizmi özgülünde daha da somutlanmaktadır. Hegemonyasını korumak için "**şer eksenini**" olarak ilan ettiği ülkelere tek tek saldırmakta ve daha büyük saldırılara hazırlanmaktadır. Ne var ki ABD emperyalizmi yaşadığı krizi aşamamaktadır. Aksine krizin boyutları daha da büyümektedir. Bugün ABD ekonomisi dünyada en fazla açık veren ekonomidir. Tüm bu krizleri aşmanın yolu, yine askeri saldırganlığın artırılmasında bulunmaktadır. Davos zirvesinden çıkan sonuç da bu oldu. Zirvenin son gününde konuşma yapan ABD Bakan Yardımcısı **Dick Cheney**, tüm dünyaya meydan okuyarak saldırganlık politikasının tüm hızıyla süreceğini açıkladı. Emperyalizmin en önemli temsilcilerine yönelik yapılan bu konuşma, aynı zirvenin finali olması bakımından önemlidir.

Zirve dünya halklarına yönelik tehditlerle son bulsa da, bu durum aynı zamanda emperyalizmin sonunun daha da yaklaştığını göstermektedir. Bugün emperyalistler tarafından işgal edilen Irak'taki direniş, emperyalizme; tarihi kitlelerin yazdığını göstermektedir.

Emperyalist-kapitalist sistem, yaşadığı krizlerin yükünü sürekli olarak yarı-sömürge ülkelere aktararak kısmi bir ekonomik rahatlama yaşasa da kriz, emperyalist kapitalist sistem için sürekli.

Emperyalistler açısından kriz derinleştikçe, dünyadaki açlık ve yoksulluk daha da artacak, emperyalist saldırganlık yoğunlaşacak ve tüm bunların doğal sonucu olarak dünya halklarının emperyalist-kapitalist sisteme olan öfkelerini daha da artıracaktır. İşte bu nedenle emperyalistler güvenlik sorununu derinden hissetmektedirler. Davos Zirvesinin sloganının "Güvenlik olmadan dünya ekonomisinde kalkınma olmaz. Ortak çalışma güvenlik ve refaktan geçer" olması tesadüfi değildir.

Kayıpların akıbeti soruluyor

DEHAP Tunceli İl Örgütü, Silopi İlçe Jandarma Komutanlığı'na çağrıldıktan sonra bir daha kendilerinden haber alınamayan HADEP Silopi İlçe Başkanı Serdar Tanış ile İlçe Yöneticisi Ebubekir Deniz'in akıbetinin açıklanmasını istedi.

DEHAP Merkez İlçe binasında gerçekleştirilen açıklamaya; DEHAP belediye başkan aday adayı Songül Erol Abidin, Genel-İş Tunceli Şube Başkanı Hasan Çiçek ile çok sayıda parti yönetici ve üyesi katıldı. Burada açıklamayı okuyan İl Başkanı Ali Can Önlü, Silopi İlçe Başkanı Serdar Tanış ve İlçe Yöneticisi Ebubekir Deniz'in kaybedilmesinin 4. yılına girildiğini hatırlatarak, "Ülkede 10 binin üzerinde faili meçhul cinayetin sorumluları hâla açığa çıkarılmamıştır" dedi. (H. Merkezi)

Kırıklar F Tipi'nde tutsaklara işkence

200'ü aşkın siyasi tutsağın bulunduğu Kırıklar 2 No'lu F Tipi Hapishanesi'nden tahliye olan Bülent Elden (28), yaşadıklarını "Cezaevi yönetmeliğindeki her maddenin arkasında bir ceza var. Örneğin bize verilen çarşafların bir kenarının yırtılmasına bile 6 ay ve 1 yıl arasında görüş, mektup yasağı gibi disiplin cezaları getiriliyor. Her şey bir işkenceydi" diye özetledi.

Türkiye genelinde F Tipi Hapishanelere nakiller hızla devam ederken, "PKK'ya üyelikten 9 yıl 4 ay 15 gün aldığı cezanın son 25 gününü Kırıklar 2 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde geçiren Elden, fiziksel ve düşünsel anlamda 'tecrit' edildiklerini dile getirdi.

NAKİLLER GECE YARISI

Aydın Hapishanesi'nde hükümlü bulunan Elden, 25 Aralık Çarşamba günü gece saat 03.00 sıralarında hapis-

hane idaresi tarafından apar topar Kırıklar 2 No'lu Hapishanesi'ne götürüldüklerini belirtti. Elden, "Yanımıza sadece acil olan şeyleri alabildik. Kitaplarımızın hiçbirini alamadık. Nakil sırasında iç çamaşırlarımıza kadar arandık" diyerek ailelerinden bile habersiz yapılan nakil işlemi anlattı.

Kırıklar Hapishanesi'nde 3'er kişilik bir hücreye konulduklarını ifade eden Elden, "Bizi maddelere ve alınan cezalara göre ayırdılar. 2 battaniye, 1 nevresim takımı, plastik bardak ve yemek almak için bir tencere verdiler" dedi.

"GÖZ TEMASI YASAK"

Eşyalarını bile sınırlı olarak kullanabildiklerini dile getiren Elden, şunları anlattı:

"İki kazaktan, 3 kitaptan fazlasını alamıyorduk. Hapishanenin kütüpha-

nesi olduğu gerekçesiyle kendi hücremizde kütüphane oluşturamıyorduk. Belirli bir zaman diliminde kitapları okuyup geri vermek zorundaydık. Arkadaşlarımızla göz temasına bile yasak getirilirken, orada bulunan görevlilerle bile her türlü temas yasak. Görevlilerden bir şey talep ederken bizden dilekçe isteniyor. Bu dilekçelerin çoğu da değerlendirmeye alınmıyor. Koridorlarda da bizi ve görevlileri 24 saat izleyen kameralar var. Hapishane yönetmeliğindeki her maddenin arkasında bir ceza var. Örneğin bize verilen çarşafların bir kenarının yırtılmasına bile 6 ay ve 1 yıl arasında görüş, mektup yasağı gibi disiplin cezaları getiriliyor. Daha ağır suçlarda ise, 15 günlük hücre cezası veriliyor. Hücreden her çıktığımızda üst aramasında geçiyorduk. Her şey bir işkenceydi." (DİHA)

TAYAD'DAN İŞKENCE PROTİSTOSU

TAYAD, Avrupa Birliği (AB) Enformasyon Bürosu açılışına katılan AB Komisyonu Başkanı Romano Prodi'yi pankart açarak protesto etmek isterken gözaltına alınan TAYAD üyelerinin gözaltında işkence gördüğünü açıkladı. TAYAD tarafından yapılan yazılı açıklamada, AB Komisyonu Başkanı Romano Prodi'yi protesto etmek isteyen TAYAD'lıların polis tarafından dövüldükten sonra gözaltına alınıp Beyoğlu Emniyeti Müdürlüğü'ne götürüldüğü, burada da göstericilere işkence yapıldığı ileri sürüldü. Göstericilerin F tipi hapishaneleri destekleyen AB'yi protesto etmekte haklı oldukları kaydedilen açıklamada, AB'ye girmek için canhıraş çalışan hükümetin Prodi'nin gözlerine baka baka işkence yaptığı dile getirilerek, şunlar kaydedildi:

Prodi konuşmasında 'Türkiye doğru yolda ilerliyor, hem de inanılmaz hızla ilerliyor' derken herhalde bildiği, tek yöntem olan işkencede inanılmaz hızla ilerlediğidir. Evet işkenceci Türkiye meşru ve demokratik haklarını kullanan 50-55 yaşındaki tutuklu yakınlarını, F tipi hapishanelerde çocuklarını ve yakınlarını kaybeden aileleri Beyoğlu Karakolu'nda işkenceden geçiriyordu. AB, 'Bravo çok hızlı ilerliyorsunuz' derken Enformasyon Bürosu önünde başlayan ve karakolda devam eden işkenceden de sorumludur. AB, F tiplerine destek vererek ölümlerden ve işkenceden sorumludur." (H. Merkezi)

HELVACI DAVASI YİNE ERTELENDİ

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) İzmir Temsilciliği çalışanları, İHD İzmir Şube Yöneticileri, Siyasi Parti Yöneticileri ve İzmir Barosu'na bağlı avukatlar hakkında açılan ve dört yılı aşkın bir süredir devam eden Helvacı Davası yine ertelendi.

Davanın Aliğa Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen 26 Ocak Pazartesi günü duruşmasında sanık avukatları, savunma öncesinde olay anyla ilgili TV görüntülerinin yeniden izlenmesini ve olay sırasında görevli jandarmaların görev süresini tamamlamış olanların mahkeme tarafından her türlü baskı ve yönlendirmeden uzak olarak yeniden dinlenmesini talep etti. Taleplerinin ret edilmesi üzerine savunma yapan savunma avukatları, sanıkların, insan hakları savunucusu olarak cezaevinde dövülerek öldürülmüş bir kişinin cenazesine katılmak ile en temel demokratik haklarını kullandıklarını belirtti. Avukatlar savunmalarında müvekkillerinin TV görüntülerinin daha önce mahkemede izlenmesi sırasında da görüldüğü ve tutanağa geçildiği gibi 2911 sayılı 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasasına' aykırı davranmadığını, şiddete başvurmamış ve güvenlik güçlerine mukavemet etmediğini belirtti. Suçluların aksine müvekkillerinin hak ihlaline maruz kaldığını ifade eden avukatlar, savcının iddia ve mütalaasının dayanıksız kaldığını belirtilerek tüm müvekkillerinin beraati istedi.

Savunmaların ardından mahkeme heyeti, duruşmaya katılmayan bazı sanıkların dinlenmesi ve avukatların savunmalarını tam yapabilmesi gerekçesi ile davayı 13 Şubat 2004 tarihine erteledi. (H. Merkezi)

İNCİRLİK ÜSSÜ KAPATILSIN

Adana Savaş Karşıtları Platformu üyesi bir grup, İncirlik Hava Üssü'nün ABD askerlerine Meclis kararı dahi alınmadan açılmasını protesto etmek amacıyla İnönü Parkı'nda bir araya geldi. Platform adına konuşan İHD Adana Şube Sekreteri Eylem Güden, hükümetin geliştirmek istediği savaş konseptinin önündeki engelleri tek tek kaldırdığını belirterek, "ABD'nin Irak'ı ve Ortadoğu'yu işgaline onay veren yerli işbirlikçileri TÜSİAD, AKP, ordu ve medya, Ortadoğu'da daha da yayılmış bir savaş için birbirleriyle yarışıyor. Bu yarışta bu kurumlar kendi hukuklarını da ayaklar altına alıyor" diye konuştu.

AKP hükümetinin eleştirildiği açıklamada sık sık "Katil ABD işbirlikçi MGK", "Bijî biratîya gelan", "Katil ABD Ortadoğu'dan defol", "İncirlik Üssü kapatılsın" şeklinde slogan atan savaş karşıtları olaysız şekilde dağıldı. (H. Merkezi)

HPG'DEN 2003 YILI BİLANÇOSU

19 Ocak 2004 tarihinde açıklama yapan HPG (Halk Savunma Güçleri) 2003 yılı bilançosunu açıkladı. Açıklanan bilançoya göre 2003 yılında HPG gerillalarına 113 operasyon düzenlendi. Bu operasyonlar sonucunda 176 asker ve 98 gerilla yaşamını yitirdi. HPG Ana Karargah Basın ve İrtibat Merkezi tarafından hazırlanan bilançoya göre HPG'ye karşı TC devletinin 101, İran askerlerinin ise 10 operasyonu olduğu bildirildi. Bu operasyonların yanı sıra TSK ve İranlı askerlerin iki de ortak operasyonu var. Operasyonlar sonucunda 2003 yılı boyunca HPG'li gerillalar ile askerler arasında 52 çatışma yaşandı. Çatışmalar sonucunda Türkiye'den 144 asker, 11 subay, 10 polis, İran'dan ise 8 asker öldü. Ayrıca bu çatışmalar boyunca 3 de ajan öldürüldü. Buna karşılık HPG ise 98 gerillasını şehit verdi. Yapılan açıklamaya göre ise HPG'li gerillalar operasyonlara karşı 25 misilleme yaptı. 9 adet silah ele geçiren gerillalar, 13 askeri aracı imha ederken ayrıca 1 helikopteri de düşürdü. (H. Merkezi)

DÜÖ-DER ÜYELERİNE COPLU SALDIRI

Dicle Üniversitesi Siirt Eğitim Fakültesi'nde "anadilde eğitim talebiyle dilekçe vermeyi düşünmek", "eski belediye başkanının oğlunun düğününe katılmak" gibi gerekçelerle okuldan uzaklaştırılan öğrencilere destek vermek için Diyarbakır'dan yola çıkan DÜÖ-DER üyeleri Siirt il girişinde jandarma tarafından coplu ve kalaslı saldırıya uğradı. 3 öğrenci bu saldırıda ağır yaralandı. DÜÖ-DER üyeleri 17 Ocak'ta yaptıkları basın açıklamasıyla uğramış oldukları saldırıyı protesto ettiler. DÜÖ-DER Başkanı Hüseyin Aydın Siirt'teki olayları "çağdışı" ve "ilkel" olarak nitelendirdiklerini söylerken, olay sonrasında yaralı olan öğrencilerin hastaneye götürülmesi için çağrılan ambulansın da polis tarafından geri çevrildiğini söyledi. Basın açıklamasının ardından grubun sloganlar eşliğinde yürüyüş yapmasına çevrede bulunan polisler tarafından izin verilmemesi üzerine kısa süreli arbeye yaşandı. (H. Merkezi)

Tüm-Bel Sen Genel Merkez Eğitim Uzmanı İrfan Kaygısız ile
Kamu Reformu Yasa Tasarısı hakkında söyleşi;

“Kamu Yasa Tasarısı, Şirket Yönetimi Yasa Tasarısıdır”

-Öncelikle bize Kamu Reformu Yasa Tasarısı'nın ne anlam ifade ettiğini açıklayabilir misiniz?

-Genel başlığı Kamu Reformu olarak ifade edilen bu düzenleme aslında birden fazla yasa tasarısından oluşuyor. Bu yasanın gerekçesinde de açıkça belirtilmiş zaten. Çok sayıda yasanın değişikliğini temel alan bir düzenleme. Bunlardan bir tanesi Merkezi İdare Reformu diye ifade edilen ve bu Kamu Yönetimi Temel Kanunu genel tasarısında yer alan bir tasarı. Bunların dışında yerel yönetimlere dair düzenlemeler var. Üç tane yasanın çıkması söz konusu. Taslaklarının da hazırlandığı ifade ediliyor. **“Belediyeler Kanunu”, “Büyükşehir Belediye Kanunu”, “İl Özel İdaresi Kanunu”** ve bunların gelirleri ile ilgili kanunların çıkartılması gerekiyor. **“Personel rejimi”** diye ifade edilen düzenlemenin de yapılması planlanıyor. Bu temel yasaların dışında kamu şirketleri yasasından üst kurullara yönelik bir dizi düzenlemeyi içeren kapsamlı bir mevcut devlet yapısını değiştiren köklü bir düzenleme ile karşılaşıyoruz.

-Bu düzenlemeye neden ihtiyaç duyuldu? Zamanlama açısından neden bu dönem seçildi?

-Aslında yasa tasarısının gerekçesinde de fazla yorum getirmeyecek şekilde ifade ediliyor. Yasanın çıkış gerekçesi olarak küreselleşme sürecinden bahsediliyor. Deniliyor ki; 24 Ocak kararları ile beraber yapılan liberalleşme yeni bir aşamaya gelmiştir ve bu ikinci yeni adımın tamamlanması için bu reform gereklidir. Yine içerisi ile dışarısının arasındaki ayrımın belirsizleşmesi gerekçe olarak gösteriliyor. **“Özelleştirme, sivil toplumu güçlendirme ve yerelleşme”** olmalıdır bundan sonra deniliyor. **“Kamunun üretimden çekilmesi gerektiği, düzenleyici işlevinin güçlendirilmesi”** gerektiğinden bahsediliyor. **“Hizmet söz konusu olmalıdır”** ifadesine yer veriliyor. Mümkün olduğunca piyasa araçlarının kullanılması gerektiğinden bahsedilerek, sonuç olarak **“düzenleyici devlet modeli”**ne geçilmesi gerektiğinden bahsediliyor. Bütün bu yasanın gerekçesinde ifade edilen şeylerin kendisi; aslında sermayenin yeni alanlara, yeni mekanlara yönelme

ve sermayenin o birikiminin önündeki engellerin, herşeyin kaldırılması anlamına geliyor. Aynı zamanda sermayeye yeni pazarlar açma anlamında bir düzenleme. Dolayısıyla devlet, yeni dönemde herşeyi piyasaya terk ediyor. Bunu da fazla gizlemeden açıkça ifade ediyor. Maddelerde her ne kadar örtük düzenlemeler yapılsa da yasanın gerekçesi, ne yapılması gerektiği üzerine ipuçları veriyor.

Bu bakımdan yapılan düzenleme bize özgü bir düzenleme değil. 80'den sonra dünyanın birçok ülkesinde yapılan bir uygulama. Bu düzenlemenin arkasında DB, DTÖ, IMF, AB var. Sermayenin bütün uluslararası örgütlerinin bu düzenlemede katkı ve payları var. Dünya bankasının raporları var ve bu düzenlemeye yönelik finansal desteği söz konusu. OECD'nin buna yönelik kurduğu bir birim var. **“Puma”** isimli, 95 yılından itibaren bütün dünyadaki devletlerin yapısal değişikliklerine yönelik çalışmalar yapıyor. Bizim ülkemize yönelik de 2002 yılında çıkarılmış olduğu bir rapor var. **“Nasıl bir devlet yapılanması”** diye. DB'nin yine 95 yılında **“Değişen dünyada devlet”** diye çıkarmış olduğu bir rapor var. **“Yeni”(!)** dönemde nasıl bir devlet yapılanması olması yönünde temel fikirleri var. Yine tabi bildiğimiz gibi kamunun küçültülmesi, kamu çalışanı sayısının azaltılması, özelleştirmenin hızlandırılması gibi çok sayıda talebi var.

Çok genel olarak yapılması düşünülen düzenleme; sosyal devlet uygulamalarının (artık ne kadar kaldıysa, varsa) tümünün tasfiyesi. Herşeyin piyasaya tabi kılınması. Piyasa koşullarında bütün hizmetlerin alınır ve satılır hale getirilmesi. Hizmetler böyle verilince bunun bir parçası olan kamu çalışanlarının da piyasa koşullarında çalıştırılması gerekiyor. Çalışanların; çalışma koşullarında, istihdam biçimlerinde değişim anlamına geliyor. **“Kamu çalışanları kimdir? Kim devlet memurudur”** diye yasalara baktığımızda anayasanın 657. Maddesinde **“devletin asli ve sevk işlerini yapanlar”** olarak tanımlanıyor. Devletin asli ve sürekli işleri bu yeni yasayla yeniden tanımlanıyor. Ve **“asli işlerin esas olarak budur”** denerek bu alanların dışında kalanların çalışma koşulları tümüyle yeniden düzenleniyor.

Çalışanlar açısından soruna bakıldığında; bir tanesi istihdam sözleşmelik olduğu görülüyor. Sözleşmenin içerisinde zaten iş güvencesini ortadan kaldıran herşey var. Esnek çalışma usullerinin getirileceğinden bahsediliyor. Tüm bu düzenlemelerin kendisi hizmetlerin piyasaya devriyle beraber çalışanların da piyasa koşullarında çalışması anlamına geliyor.

-Anayasada bile değişiklikler öngören yasa tasarısını ülkemizdeki sermaye sınıflarının çıkarı boyutu ile biraz açıklayabilir misiniz? Yasa sermayedarlara ne gibi ayrıcalıklar getiriyor? Yasada bununla ilgili bir madde var mı?

-Bu yasa tasarısının içeriğine baktığımızda aslında “kamu yasası” değil, bir “şirket yönetimi” yasa tasarısıdır. Kullanılan kavramlar tümüyle şirket kavramlarıdır. **“Etklilik, verimlilik, kalite...”** gibi kavramlar aslında şirketlerde kullanılan kavramlardır ve şirket mantığının kamu yönetimine de egemen olma halini görüyoruz. Bu yasal düzenlemeyle yasadaki kamu yasası, toplumsal çıkar... gibi kavramlara rastlamak pek mümkün değil. Yasada; tümüyle piyasa kavramları kullanılıyor. Devletin piyasa işlevine tabi kılınması yani.

Yasanın esas olarak sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlandığını belirtmiş-tik. Nitekim yasanın hazırlık süreci de böyle gelişmiştir. Yasanın gelişiminde görüş alınan kurumlar belirtilirken, sivil toplum kuruluşlarının da fikrinin alındığı belirtiliyor. Bu kuruluşların isimlerine bakıyoruz; **TOBB, TÜSİAD ve TSE(!)** Yani sivil toplum örgütleri olarak ifade edilen örgütlerin de sermaye tabanlı, sermayenin direkt örgütleri olan üç kurumdan bahsediliyor. Bu da kime yönelik bir yasanın hazırlandığını gösteriyor ve kimlerle hazırlandığını da gösteriyor.

Evet bu yasa bir özelleştirme yasasıdır. Kamu hizmetlerini tümüyle piyasaya açma yasasıdır. Bu süreç yeni mi? Elbette değil. Bu süreç 80'lerle başlayan bir süreç, 90'lardan itibaren hızlanan bir süreç ama gelinen noktada bu parça parça yapılan uygulamaların köklü bir düzenlemeyle, bir hukuki gerekçesinin ve dayanağının oluşturulması hedefleniyor.

-Saldırının bu kadar boyutlu olduğu açıkça ifade edilen yasaya olan tepkileri yok etmek için izlenen bir yol var mı?

-Kullanılan kavramların bir tarafıyla şirket kavramları olduğunu söyledik. Ama bir başka yanıla da toplumda çok yaygın olarak kullanılan kimi kavramlara atıfta bulunuluyor. **“Şeffaflık, etkinlik, kaliteli hizmet, devrimcilik...”** gibi kavramlara da yer veriliyor. Dolayısıyla bu kavramların bir yanının içinin farklı doldurulması söz konusu. Sermayenin bu kavramlardan anladığı başka birşey, toplum nezdinde bunun karşılığı başka bir şey.

Dolayısıyla farklı anlamlar yüklenmektedir. Bir yandan da bu kavramların ardına sığınarak kamuoyunun ikna edilmesi kolaylaşıyor. Yasanın meşrulaştırılması kolaylaşıyor açıkçası. Bu bakımdan önemli. Bir başka meşrulaştırma aracı da yolsuzlukların ortadan kaldırılacağı açıklaması. Oysa yolsuzlukları oluşturan temel şeylerden birincisi; hizmetlerin merkezden veriliyor olması, ikincisi, sistemin kendi iç işleyişi ve kendi dinamikleri itibarıyla yolsuzluk üretmesi. **“Merkezden yerele devirde yolsuzluk olmayacak mı?”** Aslında yeni yönelimi merkezlerin yerele devri. Oysa biliyoruz ki yerel yönetim yolsuzluk açısından merkezi katlayan bir süreç, çok daha yolsuzluğun yaygın olduğu bir yapılanma. Çünkü yereller daha esnek yapılanmalar. Yolsuzluğa da daha fazla olanak tanıyan yapılanmalardır. Yeni dönemde daha fazla alanlar devredileceği için dolayısıyla bu alanların da esas olarak piyasa araçlarıyla yerine getirileceği söz konusu.

Yolsuzluğun daha da artması, yeni ihlallerin gündeme gelmesi, yolsuzluğun boyutlarının artması daha da kaçınılmaz hale geliyor.

Bu bakımdan yolsuzluğun ortadan kaldırılması argümanı kendi içerisinde hiçbir tutarlılığı olmayan bir argüman. Bunların yanında yapılmaya çalışılan düzenlemede meşrulaştırılmaya çalışılan kamunun büyük olduğu ifade ediliyor. Kamu çalışanı sayısının çok olduğu ifade ediliyor. Oysa her ikisi açısından bakıldığında da kamunun toplam bütünlüklü alan içerisindeki yeri itibarıyla bakıldığında, diğer ülkelerle karşılaştığımızda hiç de büyük olmadığını görüyoruz. Bu konuda çok sayıda rakam ve veri var, bunlar biliniyor. Bizde kamunun büyüklüğü % 25 iken diğer ülkelerde ortalama % 40'ları buluyor. Kamu çalışanı sayısı açısından da böyle. Kamu çalışanı sayısına bakıldığında hiç de fazla olmadığı ortaya çıkıyor. Ancak bunlar bilinmesine karşın yine ısrarla aynı argümanlar kullanılıyor. Çünkü kamuoyu açısından da sıradan yurttaş, halk açısından da meşrulaştırıcı yapılan düzenlemenin kabul edilmesini sağlayan argümanlar. Çünkü gelinen noktada kamu hizmetlerinin kendisi zaten alabildiğine kötü verilmeye başlanmış durumda. Bilinçli olarak bu noktaya getirilmiş durumda. Hizmetin kötü veriliyor olması ya da hizmetin kalitesinin farklılaşması doğrudan kaynakla bağlantılı bir durum.

Giderek kaynaklar kısılmış eğitim ve sağlık başta olmak üzere çeşitli adlar altında yine katkı payından yakıt parasına kadar 40'a yakın adlar altında toplanan paralarla bir miktar finanse edilir hale gelmiş. Sağlıkta döner sermaye adıyla yine yurttaştan alınan vergilerle finanse edilmeye başlanmış. Kamunun genel bütçeden ayırdığı pay bu alanlara giderek azalınca hizmetin kendisi de giderek daha kötü verilmeye başlandı. Bunun yerine özel sektör ikame edilmeye çalışılmış. Hizmetin kötüleştirilmesi, hizmet verilen alanın da özel sektöre devri açısından da kolaylaştırıcı bir işlev görmüş. Geline nokta bir kamusal hizmete ilişkin alanda "özelleştirilse de kurtulsak" gibi bir konum oluşturulmasına neden oluşturmuş. Bunun tesadüfi bir süreç olmadığı da ortada. Bunların söylettirilir hale gelmesi söz konusu oluyordu. Köklü bir değişiklik için bugüne kadar bunlar yapıldı. Bu bakımdan kamuoyunda meşrulaşması sağlanmaya çalışıldı.

-Yasayla birlikte yerel yönetimlerde ne gibi değişiklikler olacak?

Evet yasanın bir başka boyutu da yerel yönetimler kısmı. Çünkü "hizmetlerin gayet iyi verilmesi amacıyla bu hizmetleri yerel yönetimlere devrediyoruz" diye ifade ediliyor. Bir yanı ile aslında ağırlıklı olarak İl Özel İdarelerine devri söz konusu. İl Özel İdareleri'nin başındaki valiler, merkezden ajansları konumunda. Bu bakımdan hizmetin verilmesi yerel değişiyor. Esastan bir değişiklik olmadığı söylenebilir. Kimi alanlarda belediyelere devrediliyor. Belediyelere devredilen alanlar daha sınırlı. Ancak belediyeler ya da İl Özel İdarelerine bakıldığında her ikisi açısından da niye yerel devrediliyor? Çünkü piyasalaştırmada bir geçiş süreci sağlayan bir zemin. Şunu söylemek istiyorum. Diğer ülkelerdeki uygulamalara da baktığımızda şöyle bir süreç işliyor. Kimi yetkiler merkezden geliyor. Yerel, bir süre sonra kaynak yokluğu gereğiyle bunları piyasaya açıyor, özelleştiriyor, ihalelere veriyor. Bu bakımdan yerel yönetimler özelleştirmelerde bir ara aşama, bir geçiş yeri olarak kullanılıyor. Yerel yönetimlerin başka handikapları var ama bildiğimiz anlamda yerel yönetimlerin güçlendirilmesi gibi bir şey söz konusu değil. Yerel mi merkez mi tartışmasında da ben kişi olarak çok anlamlı bir tartışma olmadığını düşünüyorum açıkçası. Solun bir kesiminde yaygın olan yerelin demokratik olduğu, yerel mutlak devrinin önemli olduğuna dair düşünceler var ama yerelin merkezi yapıdan ayrı ve bağımsız ele alınamayacağını düşünüyorum. Dolayısıyla yerel bu ülkedeki başka yasalarla yönetilmiyor. Yerelde veya merkezde bütün yurttaşlar aynı yasalara tabi. Temel bir iktidar değişikliği ve bunun kurumlarında ve yasalarında bir değişiklik olmadıkça yerelden böyle ciddi başka açılımların yapılması söz konusu değil. Diğer taraf demokratikleşme noktası açısından yerel yönetimlere gereğinden fazla anlam

yüklüyor. Bunun tehlikeli bir yönelim olduğunu düşünüyorum. Yerel yönetimlere bu kadar önem arzedilmesine Londra Belediyesi'nde yaşanan bir örnek var. 87'li yıllarda yerel yönetimlerin Londra Belediyesi'nde solun eline geçmesi ve kimi uygulamaları nedeniyle merkezi iktidar tarafından on yıla yakın bir zaman kapatılma süreci yaşandığını biliyoruz. Dolayısıyla yerelde çok önemli başka iktidar merkezleri yaratılmasının çok fazla karşılığı olmadığını düşünüyorum. Yereldeki yapılacak herhangi bir şeyin merkezi otoriteyi rahatsız ettiği zaman doğrudan birden fazla müdahale araçları var. Dolayısıyla merkezi otorite yereldeki gelişimlere belli bir sınıra kadar tahammül edecektir. Ondan sonrasına müdahale etmesi kaçınılmazdır. Bu bakımdan bir sol perspektifi yaklaşım baktığımızda merkez ve yerelin tümünün farklılaşmasının birlikte ele alınması gerektiğini düşünüyorum demokrasi mücadelesi açısından.

Yerel, yasanın kendisi açısından bakıldığında daha özel bir alan olarak yerel yönetimlerle beraber neler olacak? Bir kere her hizmetin bir karşılığının istenmesi söz konusu olacak. Nitekim yerel yönetimler için birçok yasa tasarısı çıktı. Hangisinin henüz son hali olduğu henüz bilinemez bir aşamada doğrusu. Ama bunlardan bir tanesinde AKP'nin mecliste de dağıttığı bir yasa tasarısında "hizmetten yararlanana bedelini öder" diye bir madde var örneğin. Yani bundan sonra yerel yönetimlerde de belediyeler ya da İl Özel İdareleri tarafından yapılacak bir hizmetin karşılıksız olmayacağı ifadesi var. Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, herhangi bir ulaşım, yatırım, sokak düzenlemesi, altyapı bütün bunların bir bedeli olacak ve yurttaşlar bu bedeli ödemek zorunda kalacaklar. Bunun şöyle sonuçları da söz konusu. Bir tarafıyla yurttaşların yeniden bir vergilendirmeye tabi tutulması söz konusu. Ama öbür taraftan da kentin kendi içerisindeki bölgelerin hizmetlerin dağıtımında bile farklılaşması söz konusu. Çok kabaca zengin semtlere daha fazla hizmet götürülmesi, yoksulların yaşadığı semtlere daha

az hizmet götürülmesi söz konusu. Neden böyle? Çünkü yoksullar o hizmetin bedelini ödeyemeyeceklerdir. Öyleyse oraya daha az hizmet götürülecektir. Kent içi yapılanma da böyle. Bunun bir başka boyutu belediyeler arasındaki gelişkinlik düzeyleri farklı olacaktır. Çünkü İzmir'deki, Antalya'daki bir belediyeyle Diyarbakır'daki, Mardin'deki bir belediyenin gelirleri farklı olacağından dolayısıyla belediyeler arasındaki gelir adaletsizliği ve onun hizmetlere yansması farklı olacaktır. Mardin'de, Siirt'te ve buna benzer herhangi bir ilde ya da ilçede daha kötü bir hizmet sunumu kaçınılmaz olarak söz konusu olacaktır. Ama batının kimi merkezlerinde, gelir dağılımının daha yüksek olduğu yerlerde yerelden verilen hizmetlerin daha iyi olma hali söz konusu olacaktır. Bölgesel eşitsizliği artıran bir yanı söz konusudur. Yerel yönetimler açısından bakıldığında ise bunun dışarıya yönelik borçlanmayı artırıcı bir sonucu olacaktır. Mecliste de belediyeler dışarıya borçlanıyorlar önemli ölçüde ama yeni düzenlemeyle dışarıya olan borçlanmanın tümünün önü açılacaktır. Dışarıya olan borçlanmanın tümünün önünün açılması sermayeye yeni kaynak aktarımı ve yeni kâr alanlarının aktarılması ve sermayeye bağımlılığın artması demektir. Burada giderek bu borçların ödenememe halindeki noktada borç veren sermaye örgütleri birşeylere el koyar hale geleceklerdir. Bunun bir örneğini Budapeşte Belediyesi'nin işbaşında görmüş durumdayız. Budapeşte Belediyesi de uluslararası sermayenin örgütlerinden yoğun borç alıp bir noktadan sonra borçları ödemeyince konkort ilan etmek zorunda kalmış. Benzeri bir durumu bir süre sonra yerel yönetimler alanında da görmek kaçınılmaz hale gelecektir. Yeni yasa ile birlikte yerel yönetimlerde önemli ölçüde yeni rant ve kâr alanları yaratılacaktır. Çünkü hazine arazilerinin yerel yönetimlere, belediyelere devri söz konusudur. Bu diğer işlemin yereldeki rantierlerle ya da küçük ya da büyük sermaye gruplarıyla olan ilişkisinin güçlenmesi bunlara da yeni kaynakların devredilmesi sonucunu doğuracaktır. Bu bakımdan yerel yönetimler yeni dönemde daha önemli merkezler haline gelecek. Çünkü önemli ölçüde alanlar yerel yönetimlere devrediliyor ve devredilmesi hem büyük sermayenin yani uluslararası sermayenin, hem de yereldeki küçük sermaye ve iktidarların gözlerini belediyelere ve buralarda yaratılacak rantlara dikmesi sonucunu doğuracaktır. Bugün belediyeciliği ve belediye seçimlerini destekleyenler yakın dönemde kadar müteahhitler mi? Emlakçılar mı? diye ifade edilirken artık gelinen noktada büyük sermaye grupları devreye girecek. Çünkü burada onlara da yeni pazarlar ve yeni olanaklar var. TÜSİAD bile bunun farkında. Uzunca bir dönemdir

hizmetlerin yerel devrinden bahsediyor. İşte bunu da demokratikleşme adına söylüyor. En son çıkan Görüş dergisinde de yine TÜSİAD Başkanı Tuncay Özilhan'ın "Kamu Yönetimi Temel İlkeleri" kapsamında söylediği şeylerden bir tanesi yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, merkezi idareler ve yerel idareler arasındaki yetki ve görev paylaşımının yerel lehine artırılması gerektiğini söylüyor ısrarla. Çünkü gelinen noktada yerel yönetimler artık küçük sermaye gruplarının değil, büyük sermaye grupları açısından da önem teşkil eden bir alan haline gelecek. Bu bakımdan sermaye açısından etkili yerel yönetim, güçlü yerel yönetim dediğinde sermayeye kaynak aktarımında etkili olan yerel yönetim akla geliyor ve gelecek.

Çalışanlar açısından soruna bakıldığında; bir tanesi istihdam sözleşmelik olduğu görülüyor. Sözleşmenin içerisinde zaten iş güvencesini ortadan kaldıran herşey var. Esnek çalışma usullerinin getirileceğinden bahsediliyor. Tüm bu düzenlemelerin kendisi hizmetlerin piyasaya devriyle beraber çalışanların da piyasaya koşullarında çalışması anlamına geliyor. Artık kamuda çalışmaktan doğan ayrıcalıkları, ortadan kaldırıyor yeni yasal düzenleme. Başka sonuçlara da yol açması mümkün. Sözleşmeliğin ortaya çıkması; işverenle iyi ilişkilerin çalışanlar açısından geliştirilmesi çabasına yoğun olmasına neden olacak. Dolayısıyla bir örgütsüzleştirme söz konusu. Esnek istihdam ile birlikte yeni bir parçalanma söz konusu olacak.

-Son olarak yasaya karşı nasıl bir mücadele hattı izlenmelidir?

-Bu yasaya karşı mücadele KESK'e havale edilmiş durumda açıkçası. KESK'in bu yasaya karşı nasıl mücadele yürüttüğü başka bir tartışma konusu. Bundan daha da önemlisi bu yasaya karşı olan tutum açısından sınıf hareketinin tüm örgütlerinin sorumlu olduğunu bir kere daha vurgulamak lazım. Sendikası, partisi, devrimcisi, hangi düzeydeki kurumlar olursa olsun bütün sorun, ciddi bir mücadelenin örgütlenmesidir bu yasaya karşı. Çünkü başta da söylediğimiz gibi bu yasa sadece çalışanların yaşamını olumsuz etkilemiyor. Bütün yurttaşların yaşamını olumsuz etkiliyor. Dolayısıyla bütün kurumların yurttaşların ortak hareket etmesi gerekmektedir bu yasaya karşı. Bu bakımdan iş sadece KESK'e havale edilmiş gibi gözüküyor. Bunun tehlikeli bir eğilim olduğunu düşünüyorum. Kimi sendikalara bakıldığında bu sorun onları çok ilgilendirmiyormuş gibi bir yaklaşım söz konusu. Kimi sendikalar açısından da bir ulus devlet tartışması, üniter yapıyı sahiplenme gibi tehlikeli bir eğilim var. Tartışmayı buradan tutmaya çalışan bir kesim var. Bunun dışında kalan kesimlerin birlikte mücadele etmesi oldukça önemli.

Çok genel olarak yapılması düşünülen düzenleme; sosyal devlet uygulamalarının (artık ne kadar kaldıysa, varsa) tümünün tasfiyesi. Herşeyin piyasaya tabi kılınması. Piyasa koşullarında bütün hizmetlerin alınır ve satılır hale getirilmesi. Hizmetler böyle verince bunun bir parçası olan kamu çalışanlarının da piyasa koşullarında çalıştırılması gerekiyor. Çalışanların; çalışma koşullarında, istihdam biçimlerinde değişim anlamına geliyor.

BU TALANA DUR DİYELİM!

Emperyalizme bağımlılığın bir sonucu olarak ülke ekonomisini oluşturan borç batağı 2004 yılı itibarıyla da egemenlerin başını ağrıtan temel konuların içinde. Hükümet yılın ilk ayında yapılan çeşitli açıklamalarda ülke ekonomisinin rahatlayacağı vadedinde bulunmuştu. Maaşlara yapılan zamlarla yerel seçimler öncesi halkın gözünü doldurmaya çalışan AKP hükümeti IMF'nin son ziyaretinde de açığa çıktığı gibi yeni ve daha ağır vergilerle yapılan zamların halktan fazlasıyla geri alınacağını haberini verdi bile. Derin ekonomik krizin sürekli bir şekilde yaşanır olmasının etkisiyle artık krizden kurtulma değil krizi kontrol altında tutma çabası yürüten emperyalistler ve uşakları, gelinen aşamada onu da çok fazla beceremediklerini gösterdiler. Kriz her gün biraz daha derinleşirken halkın tepkisi de her gün biraz daha boyutlanıyor.

Son olarak hazırlanan 2004 yılı bütçesinin gelir oranlarının büyük bir kesimini de halktan toplanacak ağır vergilerin yanısıra özelleştirme talanı oluşturuyor. Geçmiş dönem yapılamayan özelleştirmelerin bu yıl büyük bir hızla yapılması hedefleniyor. Satışa çıkarılan TÜPRAŞ bugünlerde yok pahasına emperyalist tekelere satılmaya çalışılıyor. **3 yılda sağladığı kar oranına denk düşen 1.3 milyar dolarla satışa çıkarılan TÜPRAŞ'ın pazarlıkları yapıldı.** Bunun yanısıra daha pek çok alanda özelleştirme hedefiyle hareket eden devlet, eğitim, haberleşme, sağlık, tarım alanlarında birçok kuruluşu özelleştirme listesine almış durumda. Hastanelerin özelleştirilmesi, üniversitelerin yanısıra orta öğretimin özelleştirilerek paralı hale getirilmesi, haberleşmede Türk Telekom'un özelleştirme kapsamına alınması, tarımda Gemlik Gübre Fabrikası ve daha veri-

lebilecek bir dizi örnekle ülkemiz tam bir talan ve yağma ülkesi durumuna getirilmiştir.

TÜPRAŞ'IN ÖZELLEŞTİRME SÜRECİ

Ülkemizin emperyalist tekeller tarafından nasıl yağmalandığının en somut örneğini TÜPRAŞ'ın özelleştirme sürecinde görüyoruz ve yaşıyoruz. Bu konuda incelenmesi gereken birçok örnek var. Ancak ülke gündemini son dönemde meşgul eden TÜPRAŞ çarpıcı bir örnek.

TÜPRAŞ, 1983 yılında çıkarılan 2929 sayılı yasa ve yine aynı yıl kabul edilen ana sözleşmeler gereği, ülkenin petrol ürünleri talebini karşılamak amacıyla ham petrol bulmak, rafine etmek, dışalım ve dışsatımını yapmak, yeni üretim üniteleri, rafineriler kurmak, devralmak ve işletmek görevlerini yerine getirmek üzere kurulmuştur. TÜPRAŞ diğer bir ifadeyle kamu yararı gözönünde bulundurulmuş olarak oluşturulmuştur. Devletin bu işletmeden her ay ve her yıl elde ettiği kar ise; devlet hazinesine katkı payı 1.1 katrilyon TL. 2003 yılı verilerine göre ciro 19.3 katrilyon lira, yine bir yıllık vergi oranı 600 trilyon lira, 400 trilyon lira net kar elde eden TÜPRAŞ gibi bir kuruluşun yeniden kuruluşunun maliyeti ise 7 milyar dolar. **Orta-doğu ve Balkanlar'ın en büyük, Avrupa'nın ise 7. büyük rafineri şirketi olan TÜPRAŞ'ın yıllık 27.6 milyon tonluk ham petrol işleme kapasitesi bulunuyor.** Yürütülen pazarlık masasında TÜPRAŞ'a en fazla ücreti 1 milyar 302 milyon dolar ile Zorlu Holding ile bu kuruluşla ortaklık yapan Efremov Kautschuk GmbH verdi. Ve TÜPRAŞ bu iki firmaya yok pahasına satıldı. Petrol-İş sendikası ve TÜPRAŞ işçilerinin birçok ilde düzenledikleri eylemlerle protesto ettik-

Özelleştirme ülke zenginliklerinin talanıdır!

leri özelleştirme, işçilerin iradesine rağmen satıldı. Bu aynı zamanda yüzlerce işçinin işten atılması anlamına da geliyor.

Bu durumu TEKEL'in özelleştirilmesi sürecinde çok somut gördük ve yaşadık. Özelleştirilmesi gündeme geldiğinden bu güne TEKEL'in sigara bölümünde yüzlerce işçinin işten çıkarılması gündeme getirildi. Eylül 2003 tarihinden bu yana ise zorunlu emeklilik uygulaması yapılıyor. Ancak son günlerde gündeme gelen boryutuyla TEKEL sigara fabrikaları istihdam açığı olduğu gerekçesiyle işçi alımına hazırlanıyor. Bilindiği gibi TEKEL de Türkiye ekonomisinde önemli bir yer oluşturan kuruluşlardan biri. Ancak tıpkı TÜPRAŞ'ta olduğu gibi yok pahasına emperyalist tekelere satılıyor.

NEDEN ÖZELLEŞTİRME?

Dünya ekonomisinde 1970'lerin başından bu yana gittikçe derinleşen ve yaygınlaşan ekonomik ve sosyal krizin temelini oluşturan birikmiş yoğun sermaye olduğu genel kabul gören bir doğrudur. Emperyalistler bu yapısal krizden çıkabilmek için bugüne kadar birçok yöntem başvurdu. Başta I. ve II. Emperyalist Paylaşım savaşları olmak üzere bugün yaşanan saldırganlıkların tümü bu krizlerin bir sonucu olarak yaşandı ve yaşanıyor. Özelleştirme politikası da emperyalistler tarafından yaşanan bu sürekli krizden kurtulma amaçlı üretilen ve uygulanan bir politikadır.

1970'lerde yaşanan petrol krizi kendini göstermeye başlayan krizle birleşince özellikle Avrupa ülkelerinin bankalarında muazzam oranda para birikti. Biriken bu sermayeye mutlak suretle bir kullanım alanı yaratılmıyordu. Bu aşamadan sonra akla gelen ilk şey, yarı-sömürge ülkelere

yönelmek oldu. Ve o aşamada bu yönelimin adı yarı sömürgeleri bir borç pazarı haline getirmek oldu. Böylelikle biriken sermayenin uluslararası dolaşımını sağlamak daha rahat ve kolay bir biçim alacaktı. IMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşlarca çok uluslu şirketler kendilerine ucuz işgücü pazarı bulmuş olurken diğer yandan da eldeki mevcut parayı bu pazarları desteklemek için kullanmış oldu. **Böylelikle dünya genelinde borç piyasası hızla büyümeye başladı.** Artık bu aşamadan sonra yapılacak olan sermayenin rahat dolaşımını önündeki engellerin kaldırılmasına yoğunlaşmak olacaktı. Ki bu süreci takiben atılan adımlar bu noktada oldu ve imzalanan çeşitli anlaşmalarla ve yapılan çeşitli müdahalelerle -bu daha çok bağımlılığın artırılması biçiminde şekillendirildi- sorun emperyalistlerce kısmi çözüme ulaştırılmış oldu.

Bu gelişmelerin ülkemizdeki yankısını en somut 1980 Askeri Faşist Cuntası'nda gördük. Yaşanan ekonomik buhranın bir sonucu olarak askeri darbe aynı zamanda ülke için geliştirilen ekonomik politikaların uygulanmasının da bir aracı oldu. Özelleştirme saldırısının hayat bulması için "yapısal uyum programı" olarak belirlenen program çerçevesinde müdahaleler başladı. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm kazanılmış haklar gasp edilerek halkın tüm katmanlarına ve öncülerine yönelik kapsamlı saldırılar gerçekleştirildi. Bu süreçte uygulanan ekonomik politikalarla emperyalizme bağımlılık daha da geliştirildi. Ve uluslararası sermayenin yani daha somut bir ifadeyle emperyalist kuruluş ve tekelin ülkeye müdahalesinin önündeki engellerin kaldırılması için birçok müdahale ve bir dizi gelişme yine bu dönemde yaşandı.

Özelleştirme tüm bu kriz sürecinin bir ürünü olarak çıktı. Emperyalistlerin 50'li ve 70'li yıllar krizi için ürettiği serbestleşme, kuralsızlaştırma ve özelleştirme politikası bugün için de geçerliliğini koruyan temel politikalarından biridir. Özelleştirme emperyalizmin talan için kullandığı temel araçlardan biri olarak çokuluslu şirketlerin belirlediği "yapısal uyum programları" ile gündeme getirildi. '80'li yıllarda ülkemiz için belirttiğimiz temel noktalardan biri olan özelleştirme, devletin ekonomi üzerindeki denetimini azaltırken, uluslararası sermayenin ülkeye girişi noktasında da oldukça kolaylıklar sağlamaktadır. **Yine özelleştirme, uygulandığı takdirde işsizler ordusunun yaratılması anlamına gelirken diğer taraftan işçi sınıfının örgütlülüklerinin dağıtılması ve darlaştırılması anlamına da gelmektedir.** Bu örgütlenmelerin tasfiyesi ile birlikte denetimde tutulur örgütlülüklerin varlıklarının korunarak geliştirilmesini de sağlamaktadır.

ÜLKEMİZDE ÖZELLEŞTİRME

24 Ocak kararları ve bu dönem yapılan darbe ile Türkiye'de başlatılan "yapısal uyum programı" ile özelleştirme programının ülkemizde somut olarak gerçekleştirilmesinin adımı atılmış oldu. Bu adımlar 1983 yılında ANAP'ın hükümette olduğu dönemde çıkarılan 233 sayılı kararname ile özelleştirmelerin yolunu açtı. Özelleştirme konusunda o dönem yapılan en kapsamlı çalışma Morgon Guaranty Bank'ın "Özelleştirme Ana Planı"dır. Dünyada ve ülkemizde özelleştirme konusunda atılan adımlar bu program esas alınarak yapılmıştır. Ülkemiz açısından KİT'lerin özelleştirilmesinin ilk somut yasal düzenlemesi 28 Mayıs 1986'da yayımlanan 3291 sayılı yasa ile olmuştur. İşletilen bu yasal sürecin nitel bir aşaması olarak değerlendirebileceğimiz 1994 yılı 5 Nisan kararları ile ilan edilen "Ekonomik Önlemler Uygulama Planı" ülkemizde özelleştirmelerin plan kapsamından çıkarılarak birçok kuruluşun satışa çıkarıldığı ve yok pahasına emperyalistlere peşkeş çekildiği yıl oldu. Öncelikli olarak tarımsal alandaki KİT'lerin satışıyla başlatılan süreçte ilk olarak listeye alınan **Et ve Balık Kurumu (EBK)**, Orman Ürünleri Sanayi, **Çay Kurumu**, Türkiye Gübre Sanayi Anonim Şirketi, **Türkiye Şeker Fabrikaları** oldu. Tarım ülkesi olan Türkiye'de bu özelleştirme saldırıları ile hem tarım talan ve tasfiye edildi hem de köylü nüfusunun büyük bir çoğunluğu aç bırakıldı. Bu saldırılarla üretilebilecek ürünlere kota getirilerek, borçlandırılan köylüler, borçlarını ödeyebilecek üretimi yapamaz duruma getirildi. **Dünya pazarına hakim olma savaşı ve kapışması içinde ülkemizde köylülük her gün**

biraz daha yoksullaştırıldı. Tarımın tasfiyesine yönelik bu saldırılar aynı zamanda hayvancılıkta da uygulandı. Köy boşaltmaların hayvancılığın bitirilmesindeki payı azımsanmayacak derecede önemliyken özelleştirme saldırısı bu sürecin hızlanması na katkı sunmuştur. EBK'nın ülkemizde öncelikli özelleştirilen kuruluş olması bunun en somut örneğidir.

ÖZELLEŞTİRME VE İŞSİZLİK SORUNU

Özelleştirmenin işçi sınıfına yansımaları işsizler ordusunun çoğalması biçiminde olmuştur. Çözüm konusunda üretilen plan, işsizliğin "ortadan kaldırılması" değil işsizliğin kabul edilebilir bir düzeyde tutulmasıdır. Özelleştirmenin egemenlerin tüm maniple çabalarına rağmen işsizliğe yol açtığı açık bir gerçektir. Maliye Bakanı **Kemal Unakıtan** özelleştirme kapsamındaki kuruluşlarda çalışan işçilere; "Eyvah, biz ne olacağız diye düşünmeyin. Eğer bir çalışan kendine, bilgisine, tecrübesine güveniyorsa, hiçbir zaman açığa kalmaz... Her yerde iş var" diyerek sesleniyor. İşsizleştirmeyi böylesine komik bir açıklamayla savunuyor. Çalışacak alan varsa ülkemizde her gün çığ gibi işsizlik büyüyor. Üniversite mezunlarının iş olanağı bulamadığı ülkemizde işten atılan vasıfsız işçilerin nasıl iş bulacağı gibi sorular, cevaplandırılması gereken sorular. Ve bu savununun yanısıra egemenler tarafından savunulan özelleştirmenin daha fazla istihdam alanı açtığı yalanının mantığı nedir? "Buradaki maksadın ücret bakımından özel sektöre göre genellikle daha iyi durumda olan, kazanılmış sosyal haklara sahip, sendikalarda örgütlü kamu işçiliğinin tasfiyesi olduğu nettir. Dikkat edilirse sermaye sözcüleri özelleştirmelere hız verilmesini isterken kamu personelinin azaltılmasını, giderek ortadan kaldırılmasını da diletmektedir. Özelleştirmeler tamamlanıp, kamu işçiliği ortadan kaldırılınca sermaye kesimi bir 'kötü emsal'den kurtulacak, böylece sendikasızlık, güvencesizlik, sosyal haksızlık, düşük ücretlilik normalleştirilecektir. Özelleştirilen kamu işletmelerinde, çok daha düşük ücretle, sosyal haklardan mahrum bir şekilde, sendika istemedi çalışmaya hazır binlerce kişinin sırada bekliyor oluşu, bu normalleştirmede önemli bir koz olarak kullanılacaktır." (Petrol-iş 2003 yıllığı)

Özelleştirme saldırısının bir ayağı talan ve yağma olurken diğer önemli ayağının da işçi sınıfının öz örgütlülükleri olan sendikaların tasfiyesini gerçekleştirerek, etki gücünü daraltarak zayıflatmak olduğu bilinen bir gerçektir. Ekonomik sıkıntıların giderme kaygısı ile hareket eden insanların örgütlenme gündeminin daha ta-

li planda olduğu bir gerçek. Bunu iyi bilen egemenler, bu noktadan da alabildiğine yararlanmaya çalışıyorlar. Sigortasız ve sağlıksız koşullarda çalıştırma ve bunun işçilere kabul ettirilmesi bugün yaşanan temel sorunlardan biri. Sendikaların örgütlenmesinin önüne konulan engellerin yanısıra örgütlü işçilerin işten atılmaları bugün bilinen sorunlar arasında.

Büyük bir tıkanıklık yaşayan emperyalist-kapitalist sistemin ve ideologlarının, işsizliği kabul edilebilir boyutta tutmak için ürettikleri diğer bir "çözüm" ise işsizlerin eğitilmesi ve firmaların istihdama teşvik edilmesi. Bu "çözümün" altında yatan temel mantık ise işsizlerin asgari bir eğitime tabi tutularak taşeron işletmelerde ve kayıt dışı çalıştırılmaları hedefleniyor. Böylelikle işlerini küçük firmalara yaptırın büyük firmalar hem de küçük firmalar bu kayıt dışı iş gücü sömürsünden yoğun olarak faydalanacaklar. Ve bugün ülkemiz açısından kayıt dışı çalıştırılan işçi oranı azımsanmayacak derecede büyük. İşletmelerde sigortasız, sendikasız işçi çalıştırma oldukça yaygın. İşçinin sigorta, sendika, ücret artırımını taleplerin karşılığı çok rahat bir şekilde işten atma tehdidi ile yanıtlanabiliyor. Çünkü dışarıda bu koşullarda çalışmayı kabul edecek olanların oranı hayli yüksek. Devlet çalışma

koşullarını tam anlamıyla kölelik koşullarına getirerek ve sefalet ücretle yaşama hakkı tanıyor. İşsizliğin yaratacağı sosyal patlama korkusu, egemenlerin çeşitli biçimlerdeki "çözüm"ler üretmelerine vesile olurken bu saldırıyı püskürtmek de sendikalara önemli görevler düşüyor. Özelleştirme saldırılarıyla kırılmaya çalışılan inisiyatifin elden bırakılmayarak sermayenin karşısına daha güçlü çıkmak ancak örgütlenerek ve örgütlü bir güç haline gelmek ile mümkün.

Özelleştirme tüm bu kriz sürecinin bir ürünü olarak çıktı. Emperyalistlerin 50'li ve 70'li yıllar krizi için ürettiği serbestleşme, kuralsızlaştırma ve özelleştirme politikası bugün için de geçerliliğini koruyan temel politikalarından biridir. Özelleştirme emperyalizmin talan için kullandığı temel araçlardan biri olarak çokuluslu şirketlerin belirlediği "yapısal uyum programları" ile gündeme getirildi.

Emperyalizm korku krizi içinde

Yeni yasalar, yeni önlemler, yeni askeri üsler..

Askeri üslerin en önemli varlık nedenleri arasında elbette ki ona sahip olan emperyalistin diğer emperyalistlere karşı önemli avantajlar yakalayacak olması bulunmaktadır. Örneğin ABD emperyalizmi açısından bakıldığında yarattığı “yerel ordular” ile Rusya ve Çin’i çevirmek ve onların hareket kabiliyetini kısıtlamak ve denetim altına almak emperyalist dalaşta önemli bir adım atmak ve emperyalistler arası dalaşta bir adım öne geçmek anlamına gelecektir.

Özellikle ABD ve İngiltere’de bazı yasalarda yapılan köklü bir takım değişiklikler emperyalizmin korkularının göstergesi. İlk olarak Bush yönetimi “Patriot Act” adlı yasayı açıkladı. Bu yeni yasa, devlet güçlerinin yetkilerini iyice genişleterek kişileri yargı önüne çıkarmadan da süresiz tutuklanmalarını gündeme getirmekte ve devlet başkanına adeta bir kralın yetkilerini vererek halkın elindeki anayasal bazı hakları da elinden almaktadır. Benzer yasa değişiklikleri İngiltere’de de gündemde.

Emperyalizmin tam bir korku krizi içinde olduğunu gösteren bu uygulamalar içte bu kadar boyutlu yaşanırken dışta ise emperyalist haydutlar bir yandan silahlanma yarışına hız vermekte diğer yandan ise askeri üslerinin sayısını artırarak ve uşaklarının hareket kabiliyetini genişleterek ömürlerinin devamı için önlemlerini almaktadır. Son olarak özellikle ABD emperyalizminin bazı yeni ülkeler ile yaptığı askeri üs görüşmeleri bunun örnekleridir.

Buradan genel bir giriş yaparak emperyalizm için oldukça önemli olan askeri üs politikasına girersek; 7 Ağustos 1945’te **Postdam Konferans**’ında Başkan **Harry Truman**’ın şu sözleri ABD emperyalizmi özelinde emperyalizm açısından askeri üslerin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır: “ABD bu savaştan hiçbir kazanç yada bencil bir üstünlük istemiyorsa bile biz kendi istegimiz ve dünyanın barışı doğrultusunda gerekli olan tüm askeri üslerin devamını sağlayacağız. Üsler askeri uzmanlarımızın düşündüğü gibi korunmamız için gereklidir. Bu hakkı BM ile yapacağımız istikrarlı anlaşmalar ile elde edeceğiz.”

Zaten dünyada 11 Eylül sonrası yaşanan gelişmelere baktığımızda ABD’nin silahlanma yarışının yanında askeri üs alanlarında da yeni atılımlar yaparak **Ortadoğu**’dan **Asya**’ya, **Kızıldeniz**’den **Pasifik**’e kadar uzanan bölgede adeta mantar misali üslerinin sayısını artırdığını görmek mümkün. Tüm bu yaşananlar karşısında bu üslerin “**terörle mücadele**” sırasında dünya barışını tehdit edenlere karşı geçici olarak oluşturulduğunu ileri süren ABD emperyalizmi, bu ülkelerde devam eden varlığını çeşitli bahaneler ile ört bas etmeye çalışmaktadır. Örneğin Irak’a kimyasal silahlar, Saddam’ın dünya barışını tehdit ettiği vb. bahaneler ile saldıran ve işgal eden ABD kendi askerlerinin dahi “**kimyasal silah bulunamadı, Saddam da yakalandı. Niye hala buradayız?**” soruları ile karşı karşıya kalıyor. Zaten her ne kadar söylemde kalıcı olunmadığı iddia edilse de gerçeklerin bunun tam tersi olduğu ortadadır. Özellikle son süreçte yapılan ve görüşmeleri devam eden yeni askeri üs anlaşmaları bunu ispatlamaktadır. Bunların yanında ayrıca **Paul Wolfowitz** yaptığı açıklamalardan birinde kullandığı şu sözleri ile üs politikasının devamlı ve sürekli olduğunu ve de asıl olarak düşmanlara göz dağı vermeyi de amaçladığını şöyle anlatıyor; “**Yeni üsler ve yapılan manevralar Özbekistan gibi ülkeler de dahil herkese geri gelebilecek kapasiteye sahip olduğumuzu göstermeyi amaçlıyor.**” Zaten bunların kalıcı olduğu bir yandan pratikleri ile bir yandan da 11 Eylül sonrası yapılan açıklamalar ile ortadadır. 11 Eylül sonrasında ABD’nin en önemli şiarlarından bir tanesi “**yerel koşullara uygun ordular oluşturmak**”tı. Ve gelinen sü-

reç gösteriyor ki ABD bu düşüncesine uygun davranmaya devam ediyor. Hem kendi politikaları için gerekli olan yerlere hem de emperyalist rakipleri için önemli olan, onları stratejik olarak sıkıştırabileceği alanlara yeni yeni askeri üsler kurarak hegemonyasını pekiştirmek amacıyla olan ABD emperyalizmi bu konuda oldukça ustalaşmış durumda. Örneğin yeni dönemde ABD’nin ilk talepleri arasında, ülkelerde değişen hükümetlerle üslerin kullanımı konusunda bir sorun yaşamamak için hükümetleri aşan anlaşmalar yapmak bulunuyor. **Bunun son örneği; ABD’nin İncirlik üssünün kullanımı için Anayasa’ya göre tezkere gerekmesine rağmen üssü bir anlamda izinsiz kullanımı dayatmasıdır.**

Askeri üslerin en önemli varlık nedenleri arasında elbette ki ona sahip olan emperyalistin diğer emperyalistlere karşı önemli avantajlar yakalayacak olması bulunmaktadır. Örneğin ABD emperyalizmi açısından bakıldığında yarattığı “**yerel ordular**” ile Rusya ve Çin’i çevirmek ve onların hareket kabiliyetini kısıtlamak ve denetim altına almak emperyalist dalaşta önemli bir adım atmak ve emperyalistler arası dalaşta bir adım öne geçmek anlamına gelecektir.

Askeri üsler emperyalizm açısından gerçek önemi olan savaş alanlarıdır. Çünkü elde edilen bir üs, gelecek bir savaşta merkez noktası ve olası bir düşman saldırısında önemli bir mevzi olma durumunda olacaktır. Hatta kimileri emperyalizm için askeri üslerin önemini “**askeri üsler çift taraflı bıçaktır**” ifadesi ile anlatmaktadır. **Özellikle ABD’nin bu önemin en çok farkında olan ve kullanan ülke olarak deniz aşırı 60 ülkede ve di-**

ğer ülkelerde üsleri olduğu bilinmektedir. Bu rakam irili ufaklı diğer bazı ülkelerin eklenmesi ile iyice artabilir. Bu üslerin anlaşmalarında yargılama yetkisi başta olmak üzere o ülkenin üslerin dokunulmaz statüsü anlaşma zorunluluğu olarak kabul ediliyor. Ve de çoğunlukla o ülkelerin kamuoyundan gizli imzalanıyor. Buna örnek olarak **Kuveyt**, Birleşik Arap Emirlikleri, **Umman** ve Suudi Arabistan’ın bazı noktalarındaki üsler verilebilir. Ayrıca ABD basınında son günlerde çıkan haberlere göre şu anda 93 ülke ile bu tarz anlaşmaları yapma çalışmaları devam etmektedir.

Bu üslerin sayısı dönem dönem koşullar gereği azaltılıyormuş gibi gösterilse de asıl olarak her zaman daha da genişlemiş ve emperyalizm bu vasıta ile kollarını daha uzaklara uzatabilen bir ahtapot olma hesabını yapmıştır. Örneğin Küba **Guantanamo**’daki donanma üssü, **İspanya-Amerika** savaşının sonucunda ABD’nin eline geçmiş ve bugün de özellikle Afgan savaş esirlerine yapılan işkenceler ile konuşulur hale gelmiştir.

Teknik olarak bu üs kiralanmış gibi görünmekte ise de bu aslında sürekliliği olan bir kira sözleşmesidir. Anlaşmaya göre ABD’nin üs üzerindeki yargılama yetkisi sadece nominal yüksek ödemeler yapıldığı taktirde geçerlidir ve ABD Küba’nın bu bölümündeki “**haklarına**” Küba halkının görüşlerini almadan sahip olmuştur. Tüm bu gelişmeler, aslında özellikle ABD emperyalizminin, diğer ülkelerdeki askeri üsleri o ülkelere bir tecavüz olarak nitelendirilebilir. Çünkü bu üslerin varlığı zaten direkt olarak ev sahibi ülkeye bir müdahale anlamına gelmektedir.

Gizli Anlaşmalar Ve Dış İlişkiler Komitesi Alt Komisyonu'nun 1970 yılı raporuna göre; "Deniz aşırı ülkelerde bulunan üsler planları, tatbikatları yada aşırılık gösteren destek programlarının da katılımı ile ABD askeri gücünün varlığını ifade etmektedir. Bunların hepsi ABD'nin ev sahibi ülkenin iç işlerine karışmasını garanti ediyor."

Tüm bu müdahalelerin yanında bu gibi üslerin bulunduğu ülkelerde ve bulunduğu daha dar yerlerdeki etkileri de zamanla üstesinden gelinemez bir hale gelmektedir.

Örneğin **Filipinler'de** bulunan **Su-bic** üssünün yakınlarında bulunan **Olongapo** şehri sadece ABD askerlerinin **dinlenme ve eğlence** merkezi olarak tayin edilmiş ve bir süre sonra 50 bin hayat kadınına ev sahipliği yapar hale gelmiştir.

Yine bunun gibi oldukça yankı uyandıran bölgelerden biri de **Okina-wa'dır. Okinawa** normalde **Japonya'nın** sorumluluğunda olan bir bölge gibi görünse de asıl olarak Pentagon'un askeri sömürüsü altında bulunmaktadır. Bu bölgede yaşanan olaylar özellikle üç ABD askerinin 12 yaşındaki bir kızı araba kiralayıp bölgeden uzaklaştırdıktan sonra tecavüz etmesi ile boyutlanmış ve protestolar baş göstermiştir. 1995 yılında yaşanan bu olayla ilgili ABD Pasifik güçleri komutanı Amiral **Richard C. Macke'nin** konu ile ilgili yaptığı açıklama ise yaşananları tüm çıplaklığı ile savunmaktadır; **"Bence bu tecavüz kesinlikle aptalca. Araba kiralamak için ödedikleri para ile kıza sahip olabiliyorlardı."** Sadece bununla da sınırlı değil. 1972 ve 1995 yılları arasında Japon gazetelerince yapılan araştırmalara göre ABD askerlerinin 4.716'nın çeşitli suçlarla ilişkisi ortaya çıkartıldı.

EMPERYALİZMİN HER DÖNEMKİ ÜSSÜ; İNCİRLİK

Bugünlerde ise özellikle Türkiye açısından tartışılan önemli konulardan bir tanesi İncirlik üssünün nerede ise kimsenin ruhu dahi duymadan, **"rotasyona açıldı"** denilerek ve fazla gündem olmadan tekrar ABD'nin kullanımına açılmasıdır. Aslında herkesin bildiği bir gerçek var ki o da; İncirlik üssünün emperyalizmin her ihtiyacı olduğunda rahatça kullandığı bir üs olduğudur. Ancak bugün değerlendirilmesi gereken ABD emperyalizmi açısından Irak'ta yaşanan son durum ve buradan doğru sonuçlara ulaşabilmektir. Burada yine değinilmesi gereken ya da üzerinde düşünülmesi gereken bir diğer durum ise İstanbul'da yaşanan saldırıların ardından Bush'un yaptığı **"Türkiye cephe ülkesi oldu"** açıklamalarıdır. Türkiye açısından ha-

reket kabiliyetini artırmak olarak yorumladığımız saldırıların ardından yaşanan süreç ayrıca Irak'ta yaşananlarla yakından ilgilidir.

Kamuoyundan gizli bir şekilde kullanılmaya başlanan İncirlik üssü için pot üstüne pot kıran hükümet yetkilileri her ne kadar üsse gelen askerlerin orada 24 saatten fazla kalmaya çağını iddia etse de bunun askeri olarak imkansız olduğu bir gerçek. Üssün sadece **rotasyon** için yani Irak'tan gelen yorgun askerlerin yenileri ile yer değiştirmesi için kullanılacağı belirtilmesi ise emperyalizmin çıkarları ve Irak halkına karşı kullanıldığı gerçeğini değiştirmez. İncirlik üssünün bu şekilde kullanıma tekrar açılmasını Irak'taki direnişin ABD emperyalizmini soktuğu zor durumun bir sonucu olarak değerlendirmek gerekir. Çünkü ABD Irak'ta artık ağır, kalabalık ve yorgun askeri birlikler ile bir şey yapamayacağını anlamış durumdadır ve bunun için de daha yeni ve hafif birlikler ile **"gerilla savaşı"** yürüteceğini iddia etmektedir. **Şu an Irak'ta toplam asker sayısı 131 bin olan ABD bu sayıyı 10-20 bin civarında azaltıp daha rahat hareket edebilen birliklerle saldırmayı planladığı yapılan doğru yorumlar arasında.**

Ancak gelinen süreçte yaşanan bu değişikliğin Suriye ve Lübnan'a müdahalenin de bir alt yapı çalışması olduğunu iddia edenler yok değil. Bu da olasılıklar içinde varken kesin olarak böyle bir kaniya varmak mümkün değildir. Yapacağımız en sağlıklı değerlendirme emperyalizmin Irak'ta gelişen direniş karşısında yeni yeni yöntemler denemek zorunda kalmış olma-

sıdır.

İncirlik üssü kurulduğu 1953 yılından bu yana ABD'nin istediği ve çıkarlarını dayattığı dönemlerde kullandığı bir üs olmuştur zaten. ABD bu üssü özellikle 50'li yıllarda Suriye, Irak, Lübnan ve Ürdün'de meydana gelen değişikliklere müdahale için kullanmıştır. **Ve en önemlisi de bu üstten İsrail'e yapacağı hiçbir desteği esirgememiştir.** Bir dönem için konuşmak gerekirse ABD'nin

Türkiye'deki üs ve istasyon sayısının 60'ı geçtiğini söylemek mümkündür. Daha sonra bu üslerden çoğunu kapatan ABD için İncirlik ise her dönem önemini korumuştur ve korumaya devam etmektedir. İncirlik Üssü özellikle Körfez saldırısı sırasında tekrar ön plana çıkmıştır. ABD bu saldırı sırasında İncirlik üssünü çokça kullanmıştır. Bugün bu kullanımın adı **"rotasyon"** denilerek örtülmeye çalışılsa da yapılan şey oldukça açıktır.

Üssün sadece rotasyon için yani Irak'tan gelen yorgun askerlerin yenileri ile yer değiştirmesi için kullanılacağı belirtilmesi ise emperyalizmin çıkarları ve Irak halkına karşı kullanıldığı gerçeğini değiştirmez. İncirlik üssünün bu şekilde kullanıma tekrar açılmasını Irak'taki direnişin ABD emperyalizmini soktuğu zor durumun bir sonucu olarak değerlendirmek gerekir. Çünkü ABD Irak'ta artık ağır, kalabalık ve yorgun askeri birlikler ile bir şey yapamayacağını anlamış durumdadır ve bunun için de daha yeni ve hafif birlikler ile **"gerilla savaşı"** yürüteceğini iddia etmektedir.

Devrimin alçakgönüllü neferleri olalım

Devrim davasına yürekten bağlı olmak ne demektir? Bu soruyu kimi zaman kendimize yada çevremizdekilere mutlaka sormuşuzdur. Ve soruya herkes örgütlü bireyler de dahil olmak üzere sınıf mücadelesinde üzerinde durduğumuz zeminle bağlantılı olarak yanıtlar verir ve tepki gösteririz. Yine bu noktaya bağlantılı verdiğimiz yanıtlar değişir ve içerik olarak da farklılaşır. Ancak bu konuda kabul gören bir yaklaşım vardır ki o da devrime yürekten bağlı olabilmek için kavranması ve bilince çıkarılması gereken bazı esaslar vardır. **Yani diğer bir anlamıyla bizi mücadeleye bağlayan ve yürüyüşümüzün temposunu belirleyen esaslar. Kavradığımız ve bilince çıkardığımız oranda tempomuzu hızlandıran esaslar.** Her şeyden önce devrimin bir bilim olduğunu, onun bilimsel yasalarını kavramak olduğunu bilince çıkarmalıyız. Evet devrim bir alt-üst oluş bilimidir. Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin somutlanmış ifadesidir. Bu bilim işçi sınıfının ve ezilenlerin bilimidir. Nesnel yasaların objektif gerçeklerle birleştirilerek ve yine yaşamın objektif yasalarından oluşan bir bilim olduğunu kavramaktır. **“Tarihi salt yorumlama değil değiştirme”** bilimidir. Yani nesnel olana müdahale ve değiştirme pratiğidir. Marks, tarihi mevcut yaşadığı somut koşulları irdeleyerek yazdı. Bu diyalektik, onu işçi sınıfının tarihteki rolünü açığa çıkarmasına neden oldu. Bu bilim kitlelerin elinde bir silah olarak kullanılmaya başlandığında da neler yaşanabileceğini gördük; Sovyetler’de, Vietnam’da, Çin’de ve bugün Nepal’de, Filipinler’de... Bu temel yasalar bizi mücadeleye bağlayan esaslardır. Bu gerçekliği kavramadığımız sü-

rece emperyalistlerin ve yerli uşaklarının özellikle de ideolojik saldırılarından etkilenmemek mümkün olmayacaktır. **“İdeolojiler öldü”** düdüğünün arkasına bugün kavga kaçkınlıklarıyla tempo tutanlar gibi yada diğer bir ifadeyle **“işçi sınıfının haklı ve onurlu mücadelesi sürüyor”** deyip diğer taraftan **“Yaşasın Örgütsüzlük”** slogan ve söylemlerini dillendirenler gibi. Adına her ne dersek diyelim emperyalizmin ideolojik bombardımanına karşı sığınacağımız ve kendimize kalkan yapacağımız tek şey var o da; **bilimsel ideolojimizdir.** Buna sarılmadığımız ve kendimize koranak yapmadığımız müddetçe limanlar farklı olsa da ortaklaşan yer sınıf mücadelesinin dışıdır.

Devrim davasına bizi bağlayan, sıkıca sarılmamızı sağlayan diğer bir esas da **kitlelerin gücüne güvenmek ve kitlelerin devrimdeki rolünü kavramaktır.** Üzerinden hiçbir zaman atlanmayacak derecedeki bu önemli noktanın üzerinde çoğu zaman yazıp, okumuşuzdur. Ancak mevcut olana baktığımızda sorunu yeterince bilince çıkaramadığımız bir gerçektir. **“Devrim kitlelerin eseridir”** şiarı henüz yüreklerimize ve bilincimize yeteri oranda kazınmamıştır/kazıyamamışızdır. Devrimi yapacak olan tek tek kadrolar yada militanlar değilse ve biz bunu doğru olarak kabul ediyorsak o zaman bu doğrunun gereklerini de yerine getirmek durumundayız. Kitlelere gidişimizdeki tutukluk yada tikanıklık sorununa ne kadar gerekçe sunarsak sunalım yatan tek bir gerçek vardır o da kitlelerin rolünü kavramamaktır. Elimizdeki mevcut araçları onlara taşımamak, bu araçları onların birer silahı haline getirmemek, kitlelere yapılacak en büyük haksızlıktır. Kit-

lelerin yaratıcılıklarını açığa çıkarmak ancak onları örgütlemekle, örgütlenmekle olacaktır. Tarihi tecrübeler bize öğretmiştir ki kitlelerle kucaklaşmayan, bütünleşmeyen her düşünce darlaşmaya ve kendini büyütememeye mahkumdur.

Kitle faaliyeti, çoğu militanın da kabul edeceği gibi bize doğrularımızın yaşamda uygulanabilir olduğunu ve yine kendi gerçekliğimizi bize kavratılan muazzam bir deneyim ve birikim sunar. Üstelik bu soyut bir birikim değil somut pratiğin bize öğrettiği ve bu yanılla red edilmeyecek kadar gerçek olandır. Yetersizliklerimizi, geriliklerimizi, olumluluklarımızı bu pratik içinde bir kez daha sınarız ve doğru değerlendirildiği oranda bizi ileri atan bir pratik haline gelir. Kafamızdaki genel doğrularla, yaşamın gerçekliği arasındaki çarpışmada hem kendi rolümüzü hem de kitlelerin duygu ve düşünce dünyasını görür ve kavrarız. Kitlelere yaklaşımda kafamızda oluşturduğumuz tabuların yaşamın gerçekliğindeki anlamını sınamış oluruz bir kez daha. Her pratik faaliyette yüzümüze kapanan kapılarda kapıldığımız umutsuzluk ve her sıcak karşılaşmada yaşadığımız coşkunluk arasındaki uçurum, faaliyetin ilerlemesiyle yerli yerine oturur. Ve yaptığımız her kitle faaliyetinden çıkardığımız sonuç şu olur; **kitleler örgütlenmeye, örgütleyecek güce aç.** Bu gücü ve bu gücün doğru yaklaşımını gördüğü müddetçe örgütlenecek ve harekete geçirilecek büyük bir güç.

Devrimin bu canlı ve akışkan pratiğinde gördüğümüz zaaflarımız ve yetersizliklerimizin yanısıra kitlelerin devrimdeki rollerini kavrama noktasındaki zaaf- lı duruşumuz birçok zaafımızın da zemi-

nini oluşturmaktadır. Bu zaafların başını çeken ise kendini dünyanın merkezine koyarak çevreyi o merkezden denetleme ve görme hastalığıdır. “Her şeyi bilen” ancak özünde genel kalıplardan başka çok fazla bir şey bilmeyenlerin, etrafındakileri ve kitleleri küçümsemek olarak yaşamda karşılığını bulan davranışlar dizisini pratiğimizde çokça yaşıyoruz. Kendini sadece kitlelerin küçümsemesinde göstermeyen bu zaaf, aynı zamanda yoldaşlarının küçümsemesini de beraberinde getirmektedir. Yapılan görevlerin abartılması, bunların devrim için yapılması gereken görevler olduğunu görmeyenlerin yaptıkları işleri mücadelenin merkezine koymaları da kaçınılmazdır. Kendini devrim mücadelesi için vazgeçilmez olarak görme, bencil düşüncesini içinde barındıran bu duruş kendine yüklediği abartılı misyonla hareket eder.

Devrimin kitlelerin değil bireylerin eseri olacağı anlayışına götüren bu davranışlar dizisi öz olarak kitlelere, onların acılarına yabancılaşmanın da bir tezahürüdür. Kitlelerin acılarını yüreğinde hissetmek yerine kendi bencil çıkarlarının muhasebesini yapanların davranış olarak ukalalıkta somutlanan pratiklerin çevremizde örneklerini mutlaka görüyor ve yaşıyoruzdur. Hiç kimse yüreğinin ve bilincinin kendi bencil çıkarları için attığını kabul etmez. Ama bu noktada tam da dönüp pratiğimizi sorgulamaya, o pratiği tekrar tekrar gözden geçirmeye muhtacız. Birey olarak kendimize ve çevremizdekilere biçtiğimiz abartılı misyonun bir yansıması olarak her şeyin iyisine, güzeline layık komünistler yada devrim davasında “fedakarlıklarımız” için daha iyisine layık olma bencilliğini nasıl açıklayacağız.

Kitlelerin ödediği bedeller kadar ağır bedellerimiz. Büyük bir sefaletle yaşayanlar, sistemin ağır saldırıları altında açlıkla yaşayan milyonların acısı yüreğimizi ne kadar sızlatıyor sorusunu kendimize açıkça sormak ve yine aynı açıklıkla yanıtlamak durumundayız.

Yine bu zaafli duruşumuzun bir başka

yansımasını her sorunun çözümüne sahip olan kudretimiz de ukalalığımızla bütünlüşen diğer bir yanımız. Her sorunun çözücüsü olma pozisyonumuzun yarattığı sonuç parti ve örgüt yıkıcılığına kadar götürebilmektedir bizi. Bu gerçekliği görmek ve kavramak zorundayız. Proletarya Partisi'nin sorunlarına sahip çıkmak ve kafa yorup çözüm üretmek hepimizin görevi. Örgütlü olduğumuz alanda eksiklerimize müdahale etmek görevimizdir. Ancak örgütlü olduğumuz alanları aşarak başka alanların sorunlarının çözücüsü olma misyonerliğini kendimizde gördüğümüzde ve bunun pratiğine giriştiğimizde yaptığımızın, ilkeleri ayaklar altına almak olduğunu her seferinde hatırlamak zorundayız.

Yine ukalalığımızın ve yoldaşlarımızı küçümsemenin başka bir örneğini yönetici insanları beğenmeyerek küçümsemek, yaptıklarını önemsememek, olumluluklarını görmeyerek sürekli yetersizliklerinden dem vurarak alternatifini yine tüm yıkıcılığımızla oluşturmak, çözüm konusunda bu yoldaşları yeterli bulmayınca başka kapıları zorlamak, başka kapıları çalmak, üstelik de hiçbir çözüm olmayacağını bile bile. Bunun dedikodu yapmak, insanlarımızı yıpratmak,

partiyi yıpratmak olduğunu pratiklerimizde yaşayarak, yaparak görüyor ve öğreniyoruz. Oysa bu konudaki temel yaklaşımımız tüm yetmezliklere ve geriliklerine rağmen insanlarımızın ideolojik duruşu, kavgadaki inat ve ısrarları ve göze aldıkları bedellerdir. Değerlendirme noktamız ve ele alış zeminimiz bu olmaz da teorik olarak ne kadar laf söyledikleri olursa bizi objektif olarak götüreceği nokta onları küçümsemek ve beğenmemek olacaktır. Yine tarih göstermiştir ki ve göstermektedir ki ağızları iyi laf yapanlar yani iyi bir laf kalabalığına sahip olanların da yaşamın gerçekleri karşısında çok fazla bir hükümleri yoktur. Oluşturduğumuz hüküm laf kalabalığımız oranındadır. Çünkü gerçek olan, yaşamın canlı pratiği ve o pratiğin öğrettikleridir. Attığımız her adımda bu gerçekliği göz önünde bulundurarak hareket etmek durumundayız.

Alçakgönüllük, insani bir erdemdir ve bu erdem mücadeleden bağımsız kazanılmaz. Neyi, niye yaptığını iyi bilen, kendi bilimsel ideolojisine ve kitlelere güvenenlerin sahip olabileceği bu erdem, mücadelenin engin pratiği içinde kazanılır ve büyütülür. **"Hangi mevkide olursa olsun kadrolarımızın her biri halkın hizmetkarıdır, bütün**

yaptıklarımız halkın hizmeti içindir, acaba esirgeyerek üzerimizden atamadığımız kötü şeyler var mı?" Mao yoldaşın vurgu yaptığı bu gerçekliği kavramak ve bilince çıkarmak, kitlelerin ve kendi rolümüzü kavramak açısından belirleyici derecede önemlidir. Kitlelerin yorulmak bilmez öğretmenleri, ancak aynı zamanda öğrencileri olma felsefesini kavramak açısından önemlidir. Sadece öğretmeni değil sadece öğrencisi olmak da değil. **Ancak şu da bir gerçek ki kitlelerin öğretmeni olmayı da beceremediğimiz oranda öğretmeni olmayı da beceremiyoruz demektir.** Kitleleri sürekli öğrenmeye muhtaç olanlar olarak gördüğümüzde öğretmenliğimizi hiç elden bırakmayız. Bu anlayışımızın yanlışlığını ve bizi götüreceği noktanın ancak mücadelenin ya bir kenarı yada dışı olacağını bizlere öğreten yine kitlelerdir, kitlelerin mücadelesidir.

Kısaca toparlayacak olursak; o büyük kavganın deddiği gibi "bir toplu işçinin başı kadar küçük" aynı zamanda milyonların kurtuluş davasına kendimizi adayın öncüler olduğumuzun bilinci ve uygunluğuyla kendimizi yeniden, yeniden kalıba dökmek ve yaptığımızın, yapmaya çalıştıklarımızın uygunluğuyla davranmak zorundayız.

PUSULA

MÜCADELENİN FIRTINALARINI GÖZE ALMALIYIZ

Kitlelerin mücadelesini örgütlemek, kitle mücadelesinin firtınalarını göze almakla başlanır. Kitleleri ve partiyi örgütlemek, doğru bir politik çizgi ile olur. Parti çizgisi, kitle çizgisi ve askeri çizginin belirlenmesi ve netleşmesi sorunu iktidarı ele geçirme sorununun açıklığı kavuşması demektir.

Parti çizgisi demek, "kitlelerden kitlelere" ilkesini doğru tarzda uygulamak demektir. Parti, geniş kitlelerle sıkı ve güçlü politik bağlar kurmakla kalmamalıdır. Ayrıca, Proletarya Partisi, partinin yönetici organlarıyla parti içi kitleler arasında (üyeler, sempatanlar ve parti taraftarları arasında) sıkı bağlar kurmalıdır. Unutulmamalıdır ki, "Devrimci bir örgütün gücü onun ilişkilerinin sayısına bağlıdır" Lenin.

"Parti içinde bütün yoldaşlar arasında ki birliği ve parti dışında bütün halk ile birliği güçlendirebilirsek, düşman tarafından dağıtılmak şöyle dursun, Japon saldırganlarını ve onların aşağılık uşaklarını kararlılıkla eksiksiz bir biçimde tamamen ve bütünüyle yok edeceğimize ve ardından yeni demokratik bir Çin inşa edeceğimize güvenebiliriz." Mao.

Lenin ve Mao yoldaşların en fazla önem verdikleri şey parti içi ve parti dışı kitlelerle kurulacak olan sıkı bağların politikleşmesi ve güçlenmesi sorunudur. Bugün sınıf bilinçli proleterlerin de önünde ertelenemez bir görevin bu olduğu gerçeğinin altı önemle çizilmelidir.

Devrimi gerçekleştirme iddiasıyla yola çıkan sınıf bilinçli proletaryanın temel sorunu olan kitlelerle sıkı ve güçlü politik bağların kurulması sorunu, aynı zamanda partiyi örgütleme sorunu olarak da anlaşılmalıdır. Bugün **"Partiyi örgütlemek cesaretle ilerle"** yönelimi tespit edilmişse öyleyse sınıf bilinçli proleterlerin önünde partiyi örgütleme sorunu var demektir. Kitleler örgütlenmeden parti örgütlenmez, aynı zamanda güçlü ve nitelikli bir parti örgütlenmeden de kitleler örgütlenemez. Partiyi ve kitleleri örgütleme ilişkisi iç içedir.

Çin devrim pratiği, Bolşevik devrim prati-

ği öğretmiştir ki, "kapitalizme karşı zafer kazanabilmek için öncü, yani komünist parti, devrimci sınıf, yani proletarya ve kitleler yani tüm çalışanlar ve sömürülenler arasında doğru ilişkiler kurulmuş olması gerekir", "devrimci mücadele deneyimi içinde eğitilmiş ve çelikleşmiş, tümüyle bilinçli ve sadık komünistlerden oluşuyorsa; eğer bu parti kendi sınıfının tüm yaşantısıyla tüm sömürülenler kitleleriyle kopmaz bağlar kurabilmişse; ve eğer bu sınıf ve bu kitlelerin güvenini tamamiyle kazanabilmişse işte ancak böyle bir parti kapitalizmin tüm güçlerine karşı verilecek şiddetli, kesin sonuca ulaşacak nihai mücadelede proletaryaya önderlik edebilir." Lenin.

Kitleleri örgütlemek bir politikadır. Kitleleri örgütleme politikası, partinin kitle çizgisini oluşturur, bunun adı **"kitlelerden kitlelere"**dir. Sınıf bilinçli proleterler her konuda kitlelerle kaynaşmasını bilmelidir. Kitlelere giderek, onlardan öğrenerek, onların yaşam ve tarihi tecrübelerini toparlayarak, bunlardan doğru dersler ve yöntemler çıkararak, kitleler arasında propaganda yapabilir ve onları örgütleyebilir.

Partinin örgütsel politikası doğru olmak zorundadır. Bu doğru politika olmadan kitleler ve parti örgütlenemez. En ileri kesimden başlayarak, orta ve geri kesimlere doğru yayılan kitlelerle sıkı bağlar kurma politikası aynı zamanda parti içi bağların güçlendirilmesiyle anlam kazanır.

Proletarya Partisi yeterli politik bilince ve yeterli politik deneyime sahip oldukça her türden zorluk ve engeli aşarak politik iktidar hedefine güçlü ve doğru adımlarla yürüyecektir. İşçi sınıfının en ileri müfrezesi olan Proletarya Partisi, en ileri teoriyle donanarak ancak bu zorlu görevini başarabilir. Bunun için de en ileri teori olan MLM bilimiyle donanmalı, proletaryaya ait olmayan her türden burjuva ideolojisine karşı mücadeleyi sürekli kılmalıdır.

Partinin politik çizgisinin doğruluğu demek aynı zamanda örgütsel çizgisinin doğruluğunu getirir. Politik çizginin yanlışlığı örgüt-

sel çizgiye de yansır. Salt askeri bakış açısı, salt askeri bakış açısı olarak sınırlı kalmaz, bu bakış açısı mutlaka kendini örgütsel alana yansır. Bu bakış açısı parti içi ve parti dışı ilişkilerde sekterizmi ve yabancılaşmayı yaratır. "Sol" çizgi mutlaka parti içi ve parti dışı ilişkilerde kendini yabancılaşma ve sekterizm olarak ortaya koyar. Darbecilik, salt politik bir çizgi olarak ortaya çıkarak sınırlarını daraltmadı. Bu çizgi parti içinde sekterizmi, bir grubun çıkarlarının partinin tümünün çıkarlarının üzerine kendini koyarak, ifade etti. Parti dışındaki kitleleri, partiye karşı yabancılaştıran bir sekterizm olarak kendini ortaya koydu. Bir avuç küçük burjuva grubu, hem parti bütününe karşı yabancılaştı hem de kitlelere karşı yabancılaştı.

Askeri çizgi demek; proletaryanın politik iktidar savaşımında izlemesi gereken savaş çizgisidir. İktidarı ele geçirme çizgisinin, askeri alanda uygulanmasıdır. Askeri çizgi partinin politik iktidarı ele geçirme çizgisidir. Hangi yöntem ve araçları kullanacağı hangi hedeflere hangi toplumsal güçlerle yöneleceği konusunun açıklığı kavuşması demektir. Politik iktidar mücadelesinde, bireysel terör yöntemlerine mi başvurulacaktır? Şehirlerde işçi sınıfı silahlandırılıp egemen gerici iktidar alaşağı mı edilecektir? Yoksa bizim gibi ülkelerde izlenmesi gereken yol olan kırlardan şehirlere doğru halk savaşı stratejisi mi uygulanacaktır? Politik iktidar savaşımında izlenmesi gereken askeri çizgi sorunu aynı zamanda devrimi gerçekleştirme sorununun açıklığı kavuşması, uygulanacak yöntemlerin kullanılacak araçların belirlenmesi sorunudur.

Bolşevik devrim tarihinde Bolşeviklerin politik savaşım çizgisiyle adına Narodnik denilen küçük burjuvaların politik savaşım çizgisinde tamamen farklılık mevcuttu. Narodnikler bireysel terör eylemleriyle köylülüğün kurtulacağını savunurken Bolşevikler ise başta işçi sınıfı olmak üzere köylülüğün uzun süre örgütlenip silahlanması ve çarlığa karşı ayaklanmasıyla işçi sınıfının ve halkın kurtulacağını savunuyordu.

İbrahim Kaypakkaya yoldaşa, adına şafak revizyonistleri denilen iflah olmaz Kemalizm hayranları arasında yaşanan ideolojik-politik mücadele her konuda olduğu gibi, parti çizgisi, kitle çizgisi, izlenmesi gereken politik savaşım çizgisi konusunda da temelde farklılıklar mevcuttu.

Kaypakkaya yoldaş, ihtilalci kitle çizgisini "bütün bölgeler içinde en ileri bölge halkıyla birleşmek, orta bölgelerin düzeyini yükseltmek, geri bölgelerde de en ileri unsurlarla birleşmek, yani en ileri kitlelerin en başında olmak fakat gerideki yığınlardan kopmamak, onları ileri çekmek" anlayışını savunurken, şafak revizyonistlerinin kitle çizgisi anlayışı "geri olan bölgeye uymayı ve ileri olan bölge halkından kopmayı emrediyor"du.

İbrahim Kaypakkaya yoldaş, ihtilalci bir örgütlenmeyi silahlı mücadeleyi savunurken, şafak revizyonistleri, salt barışçıl mücadele biçimlerini, reformizmi ve legalizmi savunuyordu.

Devrim iddiasıyla yola çıkan Proletarya Partisi'nin parti, kitle ve savaş çizgisinin MLM biliminin evrensel gerçekliğinin, ülke somutluğuna uyarlanması sorunu onun devrimci duruşuyla ilgilidir, sınıfsal konumlanışıyla ilgilidir. Hangi sınıfın temsilcisi olduğu gerçeğinin açıklığı kavuşması sorunudur.

Her düşünce ve anlayışın ortaya çıktığı bir tarihsel ve sosyal süreç vardır. Süreçten bağımsız ve kopuk düşünce ve anlayışlar açıklanamaz. İster politik, örgütsel anlayışlar olsun isterse askeri çizgiler olsun, mutlak bir ideolojinin yansımasıdır. İdeolojik temele dayanmayan politik, örgütsel ve askeri çizgi olamaz. Her çizginin mutlaka bir ideolojik kökü vardır. Örgütsel sorunların çözümü ideolojik sorunların çözümünü başarılır. Bir yerde örgütsel sorun varsa orada mutlaka ideolojik sorun vardır demektir.

Ortaya çıkan çizginin doğruluğu ve yanlışlığına hareket noktası sağlayan diyalektik materyalizm ve tarihsel materyalizm midir? Yoksa idealizm ve metafizik yöntem midir? Proletarya ideolojisi mi yoksa burjuva ve küçük burjuva ideolojisi mi? Hangisi? Ortaya çıkan çizgi MLM bilimine ve ülkenin somut gerçekliğine ülke halkının ihtiyaçlarına yanıt mıdır? Yoksa bunların uzağında mıdır?

Ülke gerçekliğinin somut tahlili, bunun üzerinde belirlenen devrimin niteliği, izlenmesi gereken devrim stratejisinin niteliğini açıklayan politik, örgütsel ve askeri çizginin belirlenmesi sorunu, demokratik halk devriminin geleceğini garanti altına alır, halk savaşı stratejisini muzaffer kılar, kitleleri Proletarya Partisi etrafında örgütleme, savaştırma ve eğitme başarısını ve iktidarı ele geçirme zaferini güvence altına alır.

Fransa'da özelleştirmelere karşı ONBİNLER GREV KARARI ALDI

Kapitalist-emperyalist sistemin neo-liberal politikalarından biri olan özelleştirme saldırısı Fransa'da uygulanmaya çalışılıyor. Ülkemiz özgülünde “**Kamu Yönetimi Temel Kanunu**”, “**Yönetimin yerellere devredilmesi**” vb. uygulamalarla somutlanmaya çalışılan planlar, özelleştirme saldırılarının birinci dereceden muhatabı olan emekçiler tarafından, Fransa'da ciddi bir karşı koymuşla püskürtülmeye çalışılıyor. Fransa hükümetinin emekçilerin haklarının gaspına yönelik planladığı özelleştirme saldırılarına karşı kamu emekçileri ve işçiler kitlesel katılımlarla yaptıkları eylemlerle ve grevlerle çalıştıkları alanda hayatı felç ettiler. Demiryolu, elektrik-gaz, sağlık, havaalanı vb. sektörde çalışan emekçiler; özelleştirmelere, iş gü-

vencesinin ortadan kaldırılmasına, grev hakkının tehdit edilmesine, işten atma dalgasına ve ücretlerin dondurulmasına karşı **20 Ocak 2004** tarihinde eylemlerine başladılar.

GREV DALGASI ENERJİ SEKTÖRÜYLE BAŞLADI

20 Ocak 2004 tarihinde gaz-elektrik işletmesinde (EDF-GDF) başlayan grev dalgası onbinlerin katılımıyla gerçekleşti. 160 bin kişinin çalıştığı kamu işletmesinin bütün gücüyle greve çıkmasının nedenlerinden biri de ayrıcalıklı statüsünü yitirme tehlikesiyle karşı karşıya kalması. Çalışanların mücadelesiyle elde edilen bu statü, 60 sene önce 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrasında bakanların ve parlamentodaki işçi

temsilcilerinin çabalarıyla ileri düzeyde birçok hakkı yasayla güvence altına alan bir statü. 1 Temmuz'dan itibaren enerji sektörünün sermayeye açılması ve bununla eş zamanlı olarak da EDF-GDF çalışanlarının özel statüsünün ortadan kaldırılması planlarına karşı iş kolunda örgütlü olan CGT, CFDT- FO sendikaları, ortak bir çağrı yaptılar. Yapılan çağrıya onbinlerce çalışan 2-8 saatleri arasında iş bırakarak yanıt verdi.

“ASGARİ HİZMET” YASASI DEMİRYOLLARINA TAKILDI

Aynı günün akşamı demiryollarında çalışan işçiler 36 saatlik iş bırakma eylemi gerçekleştirdi. 180 bin civarında işçiyi istihdam eden ve EDF-GDF benzeri bir statüye sahip olan demiryolu işçileri de; ücretlerin artması, grev hakkının korunması gibi taleplerle ve özelleştirmeye karşı greve çıktı. Grevin diğer bir talebi ise özellikle kargo taşımacılığında özelleştirmeye ve işten atmaya karşı çıkmak. Demiryolları işletmesi SNCF yönetimi kargonun bir bölümünü özelleştirirken 3500 işçiyi sokağa atma planları ve grev hakkı sınırlaması, yani bir iş yerinde greve gidildiğinde “**asgari hizmetin devam etmesi**”, “**Asgari hizmet**” yasası geçerse, mesela demiryollarında grev yapmanın herhangi bir etkisi olmayacak. Zira kanuna göre, çalışanların işe gitme ve gelme saatlerinde tren kaldırmak yasal bir zorunluluk olacak. Bu ise grev hakkının fiilen işlevsiz kılınması ve ortadan kaldırılması anlamına geliyor. CGT, FO, SUD-RAIL,

FGA ve AC sendikalarının çağrısıyla gerçekleşen grev boyunca Paris ve büyük kentlerde ulaşım büyük ölçüde aksadı. Demiryolu işçileri grev hakkının içinin boşaltılmasına, özelleştirmeye, işten atmaya ve ücretlerin dondurulmasına karşı başarılı bir grev gerçekleştirdiler. Ancak bu alandaki saldırıların kapsamı, demiryolu sektörünü aşan bir özellik taşıyor.

HAVAALANI ÇALIŞANLARI VE SAĞLIK EMEKÇİLERİ DE GREVE ÇIKTI

21 Ocak 2004 tarihinde ise sağlık emekçileri ve havaalanı çalışanları özelleştirmeye karşı 1 günlük grev yaptılar. 3 bin civarında işçiyi çalıştıran Paris Havaalanı (APD) çalışanları, şimdiye kadar kamuya ait olan bu işletmenin bu işletmenin bahar aylarında anonim şirkete dönüştürülecek olmasına karşı grev yaptılar.

Sağlık emekçileri ise hastanelere ve sağlık giderlerine daha çok bütçe ayrılması, yeni eleman alınması, ücretlerin artırılması talepleriyle eylem yaptılar. CGT, FO, SUD, CFT sendikaları ile doktor örgütlerinin çağrı yaptığı eylem onbinlerce sağlık emekçisi iş bırakma eylemi yaparak destek verdi. Bazı sendikalar, ayrıca “**Sağlık 2007**” adıyla hazırlanmış olan saldırı planının tümünden geri çekilmesini talep ettiler. Ülkede ayrıca EDF-GDF'nin yanısıra büyük kamu işletmelerinden biri olan PTT'de de 5 Şubat 2004 tarihi ülke çapında grev ve eylem günü olarak ilan edildi.

n İran'da seçim krizi

İran'da 20 Şubat'taki meclis seçimlerine katılmak isteyen 8 bin 200 adaydan 3 bin 605 “reformcu” adayın Anayasayı Koruyucular Konseyi'nin (AKK) kararıyla başvurularının reddedilmesi krize neden oldu.

Adaylıkları geri çevrilenler arasındaki 80 kadar reformcu vekili meclisteki oturma eylemini açlık grevi ile birlikte sürdürürken, pek çok bakan uygulamayı protesto etmek için istifa etti.

İkinci Hordat Hareketi olarak ortaya çıkan siyasal platformdaki 18 reformcu parti boykota gidebileceklerini kaydetti.

Yunanistan'da olimpiyat inşaatları durduruldu

Yunanistan'da Ağustos ayında yapılacak olan Olimpiyatlar öncesinde başlayan tesislerin inşaatında 2 haftada 5 işçinin ölmesine tepki gösteren işçiler sokaklara döküldü. 24 saatlik genel grev ilan eden **Atina İnşaat İşçileri Sendikaları Federasyonu**, başkent Atina'da kitlesel bir gösteri yaptı. Çalışma Bakanlığı önünde toplanan işçiler uzun süre “**İşçiler ölüyor, sermaye büyüyor**”, “**Katiller**” sloganlarını attı. Burada bir konuşma yapan Atina İnşaat İşçileri Sendikası Başkanı **Vangelis Vekkas** “Son üç yılda 600 işçi, güvenlik önlemleri alınmadığı için meydana gelen kazalar nedeniyle

yaşamlarını kaybetti. **Sermayeyi bizim canımız değil, kârları ilgilendiriyor**” dedi. Çalışma Bakanlığı'na taleplerini iletmek isteyen işçilere saldıran polisler çatışma çıkmasına neden oldu. Bakanlık önünden ayrılarak meclise doğru yürüyüşe geçen işçilere yeniden saldıran polis bu kez biber gazı da kullandı, çok sayıda işçiyi dövdü. Geniş bir katılım olduğu ve olimpiyat inşaatlarının tamamen durduğu Yunanistan'da, yapılan greve çok sayıda yabancı işçi de destek verdi. Sendika yetkilileri ise farklı etkinlikler ve eylemler yapacaklarını duyurarak soruna duyarsız kalmayacaklarını belirttiler.

n Tokyo'da protesto

Japonya'nın Irak'a asker göndermesi başkent Tokyo'da protesto edildi. Yaklaşık 4 bin kişi Irak'a asker gönderilmesini protesto için toplandı. İmparatorluk Sarayı yakınındaki meydana toplanan göstericiler “**Savaşa gerek yok, asker gönderilmesin**” yazılı pankartlar taşıdılar.

Japon hükümeti Irak'a “**Muharip olmayan birlikler**” yollamayı kabul etmiş ve geçen hafta Irak'a küçük bir öncü birlik göndermişti. Japonya işgale 600 civarında askerle katkıda bulunurken Japon halkı buna karşı çıkıyor.

n ABD çocuk idamlarında birinci

Uluslararası Af örgütü hazırladığı raporla çocuk infazları üzerinde durdu. Rapora göre çocuk idamlarının en fazla yapıldığı ülke ise ABD. 1990 yılından bu yana reşit değilken idama mahkum edilen 19 kişi ABD'de yaşıyordu. Bu konuda başı çeken Texas eyaletinde 17 yaşında işledikleri suçlardan ötürü idama mahkum olan 3 kişinin cezaların Haziran ayı sonunda infaz edilecek. Yine Texas'ta 1982 yılından bu yana 17 yaşında işledikleri suçlardan idam edilen 12 mahkum bulunuyor. 1990'dan bu yana Çin, İran, Nijerya, Pakistan, Suudi Arabistan ve Yemen'de ise gerçekleştirilen 15 idam bulunuyor. Ancak bu ülkelere son iki üç yılda gidilen değişikliklerle idam kaldırılmış durumda. Sonuç ise değişmiyor. Çocuk idamları artarak devam ediyor ve bu idamlar özellikle “**özgürlükler ülkesi**” ABD'de daha da artıyor.

Erez eylemi İsrail'i korkuttu

Sınır kapıları, Siyonist İsrail devletinin Filistinlilere eziyet ve işkencede kullandıkları alanlardan biri. Filistin toprakları işgal yüzünden küçük parçalara ayrıldığı gibi bu parçalar arasında birçok sınır kapısı konmuş durumda. Filistinliler, işleri ve yaşadıkları şartlar sebebiyle buralardan sık sık geçmek zorunda kalıyorlar. İşgal devleti bu sınır kapılarına ek olarak bir de Batı Yaka ve Gazze bölgelerinde bütün yolların üzerine askeri geçiş noktaları koymuş durumda. **Batı Yaka ve Gazze bölgelerinde toplam bin kadar askeri geçiş noktası bulunmaktadır. Bu bölgelerin yüzölçümünün 8 bin kilometre kare olduğu düşünülürse her 8 kilometre kareye bir askeri geçiş noktası düştüğü anlaşılır ki bu da söz konusu bölgelerde yaşayan Filistinlilerin dolaşım, işe gitme, bir yerden diğerine gitme konusunda ne gibi eziyetlere maruz kaldıklarını anlamaya yeter.** Filistinliler gerek sınır kapılarında ve gerekse askeri geçiş noktalarında büyük eziyetlere maruz kalıyorlar. Kuyruğa sokularak saatlerce bekletiliyorlar. Bu uygulama sebebiyle genellikle işlerine geç kalıyorlar. Sağlık durumları kötü olanlar, doğum yapacak kadınlar bile bu geçiş noktalarında hiçbir şekilde kendilerine insaf edilmeden bekletiliyor-

lar. Öyle ki bu bekletme yüzünden birçok kadının çocuğunu bu geçiş noktalarında dünyaya getirdi. Tabii buralarda sağlıksız şartlarda dünyaya getirilen çocukların hayatta kalmaları zor oluyor.

Geçtiğimiz günlerde alınan onca sıkı tedbire rağmen Rim Salih er-Reyyaşi adında bir genç kız en büyük eziyet kapılarından biri olan Erez sınır kapısında intihar eylemi gerçekleştirerek dört İsrail askerinin ölümüne sebep olmuştu. Bu eylem sınır kapılarında tutulan işgalcilerin gözlerini korkuttu. İsrail devleti sınır kapılarında bekletilen elemanlarına güven vermek amacıyla bu kapıların yeni modern cihazlarla donatılacağını ve yeni birtakım tedbirlerin alınacağını duyurdu. İddiaya göre sınır kapılarına yerleştirilecek yeni cihazlarla buralardan geçecekler sınır askerlerinin yanına varmadan önce aramadan geçirilecek ve şüpheli görülenler kenara çekilecek ya da gözetim altına alınacaklar. Bu arada sınır kapılarında tutulan askerlere yeni eğitimler verilmesi kararlaştırıldı. Ayrıca sınır noktalarında sorumlu tutulacak asker ve eleman sayısının da artırılacağı bildirildi. Ancak bütün bu tedbirlerin yine sınır noktalarında bekletilen işgal güçleri için can güvenliği sağlanmasına şüpheyle bakılıyor.

RİM SALİH ER-REYYAŞI İÇİN BÜYÜK TÖREN

İsrail işgal güçlerine karşı Filistin'in Gazze bölgesine açılan Erez sınır kapısında, HAMAS'ın ve el-Fetih'in askeri kanadı tarafından ortaklaşa sahiplenilen intihar eylemini gerçekleştiren **Rim Salih er-Reyyaşi** için 15 Ocak 2004 Perşembe günü **Gazze**'de büyük bir cenaze töreni düzenlendi. Cenazeye katılanlar İsrail devletine karşı bu tür eylemlerin devam edeceğini duyurdular. Taşınan pankartlarda ve atılan sloganlarda Filistin direnişinin birlik ve bütünlük içinde devam edeceği vurgulandı. Çok büyük bir kalabalığın bulunduğu cenaze törenine katılanlar arasında binlerce kadın da vardı. **Eylemle ilgili daha önce yapılan açıklamada, bu eylemin sınır kapılarında ve geçiş noktala-**

rında uygulanan işkence ve eziyete karşı bir protesto eylemi olduğu vurgulanmıştı.

RAMALLAH YAKININDA EYLEM

Filistinli direnişçiler Batı Yaka şehirlerini **Ramallah** yakınında yahudi yerleşimcileri taşıyan bir otobüse karşı silahlı saldırı gerçekleştirdiler. Eylemin dün akşam saatlerinde gerçekleştirildiği bildirildi. Filistinli eylemcilerin, yahudi yerleşimcileri taşıyan bir otobüsü Ramallah'ın kuzey doğusunda **Selvad** köyü yakınında pusuya düşürerek otomatik silahlarla üzerine ateş ettikleri, fakat otobüsün kurşun geçirmez bir kaplamaya sahip olması sebebiyle yolcuların zarar görmediği bildirildi. Eylemden sonra İsrail askerleri bölgede ve özellikle eylemin gerçekleştirildiği yerin yakınında bulunan Selvad köyünde geniş çaplı arama yaptılar.

Dünyadan Notlar

MUMBAİ DİRENİŞ 2004 DİRENMENİN, DSF İŞE HALKLARIN MÜCADELESİNİ BOĞMANIN ADIDIR!

RSE'nin 1990'lardaki çöküşüyle birlikte yoğun olarak dillendirilmeye başlayan ve özü dünya emekçi halklarını teslim alma olan "küreselleşme" söylemleri, "Yeni Dünya Düzeni" vb. kavramlarla halklara "yeni" bir şeymiş gibi sunulmaya çalışıldı. Bu süreç aynı zamanda tüm dünya emekçi halklarının ulusal-sosyal kurtuluş mücadelelerinin de, gerek emperyalist-kapitalist sistem, gerekse bu "yeni" sürece "uyum" sağlayan, özünde ise devrimci mücadeleden havlu atıp, giderek sistemle bütünleşen akımlar, anlayışlar tarafından tesfiye edilmeye başladığı bir süreçtir.

ABD güdümündeki tek kutuplu emperyalist sistemin "ülkeler arası eşitsizlik ortadan kalkacak, yoksulluk bitecek, savaşlar olmayacak, demokrasi hakim hale gelecek" vb. söylemlerle dünya halklarına empoze etmeye çalıştığı bu "yeni" sistemin, aslında emperyalizmin yeni bir maskeleye sunulmaya çalışıldığının halklar tarafından anlaşılması ise pek uzun sürmedi. Çünkü bu söylemlerin yoğunlaştığı ve bu yönlü politikaların devreye sokulduğu dönemde, eşitsizlik, yoksulluk, savaşlar, yani emperyalizmin dünya emekçi halklarına dönük çok yönlü saldırıları da artmıştı. Bu durum kendi doğallığında, özellikle de bu politikaların birincil hedefi olan sömürge, yarı-sömürge ülkelerdeki ulusal-sosyal kurtuluş mücadelelerinin de giderek ivme kazanmasını beraberinde getirmişti.

"Küreselleşme" politikalarının yarattığı tahribatlar, başta Avrupa olmak üzere, kapitalist-emperyalist ülke emekçilerini de giderek daha fazla etkilemeye başlayınca, buralardaki kitle hareketlerinde de artışlar yaşanmaya başladı.

Halklar üzerindeki sömürünün giderek derinleşmesi, emperyalist burjuvazi ile halklar arasındaki uçurumun giderek derinleşmesi ve buna bağlı olarak da tüm dünyada halk hareketlerinin ivme kazanmaya başlaması, egemen sistemin bunları boğma çabalarını da hızlandırdı.

Bu hareketleri doğrudan katliamlar, işkenceler ve her türden baskıyla boğma, tasfiye etme çabalarının yanısıra, ideolojik olarak boğma, yani ideolojik tasfiye girişimleri de hız kazandı.

İşte bugün "küreselleşme" karşıtı hareketler olarak bilinen ve giderek yaygınlık kazanan, bileşenlerini ağırlıklı olarak Hükümet Dışı Örgütlerin, STÖ'nün ve barışçıl, çevreci, cinsiyetçi, sivil toplumcu hareketlerin oluşturduğu, sivil toplumcu düşüncenin damgasını vurduğu bir hareket söz konusu. Sivil toplumcu düşüncenin temeli şudur: Sivil toplumculuk, toplumu üretim tarzına ve ekonomik temele bağlı olarak ele almama üzerine kurulmuştur. Bu anlayış, iki uzlaşmaz sınıf olan burjuvazi ve proletaryayı burjuvazi lehine "uzlaştırmak" üzerine oturtulmuştur. Yani işçi sınıfı önderliğindeki toplumsal mücadeleyi hedefinden saptırarak boğmak.

İşte bu anlayış üzerinde yükselen STÖ'nün bir kısmı "Sosyal Forum" adında bir örgütlülüğe gittiler. Başını 1998 yılında Fransa'da kurulan ATTAC'ın çektiği DSF, ilk kez Porto Alegre'de 2001'de kuruldu. Ve özünü daha bu kuruluş toplantısında ortaya koydu. Bu toplantıya silahlı mücadeleyi savunan anlayışlar alınmazken, birçok ülkeden hükümet düzeyinde kişilere konuşma hakkı verildi. Yine bu toplantıda Arjantinli analar konuşmaya ve ne kadar bedel ödediklerini anlatmaya çalışınca susturuldular ve analar bu durumu daha sonra bir açıklamayla protesto ettiler.

Bu yıl DSF toplantısı Hindistan'ın Mumbai şehrinde gerçekleşti. DSF ile aynı tarihlerde ve aynı yerde bir de alternatif direniş vardı örgütlenen; **Mumbai Direniş 2004.**

11 Eylül sonrası halklara dönük emperyalist saldırıların işgallere varması ve bununla birlikte tüm dünyada anti-emperyalist mücadelenin yükselmesi, emperyalizme, dolayısı ile de sisteme karşı gerçekten mücadele edenler ile ediyormuş gibi görünenler arasında ciddi bir

kamplaşmayı da beraberinde getirmiştir. **İşte Mumbai Direniş 2004 bu kamplaşmanın ürünü olarak, sivil toplumcu anlayışları mahkum eden, emperyalist güdümlü STÖ'ler ile arasına kalın hatlar çeken, geniş yığınların çok yönlü taleplerini ve sorunlarını gündemine alan ve anti-emperyalist demokratik çizgide mücadelesini azimle büyüten bir kurum olan ILPS (Halkların Uluslararası Mücadele Ligi) ve başta Hindistan olmak üzere, dünyanın birçok ülkesindeki kurum katılımı ve önderliğinde örgütlenmiştir ve aynı günlerde, aynı yerde, tüm yoksulluklara rağmen, özüne ve ruhuna uygun olarak ve başarıyla gerçekleştirilmiştir.**

Hindistan'dan 300 civarında örgütün yanısıra, başta **Filipinler, Nepal, Türkiye, Bangladeş, İran, Irak** olmak üzere birçok ülkeden delegenin katılımı ile gerçekleşen Mumbai Direniş'i gerek katılımcıların sistem karşısındaki duruşları, gerek tartışılan konuların ele alınış tarzı ve çözüm önerileri ve gerekse coşkusıyla, gerçek kurtuluşun bu sömürü ve talan sistemini tamamen ortadan kaldırmadan geçtiğini bir kez daha göstererek, ezilen halklara umut ve aynı zamanda yol gösterici olmuştur.

Mumbai Direniş'i'nde tartışılan konular, katılımcılar, kurumlar ve oturumların sonunda açıklanan deklarasyonla önüne koyduğu görevler diğer bir yazıda yer aldığı için bunlara tekrar girmeden, Direniş'in hangi koşullarda gerçekleştiğine ve ardından DSF'ye geçelim.

Mumbai Direniş'inin Hindistan ayağını örgütleyen kesim, ağırlıklı olarak bu ülkenin kast sistemi içinde en altlarda yer alan ve dolayısı ile de en yoksul kesimi oluşturan Dalitler vb. gruplar olmuştur. Yurtdışından gelen delegeler de dahil, herkes buradaki yoksulluğu, yoksunluğu, gerek direniş alanında, gerek barınan yerlerde yaşayarak görmüştür. Aynı koşulları paylaşmıştır. Direnişin içeriğine ve duruşuna uygun olan bu paylaşım, gerek enternasyonal ilişkilerin geliştirilmesinde, gerekse buranın halkıyla, onlarla aynı koşulları paylaşarak bütünleşmede önemli rol oynamıştır. Bu bile tek başına Mumbai Direniş'i'nin özünü anlatmaya, devlete bağlı petrol şirketlerinin vb. emperyalist kurum ve kuruluşların desteğiyle değil, gerçekten ezilen emekçi halk kitlelerine dayanılarak örgütlenişinin bir göstergesidir.

DSF'ye gelince, buraya damgasını vuran anlayışı koymuştuk ve bu anlayış DSF'nin Mumbai'deki toplantısına da damgasını vurmuş ve toplantı daha çok bir kültür festivali gibi, danslar ve eğlencelerle geçmiştir. Burada yapılan görüşmelerde, buraya katılan birçok katılımcının, gerek kurum bazında gerekse bireysel, DSF'nin niteliği konusunda bilgisi olmadığı da görülmüştür. Hindistan'daki örgütlenmelerin yalnızca % 3 gibi bir oranının destek verdiği (135 örgüt), bunların birçoğunun yalnızca kağıt üzerinde örgütler olduğu da, yine Hindistanlı kurum temsilcileri tarafından açıklanmıştır.

Buraya düzenli katılanların aktarımı, DSF'ye damgasını vuran tartışma konusunun Mumbai Direniş'i olduğudur. Bunun göstergelerinden biri ise, DSF'ye katılan 450 kişilik bir köylü grubunun toplu olarak Mumbai Direniş'i'ne geçmeleridir. Yine DSF'ye katılan bir tarım uzmanıyla yapılan röportajda, bu tarım uzmanı büyük bir grup çiftçi grubu ile birlikte foruma tavır aldıklarını açıklamıştır.

DSF'ye, daha önce belirtilen emperyalist kuruluşların yanısıra, Hindistan devleti de açık destek vererek, buraya yemek çadırından tutalım, her türden kolaylığı sağlamış, hatta forum alanına asılan pankartlarda bu açıkça görülmüştür ve ayrıca Mumbai'deki tüm lüks oteller forumcular tarafından adeta kapatılmıştır.

DSF'ye katılımın yüksekliği üzerinden burayı daha "başarılı" gösterme çabalarına gelince, sistemin tüm olanaklarından yararlanılarak gerçekleştirilen, kitlelerin katılımı için sistemin örgütleyicilerden daha fazla çaba harcadığı bir toplantıya katılımın yüksek olması hiç de şaşırtıcı olmasa gerek. Önemli olan kitlelerin katılımının yüksekliği değil, niteliği ve bu katılımın nereye kanalize edileceğidir.

Sonuç olarak, Mumbai Direniş'i, tüm eksiklerine, olanaksızlıklara, yetmezliklerine rağmen halkların anti-emperyalist mücadelesini devrimci bir rotada yükseltme açısından bir kazanım olurken, DSF onca kitleliliğine rağmen, yine bir kez daha sistemle bütünleşen yüzünü göstermiş, emperyalizmin kendilerine biçtiği rol olan, halkaların kurtuluş mücadelelerini saptırma, tasfiye etme misyonunu layıkıyla yerine getirmiştir.

“Şehit ailesiyim demek, düşüncelerini sahiplenmekle olur”

5 Şubat 1981’de Dersim Mazgirt’in Örs köyünde TKP/ML TİKKO gerillaları ile TC ordusu arasında çıkan çatışmada şehit düşen Mehmet Düzen’in kardeşi Kenan Düzen ile yaptığımız söyleşiyi yayınlıyoruz.

-Bize Mehmet Düzen’i anlatır mısınız? Ailesi, çocukluğu, büyüdüğü ortam nasıldı?

-Abim Mehmet Düzen, Dersim Ovacık’ın Çöğürlük köyünde doğdu. 1961’in, 5 Şubat Perşembe günü doğdu, çok ilginç bir durumdur ki, 5 Şubat Perşembe günü 1981’de de vuruldu. Tam yirmi yaşındaydı. Okul hayatı Ovacık Yatılı Bölge Okulu’nda geçti. İlkokul ve ortaokulu yani sekiz yıl orada geçirdi. Daha sonra Öğretmen Okulu’na girerek orayı bitirdi.

-Peki, kişilik özellikleri nasıldı? Hangi özellikleri ön plana çıkıyordu?

-Çok sessiz ve sakin, yardımsever birisi olarak tanınırdı. Köyde herkes -Babamın adı da Mehmet- “Memetgilin oğlu” derlerdi. “Kimseye zararı olmayan, çok saygılı terbiyeli birisiydi”. Saygı, onun

çok üzerinde durduğu bir kavramdı. Köyde olsun, gittiği yerlerde olsun kendinden büyüklerle ve yaşlılarla çok iyi ilişkisi olmuştur.

-Devrimci düşüncelerle nasıl tanıştı? Örgütlü faaliyete ne zaman başladı, bunları biliyor musunuz?

-Devrimci düşüncelerle tanışıklığı Yatılı Bölge Okulu’nda oldu. Yatılı Okulu bitirdikten sonra, Tunceli Öğretmen Okulu’nu kazandı, oraya gitti. Orada zaten tamamen siyasi faaliyet içine girmişti. Örgütlenmesi orada oldu yani. Zaten okulu bitirdikten sonra tamamen örgütlü faaliyetin içinde yer aldı aktif biri olarak.

-Gerillaya katılması ne zaman oldu? Gerillaya katıldıktan sonra görüşebiliyor muydunuz?

-Öğretmen Okulu’nu bitirdi, eve gelmedi sonrasında katıldı hemen. Senede bir defa köye gelip giderdi. Görev yeri Mazgirt bölgesiydi, bunun yanısıra Çukurova, Elazığ, Diyarbakır, Malatya gibi yerlere gidip geldiğini duyuyorduk orada görenlerden.

-Peki en son ne zaman görüşmüşünüz?

-Zaten uzun süre beraber kalamadık biz onunla. En son bir yıl öncesinde görmüştüm yani 1980 yılında. Karakoçan’da çıkan bir çatışmada, **Orhan Bakır’ın şehit düştüğü çatışmada yaralanmıştı.** Ordan gelmişti köye, yaralıydı. Bacağında yarası vardı. Çatışmayı anlatırken Orhan Bakır’ın sayesinde kurtulduğunu söylemişti. Orhan Bakır ona uzaklaşmasını, kendisinin kalacağını, sonra çemberi yarırıp çıkabileceğini söylemiş. Mehmet bölgede yeni olduğu için araziyi bilmiyormuş, Orhan Bakır araziye tanıdığı için kalmış ve sonrasında şehit düşmüş. Mehmet yeni katılmıştı o zaman gerillaya.

-Gerillaya katılması aile içinde, köylülerce nasıl karşılandı?

-Nasıl karşılandı, zaten köylüler diyorlardı “bu aile köylüleri devrimcileştiriyor” diye. Ailesi de onun gibi düşünüyordu zaten. Sadece Mehmet değil yani aile

le içinde devrimci düşünceleri savunan. Babam 1971’lerde aktif olarak mücadeleinin içinde yer alıyordu. Biz ilkokula gidiyorduk o zaman. Babam sabahlara kadar kitap okuyordu, geliştireyordu kendisini.

-Babasından da bir etkilenmesinin olduğunu söyleyebiliriz o halde.

-Tabii olabilir böyle bir etkilenme. Şöyle bir örnek vereyim, o dönem biz hepimiz kendimize devrimci diyorduk ama 12 Eylül’ün o zor koşullarında babam bizden daha iyi destek oluyordu devrimcilerle. Belki biraz korkuyorduk biz. Mehmet’in şehit düşmesinden sonra, evlat acısıdır sonuçta, hiç kimse evladının öyle olmasını istemezdi. Her babanın yaptığı bir tepki verdi yani.

-Onunla ilgili aranızda geçen herhangi bir anı var mı bizimle paylaşmak istediğiniz?

-Şöyle; onunla küçüklüğümüz beraber geçti. Beraber davara gider, beraber ot biçerdik. İki yaş vardı aramızda. Ailenin en büyüğü oydu, ondan sonra ben. Beraber işe gittiğimizde güneşe karşı dayanıklı değildi pek, ot biçtiğimizde o hep gölgelere kaçardı. Ben de kızdırıyordum onu “Ben çalışıyorum, sen kaçırıyorsun, güneşten korkuyorsun” derdim ona. Kızarıp duruyordu o da. Amcamın kızı vardı bizimle beraber çalışın. “Sana dayımın kızını getireceğiz” diye kızdırıyorduk Mehmet’i. Biz kızdırıyorduk, o da kızıyordu. Beraber büyüdük, beraber yaşadık. Babam o dönemde inşaatlarda çalışıyordu çocuklar küçüktü. Biz ikimiz bakıyorduk eve.

Ekonomik olarak oldukça güç şartlardaydık. 1976-1977 yıllarında Adana’da çalıştı bir süre Mehmet, Kültöprak Fabrikası’nda.

-Şehit düştüğünü nasıl haber aldınız?

-Ben o zaman lisede okuyordum. 5 Şubat günü halamlarda oturmuş, televizyonda haberleri izliyorduk. Mazgirt’in Örs köyünde çıkan çatışmada ölenlerin arasında söylediler adını. Şehit düştüğünü böyle öğrendik.

-Ailesi ve köylüler nasıl karşıladı şehit düşmesini?

-Şehit düştüğünü öğrenince gittik, cenazesini aldık getirdik. Kışın zor şartlarına rağmen, büyük bir kitle katıldı cenazesine. 12 Eylül’ün ilk şehidiydi. 12 Eylül’ün baskı dolu koşullarına rağmen çok büyük bir kitle katılarak sahiplenmişlerdi cenazesini. Faaliyet alanı olan Mazgirt’te halkın hepsi tanırdı Mehmet’i. **“Poto” olarak bilinir.** Bugün Mazgirt’in hangi köyünde onu sorarsanız herkes tanırdı ve çok sevilen sayılan birisidir bölgede. Gerillada olduğu süre içinde “Poto” geldi denildi mi kucak açıyordu insanlar. Bunlar anlatılıyordu. Mesela biz halen Mazgirtlilerle bir araya gelip konuştuğumuzda onun benim abim olduğunu söylediğimde saygı gösteriyorlar. Çok sevilirdi gerçekten. Köyde de çok sevilen biriydi.

-Okul hayatında nasıl bir öğrenciydi?

-Başarılıydı. Ankara Fen Fakültesi’ni kazandı gitmedi. Babam “tarlayı satarım seni okuturum” dedi gitmedi. “Benim için satmayın” demişti babama. İkincilikle kazanmıştı ama yoksulluktan kaynaklı devam etmedi. Siyasi olarak da çok birikim-

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Selahattin Doğan: 1954 Sinop Erfelek Sarıboğa köyü doğumlu olan Selahattin Doğan, yoksulluktan kaynaklı ancak ilkokulu bitirebildi. İstanbul’da inşaat ve fabrikalarda işçilik yaparken TKP/ML saflarında mücadeleye katıldı. Pekçok askeri eyleme imza attı. İstanbul’da polis kuşatmasından uzaklaşmak isterken açılan ateşle yaralandı ve tutsak düşer. Ondan bilgi almak için her yola başvuran polis “direnince yücelen” bu tavır karşısında acizleşerek 2 Şubat 1978’de çareyi onu katletmekte buldu.

Yunus Koç: Karşı olan Yunus Koç, TKP/ML saflarında mücadele yürütürken 2 Şubat 1979’da Ardahan-Ölçek köyünde jandarmalar tarafından katledildi.

Haydar Sönmez: 1957 Dersim Mazgirt Yetimoğlu köyünde doğan Haydar Sönmez, 1980 öncesi Dersim’de gerçekleştirilen toprak işgalinden sonra tutuklanarak Hozat Hapishanesi’ne konuldu. 6 ay sonra çıktığında mücadeleye kaldığı yerden devam ederken, cezalandırılan bir işbirlikçi öldürdüğü iddiasıyla ihbar edilmesi üzerine gözaltına alınarak Şubat 1982’de işkencede katledildi.

Salih Güneş: 1962 Dersim Ovacıklı bir ailenin çocuğu olarak doğdu. 1976’da Tarsus’ta bir fabrikada çalışırken siyasi faaliyetlerinden dolayı uzaklaştırıldı. 1978’de profesyonel yaşama başladı, işkencehanelerden başı dik çıktı. Gerilla bölgesindeki faaliyetinden yeni görev alanı olan Çukurova’ya giderken 1 Şubat 1993 günü geçirdiği trafik kazasıyla aramızdan ayrıldı.

Gözaltında kaybedilenler

1978 yılı başlarında **Zeki Enginbay,** Şubat 1995’te ise **Rıdvan Karakoç** gözaltında katledildi.

Bahattin Anık: Devrimci Sol militanı iken Ordu Kumru’da 9 Şubat 1994’te şehit düştü.

Bahçelievler Katliamı

Sabancı Holding’de yapılan eylemden sonra intikam amacıyla TC tarafından DHKP-C militanları olan **Ayten Korkulu, Fuat Perk, Meral Akpınar** 10 Şubat 1996 tarihinde katledildiler.

Ali Rıza Aydoğan: Dev-Sol militanı olan A. Rıza Aydoğan, 16 Şubat 1991 tarihinde Beyoğlu Emniyet Amirliği’nde pencereden atılarak katledildi.

İ i birisiydi. Sürekli tartışmalara katılırdı.

-Peki gazetemiz aracılığıyla diğer şehit ailelerine ve okurlarımıza neler söylemek istersiniz?

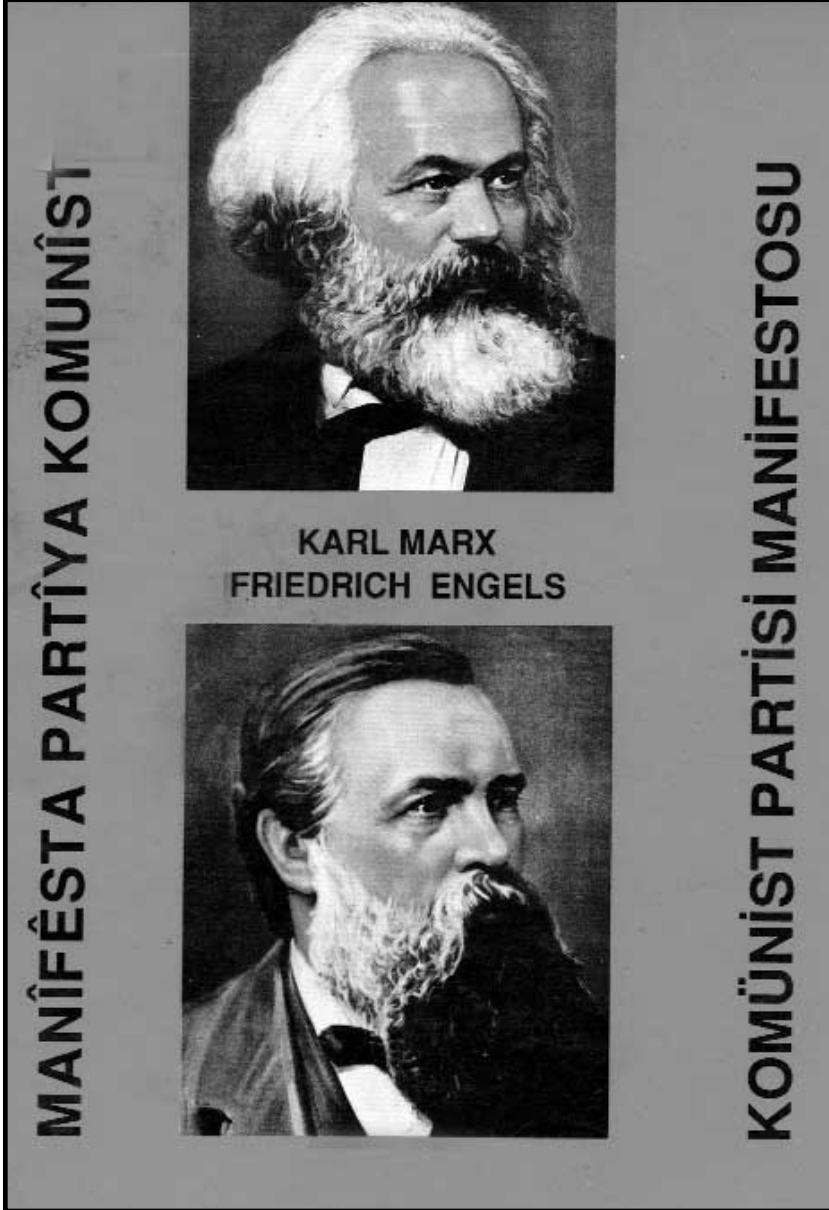
-Şehit ailesi olmaktan ziyade, önemli olan o düşünceleri sürdürmektir. Önemli olan budur. “Şehit ailesiyim” deyip ona sığınmak önemli değil, düşüncelerini sahiplenmek önemli. Bu insanlar belli şeyleri kavramış, inanmış ve belli bir inanç uğruna gitmiştir gerçekten şehit düşmüştür, ama bir ailesi daha farklıdır. “Ben şehit ailesiyim” diyorsa onun düşüncelerine sahip çıkmalıdır.

-Teşekkür ediyoruz.

ŞEHİTLERİ ANMAK, MÜCADELEYİ YÜKSELTMEKTİR

Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası nedeni ile Malatya’da İşçi-köylü okurları da bir araya gelerek 23 Ocak Cuma günü saat 15:00’te Malatya **Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği**’nde bir etkinlik düzenledi. Derneğin duvarının bir kısmı Proletarya Partisi ve devrim mücadelesinde şehit düşenlerin resimleri ve karanfillerle süslenirken diğer duvara da “elini ver bana kavga büyüsün, umut başkaldırısın yürüsün” Partizan pankartı asıldı. Etkinliğe Malatya Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği ile ESP de katıldı. Etkinliğe Parti ve Devrim şehitleri için yapılan 1 dakikalık saygı duruşuyla başlandı. Saygı duruşu sırasında “**Vartnik’te bir köm. Kömün içinde yeşil gözlü ve arkadaşları. Ellerinde silahları...**” şiiri okundu. Açılış konuşmasını yapan bir kişi öz olarak “şehitlerimizin bugün yaşıyor olması, emperyalizm, komprador kapitalizm ve her türden gericiliğin egemenliğinin karşısında mücadelenin yükseltilmesi” olduğunu dile getirdi. Konuşmanın ardından hazırlanan tiyatro sahnelendi. Hazırlanan sessiz tiyatro izleyicilerin beğenisiyle izlenirken tiyatronun ana teması “**patron, ağanın işçi, köylünün emeğini sömürdüğü ve ancak bunların örgütlendikleri zaman bu sömürüyü durdurabilecekleri**” idi. Tiyatronun ardından, **Partizan-İşçi Köylü-YDG, Malatya ESP ve Malatya Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği**’nin etkinliğe gönderdikleri mesajlar okundu. Ardından sahneyi Grup Umuda Yolculuk aldı. Geçen yıl kurulan grubun birçok elemanın değişmesine, gruptaki arkadaşların birbirleriyle yeni kaynaşmalarına rağmen grup söylediği türkü ve marşlarla kitleyi coşturdu. Müzik dinletisinin aralarında şiirlerde okunurken etkinlik halaylarla saat 16.45’te sona erdi. (Malatya)

Komünist Manifesto'nun doğuşu

KARL MARX
FRIEDRICH ENGELS

Enternasyonal bir işçi derneği olan ve illegal faaliyet yürüten Komünistler Birliği, 1847 yılı Kasım ayında Londra'daki kongresinde Parti'nin hem teorik, hem de pratik ayrıntılı bir programını kaleme alma görevini Karl Marks ve Friedrich Engels'e vermiştir. Fransa'da 1848 Şubat Devrimi öncesi müsveddesi hazırlanan Manifesto böyle doğmuştur. Önce Almanya'da yayınlanan Manifesto, daha sonra İngiltere, Amerika ve Fransa'da yayımlandı.

Manifesto, "Avrupa'da bir hayalet dolaşiyor: komünizm hayaleti..." diyerek başlıyordu. Komünizmin daha şimdiden Avrupa devletlerince bir güç olarak kabul edildiğini belirtiyor, komünistlerin kendi görüşlerini dünyaya anlatmak için bir manifesto çıkarmalarının zamanının geldiği vurgulanıyordu.

Günümüze kadar bütün toplumların tarihinin bir sınıf savaşları tarihi olduğu söylenirken, tarih boyunca farklı isimlerle adlandırıl- sa da ezenlerle ezilenlerin arasındaki mücade- lenin her dönem aralıksız sürdüğü yazılı- yordu.

Ve şöyle sonlanıyordu Manifesto "prole- terlerin bu devrimde zincirlerinden başka kaybedecek birşeyleri yoktur. Kazanacakları ise bütün bir dünyadır.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLE- ŞİNİZ!

Stalingrad Direnişi

Alman emperyalizmi I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan yenilgiyle çıkmıştı. 1917'de bu savaşın sonlarına doğru proletaryanın keskin kılıcını eline alan SSCB kurulmuştu. Kısa zamanda büyük gelişmeler gösteren ve dünya halklarının umudu olan, sosyalizmin bir gerçeklik olduğunu, devrimin yapılabileceğini, halkların sömür- rüden, baskıdan, yokluktan kurtarılabil- leceğini herkese ispatlamıştı SSCB. Emperyalizmin kabusu olan sosyalizm dünya topraklarında yaşam bulduğu için paniğe kapılan emperyalistler, savaştan yenilgiyle çıkmış olan Alman emperyalizmini el altından destekle- miş, sanayisini ayağa dikmiş, her türlü yardımı çekinmeden yapmıştı. Amaç Almanları büyük bir tehlike olarak karşılarında duran Sovyetler'e saldırtmak, Sovyetler'i yok etmektir.

SSCB, bu planı doğru bir şekilde kavramış ve 1939'da Almanya ile saldırmazlık anlaşması imzalamıştı. Fakat buna rağmen 1941'de Almanya, SSCB'ye savaş açtı. Bütün Avrupa'yı

Savunma Halk Komiserliği yayınladığı bildiride "bir adım bile geri gitmek yok!" diyordu.

geçerek SSCB'ye kadar ilerledi Almanlar. Yapılan savaşlarda Almanlar, Moskova ve Stalingrad önlerine kadar ilerleyerek ummadıkları bir başarı elde ettiler.

17 Temmuz'da Stalingrad'a saldırıya başladılar Alman ordusu. Burası alınır, bu amaç üzerindeki son engel de aşılmış olacaktı, ancak Naziler bir türlü ilerleyemediler. Savunma Halk Komiserliği yayınladığı bildiride "bir adım bile geri gitmek yok!" diyordu. Askerlerle birlikte, işçiler ve Komso- mol üyeleri de çarpışmalara katılıyordu. Eylül ortalarında kentin bir bölümüne giren Alman ordusuyla sokak çatışmaları başladı. Genç, yaşlı, kadın, erkek bütün kent halkı bu çarpışmalara katıldı. Çok ağır kayıplar veren Nazi birlikleri ancak 3-5 km ilerleyebildiler. Şubat'ta Stalingrad Cephesi komutanı Alman Von Paulus teslim oldu. 91 bin asker esir alındı. Stalingrad zaferi II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda bir dönüm noktası olmuş, Almanların yenilgisinin başlangıcını oluşturmuştur.

GÜN'DE DÜN...

31 Ocak

1966. Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası'nda 2400 işçi greve başladı.

1 Şubat

1929. Sovyetler Birliği'nde Grigori Zinoviye ve Leon Kamanev tutuklandı ve 1600 Troçkist Sibiryaya sürüldü.

2 Şubat

1991. Silopi ve Cizre'ye gazetecilerin girmesi yasaklandı.

3 Ocak

1930. Vietnam Komünist Partisi kuruldu.

1969. El-Fetih örgütünün resmi sözcüsü Yaser Arafat, Filistin Ulusal Konseyi tarafından Filistin Kurtuluş Örgütü'nün (FKÖ) başkanlığına getirildi. Yaser Arafat, İsrail'le olan tüm barış girişimlerini reddettiğini açıkladı.

6 Şubat

1967. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın Batman Rafinerisi'nde grev başladı. Greve, Türkiye Petrol-İş Sendikası üyesi 1900 işçi katıldı.

1968. Zonguldak ve Kozlu'da 10.000 maden işçisi işbaşı yapmadı.

7 Şubat

1968. Zonguldak'ta 7000 işçi Maden İşçileri Sendikası'nı bastı; polis işçilere karşı cop ve göz yaşartıcı bomba kullandı. İşçiler sendika tarafından kandırıldıklarını ileri sürdüler.

9 Şubat

1988. Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde 2000 tutuklu ve hükümlü açlık grevine başladı.

10 Şubat

1981. Genelkurmay Sıkıyönetim Askeri Hizmetler Koordinasyon Başkanlığı 5 sanatçıya "teslim ol" çağrısı yaptı. "Teslim ol" çağrısı yapılan sanatçılar Cem Karaca, Melike Demirağ, Şanar Yurdatan, Sema Poyraz ve Selda Bağcan'dı.

12 Şubat

1929. Josef Stalin yönetimince sürgün edilen Lev Troçki, İlyiç adlı bir gemi ile İstanbul'a geldi ve Büyü- kada'ya yerleşti.

13 Şubat

1967. Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DISK) kuruldu.

14 Şubat

1963. İstanbul'da Kavel Kablo Fabrikası'nda işçiler 28 Ocak'ta iş bırakmış ve oturma eylemine başlamışlardı. Eylemin 17. günü polis işçilere müdahale etti; 9 işçi yaralandı.

1980. On bin jandarma komandosu ve çok sayıda polis Çiğli İplik Fabrikası'ndaki işçi direnişine müdahale etti. Operasyona keşif uçakları ve helikopterler de katıldı. Gün boyu süren müdahale sonucunda fabrika boşaltıldı, 1500 işçi gözaltına alındı. İstanbul ve Tunceli'de de dükkan kapatma eylemleri yapıldı. Dükkan sahipleri pahalılığı protesto ettiler.

1994. Demokrasi Partisi'nin (DEP) Ankara il binasına bombalı bir saldırı yapıldı, bina ağır hasar gördü, 3 kişi yaralandı.

Emperyalizmin kadına yansımaları VE BUNA KARŞI GELİŞTİRİLECEK POLİTİKALAR-2

Kadın emeğinin çalışma hayatı içerisinde görülme değeri ulusal gelirin %40'ını oluşturmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışan hiçbir haktan yararlanmayan 4,5 milyon kişinin önemli bölümünü kadınlar oluşturuyor, bu kadınların istihdam alanlarının büyük bölümü tarım ve tekstil sektörüdür. Toplu sözleşme imzalayan 500 bin civarındaki işçinin %13'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Dolayısıyla tüm emekçiler açısından sorun olan sigorta, sendika ve toplu sözleşme hakları açısından daha çok gasp edilmiş durumdaki kadınlar, kamudaki 2 milyonun üzerindeki çalışanın %30'undan fazlasını oluşturmaktadır. Kadınlar ağırlıklı olarak eğitim, sağlık ve büro hizmetlerinde çalışmaktadır. Kamu çalışanı kadınlar diğer çalışanlara göre daha güvenceli çalışmakta (yetersiz de olsa iş güvencesi yasal haklarını kullanabilmekte) ancak işçi statüsü dışındaki kamu çalışanları toplu sözleşme haklarından halen yararlanamamakta ve düşük ücretle çalıştırılmaktadır. Kamu çalışanı kadınlar yükselmelerde tercih edilmemekte, ücretli doğum izni haklarını, kreş ve emzirme haklarını kullanamamaktadır.

"Küreselleşme" ile emperyalistlerin bizimki gibi (yarı-sömürge) ülkelere dayattığı "yeniden yapılandırma" kapsamındaki bu uyum yasaları ile (örneğin kamu personel yasası) iş güvencesiz, esnek çalışma esaslarının benimsendiği bir çalışma yaşamı hedefleniyor. Tüm emekçilerin kıyımı anlamına gelen, halkların yoksullaşması anlamına gelen bu yasal düzenlemeler ne yazık ki en çok kadını etkileyecektir. Ama kadınlar, sınıflı topluma geçişi, üretimden koparılmayı uygarlık tarihi boyunca ve günümüzde edilgenliği, muhtaç kılınmayı, kendine ve topluma yabancılaşmayı, sömürüyü kabullenmeyen kadının; yaşadığı kaos ortamı çaresizlik ve çelişki yarat-

sa da bu durumu kadını hak arayışına, özgürlük mücadelesine yöneltmiştir. Kadının zora, şiddete, sömürüye dayalı kapitalist-emperyalist sistemlere başkaldırmasıdır.

KADINLAR BU KÜRESEL POLİTİKALAR KARŞISINDA NE YAPMALI?

Kadın kapitalist politikalar karşısında, sınıf bilinci ile yoğrulup mücadele platformları, sendikal birlikler yaratmadan bu şer ekseninden, sömürü cenderesinden kurtulamaz. Kadın hem kadın olmaktan kaynaklı yaşadığı özgün sorunlarına hem de sömürü sistemlerinin omuzlarına yüklediği ekonomik, siyasi, sosyal sorunlara karşı cins ve sınıf bilinci ile sesini yükseltmeli mücadelede ben de varım diyebilmelidir. Emeklerinin tam karşılığının alınması, eşit işe eşit ücret ilkesinin yaşam bulması, cins ayrımcılığının, kadın ikinciliğinin son bulması, kadın ve erkeğin toplumun özgür-eşit bireyleri olarak tanınması sınıf bilincili örgütsel mücadelelerle ulaşılacak sınıfsız toplumlarda mümkün olacaktır. Eşit-özgür-sınıfsız yarınlar için tek çıkar yolumuz sınıf bilincili sendikalar da örgütlenmektir. Kazanılmış haklardan asla vazgeçmeyen, çalışma yaşamının kurallarının toplu sözleşmelerle belirlenmesinde ısrar eden bir anlayış ile hareket edilmelidir. Emekçi kadın hareketlerini ve mücadelesini sınıf mücadelesinden bağımsız ele almak, cinsiyete göre sınıf örgütlenmesine gitmek hak arama mücadelesi yolunda başarıya değil, başarısızlığa götürür. Emekçi kadınların uluslara, milliyetlere ve cinsiyetlere göre örgütlenmeleri hak almaya değil kazanılmış hakları kaybetmeye götürür. Emekçi kadınlar sınıf örgütüllükleri ile kazanım el-

de edebilirler, tersi anlayışlar cins şovenizmine götürür. Sınıf bilincili mücadele kadının kendine ve emeğine yabancılaşmasının doruğa çıktığı kadın vücudu dahil herşeyin para ile alınıp satılmasının meşru olduğu kapitalist-emperyalizme değil eşit, sı-

nıfsız topluma götürür. Kadın değişime önce kendi geleneksel kişiliğinde başlamalı, kendini neşterlemeli; önce içindeki düşmanı, sistemin zihnindeki kristalize iktidarını alt etmelidir. Kadın bağımsız ve özgür düşünmediği, beklenileri iradeye ve eyleme geçirmediği, yaşamda bir birey, özne olmaya başlamadığı müddetçe kadının çırpınmaları sadece statükoyu güçlendirir ve sistemin sömürü politikalarına daha fazla entegre olur. Toplumsal yaşamda kadın ayakta durabilmek için cins ayrımcılığını, kendisine yönelik özel, özgün baskı ve uy-

gulamalara karşı, iş hayatında, sosyal yaşamda, yasalar karşısında sürekli bir mücadele içinde bulunmak zorundadır. Kadın bu demokratik mücadele içerisinde güçlenir. Düşünen, tartışan, değişen, üreten, kendini sözüyle, eylemiyle ifade eden, eleştirel ve bağımsız bir kişiliğe doğru yürür. Ancak bu şekilde kadın kişiliği bağımsız ve toplumsallaşır. Emperyalistler er ya da geç küresel saldırı politikaları ile kaybetmeye mahkumdur.

Kuşkusuz bu kendiliğindenci bir mücadele ile olmayacaktır. Kadın ve erkek emekçilerin ve tüm halkların omuz omuza vereceği sınıf bilincili enternasyonalist mücadele ile nihai hedefine ulaşacaktır. Biz kadınlara düşen; emeğimize, cins kimliğimize, bedenimize, onurumuza ve geleceğimize sahip çıkmaktır. Erkeğin arkasında değil yanında yer almamız; çünkü yarınlar sınıf bilincili kadınlar ve erkeklerin omuzlarında yükselecektir. Önce beynimizdeki tabuları yıkmamız ki; biz varız biz insanız diyebilelim. Biliyoruz ki emek mücadelesinde kendini kanıtlamış, adını dünya tarihine mücadele ruhu ile yazdırmış kadınlarımız var; Olympe de Gouges (kadın hakları el broşürünü yazmıştır), Mary Wollstonecraft (kadın hakları savunusunu yazmıştır), Jeanne Darc (ülkesinin kurtuluş mücadelesine öncülük etmiştir), Clara Zetkin (8 Mart; Komünizmin kapitalizme savaş ilanını, diyerek 8 Mart'ı Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü olarak tüm dünya ezilen halklarına kazandırmıştır), Rosa Lüksemburg (Polonyalı olan Rosa, Almanya'da sosyalist bir devrim mücadelesinin öncülerindendir). Bu kadınlarımızdan öğrenip eşit, özgür, sınıfsız bir gelecek için sınıf bilincili mücadelede üstümüze düşen görevi yerine getirelimiz. **Bitti**

İKP'den istifa çağrısı

İstanbul Kadın Platformu üyesi bir grup kadın Galatasaray Postanesi önünde toplanarak TCK Alt Komisyonu'nda görüşülen yasa tasarisına ilişkin Adalet Bakanlığı'na mektup gönderdiler. "Koca tecavüzüne son", "Koca, polis, baba, komşu, patron tecavüzü suçtur", "Yasalarda her türlü cinsel ayırım kaldırılmalı", "Tecavüzün tanımı genişletilsin" dövizleri taşıyan kadınlar adına açıklamayı **Melek Özer** yaptı. Kadınları tecavüz edenle evlendirmenin tecavü-

zünü meşrulaştıracağı üzerinde duran Özer, "beş kişinin tecavüz ettiği kadın, içlerinden biriyle evlenir, zamanla alışır" diyen Adalet Bakanı **Cemil Çiçek**'in danışmanı **Doğan Soyaslan** ve öğretim görevlisi **Sulhi Dönmezler**'in buldukları kurumlardan istifa etmelerini istedi. Gözaltında taciz ve tecavüzü önlemek için tecavüz edenlerin ve sorumluların mutlaka cezalandırılması ve haklarında yasal tedbirlerin alınması gerektiğini söyleyen Özer, "Erkek egemen

sistemde tecavüz, gelenekler, inanışlar, yoksulluk, göç, militarizm ve savaş nedeniyle giderek artıyor. Tecavüz gazetelerin üçüncü sayfalarında pornografik bir malzeme olarak yaşamlarımızın normal ve kaçınılmaz bir parçasıymış gibi sunuluyor. Türk Ceza Kanunu'ndaki kadınlara yönelik cinsel şiddeti artıran ve meşrulaştıran yasaların değiştirilmeleri için daha da geç olmadan güçlerimizi birleştirelim" diye konuştu.

(H. Merkezi)

Nazım Hikmet'in sahnelenmeyen oyunu, doğum gününde ilk kez sergilendi

Dünyaca ünlü şair Nazım Hikmet'in 102. doğum günü dolayısıyla **Barış Derneği** ve **Nazım Kültürüvi**, sanatçının daha önce hiçbir yerde sergilenmeyen "**Fatma, Ali ve Başkaları**" adlı oyununu tiyatroseverlerle buluşturdu. **Muammer Karaca Tiyatrosu**'nda sahnelenen oyuna ilgi oldukça yoğundu. Etkinlikte ilk olarak Ressam **İrfan Ertel**, "**Nazım Hikmet'in Yaşamından**" adıyla, fotoğraflar-desenler ve resimlerden oluşan bir dia gösterisi sundu. Ardından şairin Türkiye'de yayımlanan eserleri arasında yer almayan bir oyunu olan "**Fatma, Ali ve Başkaları**" okuma tiyatrosu şeklinde sahnelendi. 1950'li yılların başlarında Barışseverler Cemiyeti'nin kurulma ve kapatılma sancılarını, Türkiye'nin Kore'ye asker göndermesini ve buna karşı yürütülen mücadeleyi konu alan oyunun dramaturji ve yönetmenliğini **Yılmaz Onay** yapıyor. (H. Merkezi)

"Rus şiirinin güneşi battı"

Rus tarihinin en ünlü şairi, yazarı, yeni Rus edebiyatı ve edebiyat dilinin kurucusu Puşkin, 6 Haziran 1799'da Moskova'da doğdu. 1817'de liseyi bitirdikten sonra Dışişleri Bakanlığı'nda bir göreve atandı. Bu yıllarda kaleme aldığı ilk toplumcu şiirler "**Özgürlük**", "**Çaadaev'e**", "**Arakçeev İçin**" basılmadığı halde, kopyaları elden ele dolaşmaya başladı. 1820'de isyankâr şiirleri dolayısıyla önce Kafkasya'ya, sonra Moldova'ya sürüldü. Sürgündeki üç yıl içinde **Kafkasya Esiri**, **Bahçesaray Fıskıyesi poemalarını**, **Mahpus**, **Kara Şal** gibi şiirlerini, **Yevgeniy Onegin** şiir-romanının ilk bölümlerini yazdı. Eylül 1826'da Çar I. Nikolay, Puşkin'i Moskova'ya çağırdı ve onun sansürcüsü olacağını ilan etti. Bu durum polis takibine yol açtı, Çar'ın oku-

madığı hiçbir yapıtını yayınlamadı, **Boris Godunov** adlı tragedyasının sahnelenmesi yasaklandı. Arşivdeki çalışmaları sayesinde **Pugaçov Tarihi**, **Yüzbaşının Kızı** düzyazıları ile **Bakır Atlı** poemasını yazdı. **29 Ocak 1837**'de öldü. Halkın yürüyüşünden korkan Çar, şairin naaşının Petersburg'dan gizlice çıkarılması emrini verdi. Puşkin'in üstadı Jukovskiy, onun ölümünden sonra, "**Rus şiirinin güneşi battı**" demişti.

"Ey güzel ülke, uzak ülke
Ey bilmediğim ülke
Ne kendi isteğimle geldim
sana
Ne de soylu bir atın sırtında
Benim, bu yiğit delikanlı
gençliğin ateşi sürükledi
sana
Bir de başımdaki şarap
dumanları"

Ciwan Haco sevenleriyle buluştu

18 Ocak günü İstanbul Abdi İpekçi Spor salonunda Ciwan Haco sevenlerine muhteşem bir müzik ziyafeti yaşattı.

Kürtçe üzerindeki baskılar yasaklamalar nedeniyle Türkiye'de 23 yıldır konser veremeyen Ciwan Haco, Batman 1. Hasankeyf Kültür ve Sanat Festivali kapsamında Ekim ayında 300 bin kişiye konser vermişti.

Grup Yorum çalışanı İhsan Cibelik tutuklandı

Devlet hapisanelerden Wernicke Korsakoff teşhisiyle tahliye olan tutukluları tekrar tutuklamaya devam ediyor. Daha önce adli tıp tarafından iyileşemez raporu verilen Wernicke Korsakoff hastaları hiçbir gerekçe gösterilmeden tutuklanıyor. Son olarak Tekirdağ F tipi hapisanesinden 399. madde gereği Ölüm Orucu'nun 253. gününde tahliye edilen Grup Yorum çalışanı İhsan Cibelik, Ankara'da gözaltına alınarak tutuklandı. İhsan Cibelik'in tutuklanmasıyla il-

gili olarak yazılı bir açıklama yapan Grup Yorum çalışanları "İhsan dışarıda tedavisi sürerken gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Kendisi Wernicke Kasakoff tedavisi görüyordu. Ama bugün Onu tutuklayanlar tedavisini engellemek istediler. İhsan şu anda aynı hastalıkla hapisanenin tek kişilik hücrelerinde tutuluyor. Bu tutuklama gayrimeşrudur. Bizler arkadaşımızın sağlığından endişe duyuyoruz. İhsan Cibelik serbest bırakılmalı" dediler. (H. Merkezi)

Tiyatro ve Brecht

Brecht, 1898-1956 yılları arasında yaşamış, tiyatronun işlevini politize eden bir estetiğin, Epik tiyatronun kurucusu, oyun yazarı, yönetmen ve şairdir. Brecht anıldığında akla ilk gelen Epik Tiyatro kavramı ve bu kavramla ilişkili bir takım tanımlamalardır. **Özdeşleşme yerine, yabancılaştırma; duygu yerine, akıl; büyüleyen yerine anlatan bir tiyatro...**

Brecht yabancılaştırma kavramını ilk kez 1936'da yazdığı "**Çin Oyununda Yabancılaştırma Etkileri**" adlı yazısında kullanmıştır. Getirdiği tanımlama ise şöyledir: "Anlaşılması amaçlanan olgunun, alışıldık bildik olandan soyutlanarak, şaşırtıcı, beklenilmedik olana dönüştürülmesi. "Böylece seyirci oyunu izlediği bilincini yitirmeden sahnede gösterilenler üzerine düşünme olanağını bulur. 1930'larda Brecht, faşizmin güçlendiği, insanların hayatına doğrudan etkide bulunduğu bir dönemde **sanatsal olma kaygısından çok politik olma kaygısının savunulması gerektiğini iddia eder.** "Estetik arayışları, politik bir tiyatronun önünü tıkamaktadır", öyleyse, "estetik, tiyatrodan kapı dışarı edilecektir". Liselerde, fabrikalarda, sendikalarda insanların oynayıp sergileyebilecekleri didaktik oyunlar yazar. Bunlar iyilik, vatanseverlik, dindarlık temaları içeren kısa oyunlardır. (**Baden Baden**, Evet Diyen Adam, **Önlemler**, Kuralla Kuraldışı gibi) Birey kavramı yerine, toplumsal bir mücadelenin ürünü olan yığın-insan kavramını eksen alır. Oyuncular sürekli rol değiştirerek oynar; oyuncular olayın tanığı, seyirciler ise yargıya varacak insanlardır. Brecht sonradan, bu oyunları politika ile tiyatronun arasındaki ilişkinin nasıl olabileceğine ilişkin birtakım egzersizler olarak

değerlendirir. Toplum için sanatın öncülerinden olan **Bertolt Brecht** Nazi iktidarı döneminde Amerika'ya sürgün edilir. Tıpkı kendisi gibi sistemin dışında birşeyleri arayanlar gibi... 1949'da Doğu Berlin'e yerleşir. Sosyalist yönetimin finanse ettiği Berliner Ensemble adlı kendi tiyatrosunu açar. 14 Ağustos 1956'da geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirir.

Parti biziz, sen, hepimiz.
Parti senin içinde kardeş,
Parti kafadaki düşünce.
Sen nerde otursan orası onun evi
Nerde sana saldırlarsa odur karşı
koyan orda.

Umudu tezgaha dizen yaşamlar...

Yaz ya da kış olması, soğuk ya da sıcak olması hiç farketmeksizin sabahın beşinde hummalı bir koşturmanın yorgun adımlayıcıları onlar; **Pazarcılar**. Haftanın belli bir günü belli bir semtinde gördüğümüz, ama hergün başka bir semtin tanıdık yüzleri onlar. Gözalcı olması için ellerinden geleni yaptıkları tezgahlarına meyve ve sebzeleri umutlarını katk ederek diziyorlar daha kimsecikler uğramadan. Aldıkları ilk parada herbiri başka bir sözü "uğur" bilmiş kendine. Kimi ilk aldığı parayı yere atıyor, kimi ekmek teknesi tezgahının üzerine... Sabahın köründe kamyonun yüklenmesiyle düşülüyor gidilecek semtin yollarına, katıkları gene umutları... Aç yola çıkmak ya da soğuk ya da yorgunluk "ekmek parası" nı çıkarma uğraşından göze gözükmüyor. Pazar yerine geldiğinde yeni bir telaş başlıyor malların "görücüye" çıkması için. Brandalar, tenteler geriliyor, yere demir çiviler çakılıyor, özenle süsleniyor tezgahlar akşama eve yorgun ama mutlu dönebilmek için, malların en güzelleri en öne yerleştiriliyor hep "**reklam**" olsun diye. "**Günübürlük**" yaşayan halkımız fiyatların yüksekliği nedeniyle tezgahlara bakıp geçerken, umutlarını tezgahlarına bağlamış olanlar da para kazanamamanın "**ekmeğini çıkaramamanın**" burukluğunu yaşıyor. Akşam vakti toplanan mallar elde kalan üç-beş kuruş ve omuzlardaki ağır yükün yorgunluğuyla tutuyorlar evlerinin yolunu... "**Kriz**"in

bittiği, enflasyonun düştüğü söylenece de yaşamlarında bunun zerrece yansıması yok. Yoksulluk aynı yoksulluk, çile aynı çile. Pazarcı esnafının sadece sebze-meyve satıcıları değil, giyim eşyası satanlar da kendi malını satanlar da dertli. Yiyecek bulmakta güçlük çeken insanların giysiye para ayırma gibi bir "**lüks**"ü de yok tabii ki. Büyüklerin giysilerini küçüklere giydirecek idare etmeye çalışarak, giysi tezgahlarının önünde duraklamadan geçiyor çoğunluk. "**Moda**" dedikleri şeyleri umursamıyorlar, sadece ihtiyaçları görebilmek tüm dertleri. Ucuzlayan fiyatlar da imdada yetişmiyor. Gelirler her geçen gün azalıyor çünkü. Tüm emeklerine karşın üreten köylünün de, satan esnafın da yüzü gülmüyor, arada aslan payını tüccarlar götürüyor. Tüm bu koşturmacanın ortasında satıcı kadınlar var bir de. Tüm ezilmişliklerinin üstüne bir de "kadın" olmalarının zorluğu ekleniyor ve ayakta kalma mücadelesi veriyorlar tırnaklarını yaşama geçirmiş halde.

Doğan Ekinci: Karacanlıyım. 10 yıldan beri bu işi yapıyorum ama hiçbir randıman alamıyorum. Bazen diyorum yevmiye çalışsak daha iyi kazanırız. Sebze-meyve çok pahalı zaten bir de bunlara katma değer vergisi eklenince hiçbir şey kazanmıyoruz. Anlayacağın karın tokluğuna çalışıyoruz. Kâr ettiğimiz günler çok az sermayeyi çıkardık mı şükrediyoruz. Biz

güne gece dörtte başlıyoruz. Hal'e gidip mal alıyoruz. Sabah 00:07'de gelip pazar yerinde tezgahımızı kuruyoruz. Sosyal yaşamdan tamamen kopmuşuz. Çoluk çocuk toplu bir yere giyiniş gittiğimizi hiç hatırlamıyoruz. Sıkıntılarımız bunlarla da bitmiyor. Yağmur çamur demeden buradayız. Halimizi görüyorsunuz. Alışveriş edenler fiyatlardan şikayet ediyor. Ama biz kazanmıyoruz. Bu ürünler bu tezgaha gelinceye kadar çok el değiştiriyor. Üretici alıyor çok düşük fiyata, tüccar üzerine katıyor, Hal'e yolluyor, biz de oradan alınca kârımızı koyuyoruz doğal olarak. **150 bin lira maliyetinde yetişen sebze tezgaha 1,5 milyona çıkıyor. Burada parayı asıl kazanan komisyoncu tüccar.** Burada alıcıya kızmıyorum. Ama herkes kendi tarafından bakıyor insanlar önceleri torbalarla alışveriş yaparken şimdi taneyle alışveriş yapıyor. Bir de şimdi başımıza bir kural çıktı tezgah başında bağırıyoruz. Burası halk pazarı, gördüğümüz gibi bomboş. Bunda açılan büyük pazarların da etkisi var. Adamda sermaye var. Marketlerde yok yok. İnsanlar yağmur yağınca pazara gelmiyor, marketten alışveriş yapıyor. Sonra servisle evlerine bırakıyor müşterileri. Bunlara yasak koymak gerek, marketler yalnız kuru gıda satmalı.

Hala siftah edemedik, diyorlar ki kriz yok. Her ne kadar kriz olmasa da ciddi bir durgunluk var. Biz tekstil ürünleri satıyoruz. Bu sadece tekstilde değil, bütün sektörlerde böyle, bunun sebepleri üzerinde durmak gerek. Görünürde de bir sebep yok gibi. Enflasyona bağlanıyor, bakıyoruz dolar durmadan yükseliyor, kumaş dolara endeksli. Bunun tamamen Amerika çıkarlarına olduğunu düşünüyorum. İleriyeye baktığımda daha iyiye mi gider kötüye mi birşey koyamıyorum, çünkü burası Türkiye, ne olacağını bilemezsiniz. Her an farklı şeyler olabilir. Mesela 2005'te para politikası uygulamayı düşünüyorlar. Ama bu ekonomiye ne kadar fayda sağlar tartışılır. Bizlerin işinin kötü gitmesindeki önemli etken şu; imalatçı mesela makinelerini durduramaz. Şu an makineler yaz sezonu için çalışıyor kışın ortasındayız. Kışlık mal satılmadı tekstilde. Bu mallar satılmadığı için bugün lüks mağazalarda da pazarcı esnafta da fiyatlar düşük. Çünkü elimizdeki malı eritmemiz lazım. Maliyetine satıyoruz. Dedim ya adam kâr etmek için sürekli işçi çalıştırmak zorunda. Burada şunu söylemek lazım biz şunu 5 milyona satıyoruz 1 milyon kâr ediyoruz. Kimden alıyoruz, toptancıdan. O diyor ben de 1 milyon kâr ediyorum. O da kazanmıyor. O zaman üç milyon kumaş imalatçısının cebine gidiyor.

Baktık ekmek paramız yok, geldik pazara para kazanalım dedik. Kâr filan görmüyor gözümüz, bunların hepsi sorun. Bu sene pazar yerinden nerdeyse ekmek yiyemez hale geldik. Pahalı olsa da satılmıyor. Ucuz olsa da satılmıyor. Geçen sene şu otu beşyüz liraya satıyorduk. Bu sene yine beşyüz diyoruz. Yine almıyorlar. Bu sene

yok millette. Biz sattığımız yeşilliği Hal'den almıyoruz, direkt ekiciden alıyoruz. Hal'den alsak hiç kazanamıyoruz. Ben 10 senedir pazarcılık yapıyorum. Malımı sırtımda taşıyorum. Trenle gidip geliyorum. Ayakta durmaya çalışıyorum. Kimse kimsese allah için ekmek vermiyor şimdi. Pazara gelmediğimiz günler gidip ormandan kömeç toplayıp satıyoruz. Bu pazarlara gelebilmek için belediye pazar kirası ödüyorum senelik 100 milyon veriyoruz. Biz kadınız pazarcılık bizim için daha zor. Eve varıyorum bir de akşama çorba pişirelim diye uğraşıyorum. Ne yapayım benim altı tane çocuğum var okulda onlar için katlanıyorum.

Solmaz Ellek: Ben aşağı yukarı doğum doğalı pazar esnafıyım. Buraya bir ekmek parasına geliyoruz. Yeri geliyor üç kuruş kâr ediyoruz, yeri geliyor 5 kuruş zarar ile eve gidiyoruz. Kazandığımızın ihtiyaçlarımızı karşıladığımızı söyleyemem. Biz Hal'den almıyoruz direkt bahçelerden getiriyoruz. Buna rağmen aldığımız paraya veremediğimiz günler oluyor. İnsanlar haklı, pahalı alamıyor. Fiyatlar geçen yıl üç misli olmuş. Satıcı diyor beni ilgilenmez benim fiyatım bu. İster al ister alma. O da biliyor. Hal'de daha pahalı. Bu işi yapacaksa alacak. Bizim kârımız, kıldan 50 bin lira kazanıyoruz. Bayan olmanın sıkıntısı var. Taşımak, buraya getirmek benim için sorun değil ama bayanız diye pazarda yeri geliyor hor görülüyor. Sineimize çekip oturuyoruz. Kendi ekmeğimi kazanıyorum. Bu benim için sevindirici ama bazen kahrettiğim de oluyor.

Yücel Demirtaş: Ben 35 yaşındayım. Yirmi senedir bu işi yapıyorum ben, yeşillik satıyorum. Malları halden alıyoruz. Daha sonra buraya getirip satıyoruz, işimiz hayli zor. Gecenin üçünde dördünde hale gidiyoruz. Orada bir koşturmaca. Oradan da malları pazar yerine getirir tezgahları hazırlarız. Akşam dokuz-ona kadar iş sürer. Bunca emeğe karşı aldığımız para belli. Zor geçiniyoruz. Bir de kendimiz adına hiçbir şey yapamıyoruz. Onca çalışmaya karşı yine açlık, yine fakirlik. Bir gün isteyip de ailece bir yere gidemiyoruz. Eş dost kimseyle görüşemez hale geldik. Bu hayat değil. Pazarlarda eskiden harcağımız emeğin karşılığını az çok alıyorduk şimdi yeri geliyor günü bile kurtaramıyoruz. Parayı toptancı kazanıyor. Bizim işlerin kötü gitmesinde şehir içlerine kurulan büyük marketler pazarları yarı yarıya etkiledi. Onlar kalkmadan bizim işler kolay düzelmez. Son dönemde belediye bize kafayı taktı. Pazarda bağırma yasakladılar. Belli saatler arasında pazara izin veriliyor. 6'dan sonra pazar toplanıyor. Zaten biz o saatlerde iş yapıyoruz. İşçi-memur pazara ancak çıkıyor. Bir de pazarcılar için belge çıkartmamızı istediler. Özel bir giysi yaptılar, hepimize dağıttılar. Parasını biz ödüyüz. Zaten kazandığımız ortada. Anlayacağınız halimiz yaman. Bunca zahmette karşı kazanan ya toptancı ya devlet oluyor. Bizimki karın tokluğuna bile değil.

İşçi-köylü'den

“AÇLIKTA TERÖR KADAR ÖNEMLİ”
EMPERYALİSTLERİN KORKULARI BÜYÜYOR

Geçtiğimiz günlerde İsviçre'nin Davos kentinde Dünya Ekonomi Forumu toplantısı yapıldı. Yapılan Dünya Ekonomi Forumu yaşanan gerçekleri göstermesi açısından içinden geçtiğimiz günlerde oldukça önemlidir. Dünya halklarının emperyalist-kapitalist sistemin tamda kendisinden kaynaklı yaşadığı ve her gün biraz daha artan açlık, yoksulluk, sefalet gibi sorunlarının çözümü için bir araya geldiklerini iddia eden emperyalist haydutların asıl niyetlerini ortaya koyan zirveye katılan BM Genel Sekreteri **Kofi Annan** oldu. Annan “**terörle mücadele**” yönünde atılan adımlardan bahsederken bir yandan da dünya halklarının **yoksulluğunun** da **terör** kadar önemli olduğu uyarısında bulundu. Bu sorunların en azından belli çerçevede tutulmadıkça sistemlerinin devamı için tehlike olduğunu üstü kapalı dile getiren **Annan** zengin ülkeleri bu konuda uyardı. **Açlığında** terör kadar önemli olduğunu belirten **Annan** bu konuşmasını yaparken bir yandan dünyada 2 milyar kişinin yeterli besin ve mineralleri alamadığı için fiziki rahatsızlıklar yaşadığı gerçeği ortada duruyordu.

Zirve için Davos'ta bulunan Maliye Bakanı **Kemal Unakıtan** ve ekonomiden sorumlu devlet bakanı **Ali Babacan** ise Türkiye'den uzakta bulunmanın verdiği rahatlık ile yine Türkiye'den uzak vaatlerde bulunarak yalanlarını sıraladılar. Hükümetin gelir olarak sadece özelleştirme üzerine plan yaptığını burada da vurgulayan **Unakıtan** ve **Babacan** emperyalist efendilerine verdikleri sözleri tekrarladılar. **Milli Piyango** ve **TEKEL** için çalışmaların devam ettiği müjdesini veren **Unakıtan** ve **Babacan** Türkiye ekonomisinin hızla toparlandığı teranele-

rini savurmaktan da geri durmadılar. Türkiye'nin tüm ekonomik beklentileri alt üst ettiği gibi komik savlar ortaya atan **Unakıtan** ve **Babacan** Türkiye gerçekliğinden ne kadar uzak olduklarını da ortaya koymuş oldular.

Bu gerçeği görmek için çok uzaklara gitmeye gerek yok. Geçtiğimiz hafta Türkiye'de artan soğuklar ve yaşanan ölüm olaylarını hatırlamak yeterli. Soğukların bastırması ekonomide ve halkın yaşam standartlarında yaşananın gerçekten bir gelişme mi yoksa koskoca bir yalan mı olduğunu ortaya koyuyor. Soğuktan donmamak için bir grup insan **Çanakkale**'de tarihi evleri yağmalayıp yakarken, **İstanbul**, **Erzurum**, **Çanakkale**, **Balıkesir** ve **Aksaray**'da 6 kişi donarak yaşamını yitirdi. **İstanbul**'da yaşamını yitirenlerden biri babasının 100 milyon lira olan kayıt parasını veremediği için mahallesine oldukça uzak olan başka bir okula giden ve uzun bir yolu yürümek zorunda kalan **Atabey Kemaloğlu** idi. Üstelik **Unakıtan** Davos'ta özelleştirme gelirlerinin ülkeyi ne kadar refaha kavuşturacağını hesabını yaparken bir yandan da gitmeden önce Türkiye'de yaptığı açıklamalar gazetelerde yayınlanıyordu. Bu açıklamalara göre özelleştirilen iş yerleri nedeni ile işinden atılan işçi sayısı **15 bin 828**. Bu açıklamaları ile özelleştirmenin faturasının halka çıkacağını açıkça itiraf eden **Unakıtan** Davos'ta ise yaşanan gelişmelerin ekonomiyi düzelteceğini iddia etti.

İlk olarak **Cidde**'de ABD'nin sesi olan Türkiye ve Başbakanı R. Tayyip Erdoğan ardından Davos'ta Türkiye'nin Ortadoğu'da yaşanan sorunlarda “**arabuluculuk**” rolünü üstlendi. Davos'a gi-

den R. Tayyip Erdoğan burada Türkiye'nin İsrail ve Suriye arasında yaşanan sorunlarda ara bulucu olabileceğini belirtmişti. Türkiye'nin ara bulucu rolünün aynı zamanda ABD'nin isteklerinin hayat bulması anlamına geldiği açıktır. Aslında Erdoğan'ın Davos gezisinin en önemli ayaklarını enerji sektörü oluşturdu. Bunun içinde de bir dağılıma gidilirse kendi içinde dağıtımın özelleştirilmesi ilk sırayı alırken diğer bazı konularda konuşuldu. Ülkeden ülkeye önemi değişmekle birlikte Dünya Bankası 2004 yılında ilk olarak enerji dağıtım kanallarının özelleştirilmesinde oldukça ısrarlı. Özetle **Davos** Ortadoğu'da üretilen petrolün, Kafkaslardan gelen doğalgazın dağıtımını kimin yapacağı, hangi şirketlerin bu pazara hakim olacağını tartışıldığı bir pazar yeri gibi idi. Ve bu pazarda malını pazarlamakta en hevesli olan ülke de Türkiye idi. Çünkü Türkiye elektrik üreten kurumlarını özelleştirmeyi tamamlamış, bunun yanında özelleştirmeden doğabilecek sorunları halletmek için bir üst kurul oluşturmuştur. Yani şimdi sıra dağıtım ve iletişim kanallarının özelleştirilmesindedir. Bu konunun daha ince ayrıntılar ise çok yüksek bir ihtimalle R. Tayyip Erdoğan'ın ABD gezisinden sonra netleşecektir.

Gürcistan'da yaşanan gelişmeleri, Azerbaycan ve Kazakistan'ın son günlerde adının sık duyulmasını bu ekseninde ele almak gerekir. **Soros Foundation**'a bağlı **Open Society Institute**'nin yayınladığı “**Hazar petrolerinden kim yararlanacak**” başlıklı rapor Gürcistan'dan sonra sıranın Azerbaycan ve Kazakistan'a geleceğini açık etmektedir. OSI'nin raporuna göre halen Irak'ta enerji rejimini yeniden şekillendirmekte olan ABD için ulusal güvenlik politikasının önceliğini enerji arzını güvenlik altına almak oluşturuyor ve bu bağlamda Azerbaycan ve Kazakistan'ın ABD için önemi artıyor. Bu aşama içinde rapor daha önce **Arjantin**, **Panama** ve **Kolombiya**'da denenen özelleştirme yöntemle-

rini öneriyor. Tüm bu yaşananların elbetteki en önemli nedeni ABD'nin yaşadığı enerji krizidir. İşte bu yüzden ister istemez Hazar bölgesi petroleri ve burada en büyük kaynaklara sahip **Azerbaycan** ve **Kazakistan** gündeme geliyor.

Yukarıda da değindiğimiz gibi Erdoğan'ın çantasına özellikle İncirlik üssünün son kullanımını alarak gittiği ABD gezisinde netleşecek olan ayrıntılarda vardır. Türk hakim sınıfları için ABD gezisi sırasında efendilerinden alacakları bir “**afetin**” çok önemlidir. Ve bunu almak için yapamayacakları şey yoktur.

Tüm bu gelişmelerin yanında **Dünya Ekonomi Forumu** toplantılarının dışında **Hindistan**'da **Dünya Sosyal Forumu** ve buna alternatif olarak örgütlenen **Mumbai Direnişi 2004** organizasyonları da oldukça önemli. Dünya Sosyal Forumu toplantıları sosyal forumun içeriğine ve hedeflerine uygun olarak örgütlenip biçimlenirken **Mumbai Direnişi 2004** ise emperyalizme karşı gerçekten mücadele yürütenlerin bir arada olması anlamında oldukça önemli bir gelişmedir. Temelleri 1998 yılında atılan asıl olarak dünya halklarının mücadelesini bir kaosa boğmayı hedefleyen sosyal foruma karşı örgütlenen **Mumbai Direnişi 2004** organizasyonu sadece emperyalizme karşı gerçekten mücadele edenler ile ediyormuş gibi görünenler arasına çektiği kalın çizgi ile bile oldukça önemli bir yerde durmaktadır. Yoksulluğun kalbi **Hindistan**'da gerçekleştirilen direniş kendi gücümüze güvenmemiz konusunda önemli sonuçlar çıkarmamızın da vesilesi olmuştur. Direnişin öğrettikleriyle emperyalist saldırganlık ve işgallere karşı direniş meşalesini her tarafta yakacak ve büyütecek olanların sadece Maoistler olduğunu da bir kez daha kanıtlamış olduk. Şehitlerimizin bıraktığı miras, yoksul halkın direnişleri bizim bu savaşı kazanmaya muktedir olduğumuzun en büyük kanıtıdır. Yeter ki bu güce ve kendi gücümüze güvenelim.

BES KONGREYE HAZIRLANIYOR

Maliye, Çalışma, İşçileri, Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları, Danıştay, Sayıştay, adliyeler, nüfus daireleri, Emekli sandığı, SSK gibi 42 kurumda örgütlü olan BES'in kongre hazırlıkları başladı. Şubelerin 14 Şubat'a kadar kongrelerini yapması düşünülürken Genel Merkez kongresi 12-14 Mart tarihleri arasında düzenlenecek. 35 bin üyesi bulunan BES; 4688 sayılı yasanın çıkışıyla kongre süresini 3 yıla uzatmayan KESK içindeki tek sendika oldu. Çalışmalarına başladıklarını belirten BES yöneticileri; saldırıların yoğun olduğu bir süreçte toplandıklarını belirtirken, sürecin mücadeleye ivme kazandırması gerektiğini vurguladılar. BES Genel Başkanı **Bülent Kaya**, kongre sürecinin mücadele çitasını yükselteceğini dile getirirken BES Genel Sekreteri **Döndü Taka** yapılacak tartışmaların merkezi politikalara yön vermesi gerektiğini söyledi. BES Ankara 1 No'lu Şube Basın Yayın Sekreteri **Nedime Korkmaz**'da KESK ve diğer sendikaların kongre sürelerini 3 yıla çıkarmasını eleştirdi. (Ankara)

TPAO İŞÇİLERİNDEN EYLEM

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) Batman Bölge İşletmelerindeki işçilerin geçici iş akitlerinin feshedilme kararına karşı yapılan eylemlere işçilerin aileleri ve çocukları da destek verdi. İşçiler 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren yani geçici iş akitlerinin feshedilmesinden sonra eylemlere başladılar.

Öte yandan Petrol-İş Sendikası üyeleri, TPAO'ya bağlı Batman ve Adıyaman müdürlüklerinde çalışan arkadaşlarının işten atılmasına karşı iş bırakma eylemi yaptılar.

21 Ocak günü TPAO Genel Müdürlüğü önünde toplanan işçiler “Direne direne kazanacağız” sloganı attılar. Petrol-İş Ankara Şube Başkanı **Mustafa Özen** yaptığı açıklamada Adıyaman'daki işçilere “Sendikal kazanımları yok eden bir sözleşme imzalatılarak yeniden işbaşı yaptırıldığını” anlattı ve “Ancak, Batman'daki üyelerimiz bu hukuk dışı sözleşmeye imza atmadılar ve yılbaşından beri mücadelelerine devam etmektedirler” dedi.

Basın açıklamasının ardından TPAO işçileri iki saat çalışmadılar. (Kartal)

İZMİR'DE İŞTEN ATILANLAR SÜRÜYOR

Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye oldukları için işten atılan Batı Makina Kalıp işçileri 12 Ocak 2004 tarihinde yaptıkları eylemde “sendikaya üye olduğumuz için işten atıldık” dediler. Batı Makine Kalıp Sanayi önünde basın açıklaması yapan işçiler öfkelerini belirttiler. İşçiler adına açıklamayı Birleşik Metal-İş İzmir Şube Başkanı **Ali Çeltek** yaptı. 20 işçinin hiçbir gerekçe gösterilmeden işten atılmasını kınayan Çeltek “Buradan suç duyurusunda bulunuyoruz. Patron yasaları çiğniyor. Sendikamızı seçen işçiler yalnız olmadılar. Bundan sonra da yalnız olmayacaklar” dedi. Fabrikada çalışan 100 işçinin de destek verdiği eylem “**İnadına sendika inadına DİSK**”, “Yaşasın sendikal mücadelemiz”, “**Direne direne kazanacağız**”, “Zafer direnen emekçinin olacak” vb. sloganlarla bitirildi. (İzmir)

mumbai resistance

against imperialist globalisation and war

9. çalışma grubunun konusu: “**Emperyalist küreselleşme ve Dalitler (Hindistan’daki kastlar içerisinde en alttaki, en ezilen tabaka) üzerindeki etkileri**” Katılımcılar: **Hindistan**’ın alt kastlarından değişik kast ve etnik kökenli temsilciler.

10. çalışma grubunun konusu: “**Global faşizm, Hindu Tava ve Gujrad soykırımı deneyimleri**”. Katılımcılar: **Hindistan Tüm Halkların Direniş Forumu**, Hindistan, Milli Gazete’den **Safarü İslamkham**, Anti-Emperyalist Kamp, **Ürdün temsilcisi** ve Hindistan’ın **Karnataka** ve **Gujrad** bölgelerinden temsilciler.

11. çalışma grubunun konusu: “**Küreselleşmenin öğrenciler ve gençlik üzerindeki etkileri**”. Katılımcılar: **Batı Bengal Devrimci Öğrenci Federasyonu**, **Bunjap Radikal Öğrenci Birliği**, **İran**, **Filipinler** ve **Yunanistan** temsilcileri.

12. çalışma grubunun konusu: “**Emperyalizme yönelik alternatifler: Konular ve karşı tavırlar**”. Katılımcılar: **Yeni Zelanda**, **ATİK**, **Hindistan**, **Yunanistan** ve çeşitli ülkelerden örgütsel ve bireysel katılımlar.

Yaşanan bazı eksikliklere rağmen her iki günde de oturumlara ilgi büyük olmuş, gerek yurtdışından gelen delegeler, gerekse bölgeden katılan kitleler etkinliklere yoğun ilgi göstermiştir. Oturum aralarında yer yer müzik dinletileri yapılmış, özellikle de dört günlük direniş boyunca sık sık sahne alan Hintli Halk ozanı **Sanhajib**’in her sahneye çıkıp, devrimci şarkılar, marşlar söyleyişinde coşku doruğa çıkmıştır.

İkinci günün sonunda, tüm çalışma gruplarının çalışmalarını sunmasının ardından yapılan basın toplantısında **ATİK**, **ILPS**, **Haluk Gerger** ve diğer ka-

tılımcılar **Mumbai Direnişi**’nin önemini ve anlamını vurgulayan basın açıklamaları yapmış ve Mumbai Direnişi’nin sonuç deklarasyonu okunmuştur. Deklaras-

yonda özetle şunlara vurgu yapılmıştır:

* Emperyalist küreselleşmeye karşı mücadele etmek ve halklara yönelik gerçekleşecek yeni saldırılara karşı, halkların gücünü birleştirmek.

* DB, IMF, DTÖ gibi emperyalist kuruluşların ağır saldırıları altında olan geri kalmış ülkelerin bağımsızlığı için mücadele etmek.

* Egemen sınıfların çeşitli toplumlara yönelik faşist saldırılarına karşı mücadele etmek, özellikle de ırkçılık ve Siyonizme karşı.

* ABD ve diğer işgal güçleri Irak’tan çıkarılana kadar Irak halkının direnişinin yanında yer almak.

* Kendi topraklarını ve bağımsızlıklarını kazanana kadar, Filistin ve Arap halklarıyla omuz omuza, birlikte mücadele etmek.

* Başta Afganistan’dan olmak üzere, başka ülkelerdeki tüm yabancı as-

keri güçlerin çekilmesi ve ABD askeri üslerinin kapatılması için mücadele etmek.

* ABD emperyalizmine ve onun uşakları gerici iktidarlara karşı savaşan tüm politik tutsakların serbest bırakılması için mücadele etmek

* Hindistan’daki değişik etnik halklara ve özellikle de kast sisteminde en ezilen kesim olan Dalitlere yönelik etnik soykırma karşı mücadele etmek ve tüm ülkelerdeki ulusal-sosyal kurtuluş mücadelelerini desteklemek.

* Halkların STÖ anlayışı çerçevesinde hareket eden örgütlenmelerin peşine takılmasını engellemek ve emperyalizmi ve tüm gericiyi yok edecek militan bir hareket yaratmak.

Direniş’in üçüncü günü ise “**Kültürel Direnişin Dalgaları**” başlıklı bir kültürel etkinlik gerçekleştirilmiştir. 80’e yakın Hindistanlı yerel grubun sahne aldığı etkinlikte, tek yabancı grup olarak

leyerek programını bitirdiği sırada, dinleyicilerin çoğunluğunun kendi dilinde, yumruklar havada enternasyonal marşına eşlik ettiği görülmüştür.

Direnişin son günü yapılan miting ve alandaki yürüyüşe yine büyük bir ilgi olmuş, mitingde, delegelerin konuşma yapmalarının yanısıra, müzik dinletisi de gerçekleşmiştir. Tüm dört günlük direniş boyunca olduğu gibi, burada da bildiriler, afişler ve pankartlarla yoğun bir ajitasyon/propaganda yapan **ATİK** ve **ILPS**, kitlelerin ve tüm katılımcıların ilgi odağı olmuş, bu ilgi **ATİK** ve **ILPS** katılımcılarının sahneye çıkarak enternasyonal söylediklerinde ise daha da artmıştır. Ayrıca alanda yoğun olarak **TKP/ML** bildirilerinin dağıtıldığı ve **TKP/ML** pankartının ve flamalarının taşındığı görülmüştür.

Dördüncü gününde mitingle taçlandırılan, beş binin üzerinde kitlenin katılım sağladığı **Mumbai Direnişi** ezilen dünya halklarının anti-emperyalist mücadeleyi ortaklaştırmasının ve bu mücadeleyi yükseltmesinin yeni bir adımı olması, enternasyonal ilişkilerin geliştirilmesi, emperyalizme karşı gerçek anti-emperyalist, devrimci bir duruşu ifade etmesi, ezilen dünya halklarının emperyalizmin, baskı, sömürü, talan, katliam, eşitsizlik, yoksulluk ve sefalet düzeninden, ancak ve ancak bu sistemin tamamen ortadan kaldırılması ile kurtulacağını mesajlarını vermesi ve buna bağlı olarak da bunun dinamiklerini içinde taşıması açısından önemli bir kazanım ve halkların ileriye dönük mücadelesine ışık tutucu olmuştur. **Mumbai Direnişi** insanlığın kurtuluşu mücadelesinde, halkları gerçek kurtuluşa taşıyacak onurlu bir adımdır, dünya ezilen emekçi halklarının bir kazanımıdır, anti-emperyalist mücadelenin küçük bir zaferidir. Kısacası **Mumbai Direnişi** emperyalizme karşı direnmenin ve savaşmanın adıdır.

ATİK bünyesinde devrimci müzik yapan üç kişilik bir grup sahne almıştır. Yoğun bir ilgiyle karşılanan Türkiyeli grup birkaç marşın ardından enternasyonal söyle-

“Mumbai direnişi emperyalizme, özellikle de ABD emperyalizminin hegemonyasına meydan okumadır...”

Chrispin Beltran (ILPS Başkanı ve Filipinler KMU Sendikası Başkanı):

“...Mumbai Direniş 2004 bana göre anti emperyalist mücadelenin çeşitli alanlarında bir kazanımdır. Burada emperyalizmin ekonomik, politik ve askeri yönleri tartışıldı. Mumbai direnişi emperyalizmin son süreçte artan saldırılarına alternatif olarak örgütlenmiştir. Özellikle işçilerin, köylülerin ve şehirlerdeki yoksul insanların katılımı oldu.

Mumbai direnişi emperyalizme, özellikle de ABD emperyalizmine karşı bir meydan okumaydı. Özellikle de Irak, Afganistan ve şimdi de gündemde olan İran, Kuzey Kore, Filistin ve Filipinler tartışma konusu oldu. Bundan kaynaklı, bu konferans mücadelemizin bir devamı olacaktır. Ve bunun devamı da 20 Mart 2004 olacak. Bu tarihte tüm emperyalist güçler kendi buldukları ülkelerde yürüyecekler. Hatta bazıları Ortadoğu'ya delege gönderecekler. 20 Mart'ı örgütlemekteki amaç, ABD ve diğer işgalci güçlere tavır koymak ve Ortadoğu halklarının yanında olmak. 20 Mart işgale ve emperyalizme karşı bir gündür...”

“Dünyadaki bütün anti-emperyalist güçlerin bir araya gelmesi gerektiğine inanıyorum...”

Dr. Darshan Pal (Mumbai Direniş Komitesi sözcüsü Hindistan):

“...Mumbai Direniş 2004'de iki açıdan kazanımımız olduğuna inanıyoruz. Birincisi, DSF üzerine bir tartışma açmış olduk. Mumbai Direniş'te bu konuda daha da belirgin bir kamplaşma oldu. Bu Selanik'ten Mumbai'e uzanan bir süreçtir. Emperyalizm olgusu daha da derinleşti. İkincisi, bizler Hindistan'daki ve dünyadaki güçlerle daha da iç içe geçtiğimize inanıyoruz. Bu konuda ciddi bir adım atıldığını inanıyorum.”

“...Aynı zamanda emperyalizmin işbirlikçileri olan komprador burjuvaziye ve kırsaldaki büyük toprak ağalarına karşı da mücadele etmeliyiz...”

Sanjahib (Hintli halk ozanı):

“.. Ben bir halk ozanım ve bir kültürel grubun elemanıyım. Biz ormandaki yerli halklarla da çalışma yapıyoruz. Birçok halk kahramanımız devlet tarafından öldürüldü. Ben de devlet tarafından kurşunlandım. Birazdan yine iktidara karşı bir şarkı seslendireceğim. Halklara vermek istediğim mesaj şudur: Hindistan devleti ülkenin değerlerini emperyalizme satıyor. Bunun için halklar olarak birleşip buna karşı mücadele etmeliyiz...”

“...Bizim asıl amacımız yalnızca köylü güçlerini değil, bütün anti-emperyalist güçleri birleştirmek...”

Renato Bologna, Foro Contadino Agricoltura Başkanı (İtalyan köylü/tarım örgütlenmesi) ve Via Campesino (köylü hareketi), Avrupa üyesi:

“Bizler Hükümet Dışı Örgütler (NGO) ile gerçek mücadele edenler arasındaki farkı koymaya çalışıyoruz. Bizim asıl amacımız yalnızca köylü güçlerini değil, bütün anti-emperyalist güçleri birleştirmektir. ILPS ve Mumbai Direnişi bu noktada önemli bir rol oynuyor. Benim mesajım: Biz devrimi gerçekleştirebiliriz. Her gün buna hizmet etmek zorundayız...”

“...bence Mumbai Direnişi anti-emperyalist güçler için önemli bir adımdır...”

IRENE, Anti-emperyalist Kamp, Avusturya:

“... Bizler ilk başta Mumbai Direniş 2004'le aramıza sınır koymuştuk, fakat sonradan onun önemini gördük. Bence Mumbai Direnişi anti-emperyalist güçler için önemli bir adımdır. Özellikle sonuç bildirgesinde Irak halkının direnişinin desteklenmesinin altının çizilmesi önemlidir. Mumbai Direnişi ve DSF arasındaki en önemli fark, Mumbai Direnişi'nin halkların, özellikle de Irak halkının direnişini desteklemesi ama DSF'nun sadece işgale karşı çıkmasıdır. Mumbai Direnişine katılanlar belli ülkelerdeki silahlı mücadelelere karşı çıkmıyorlar. Ben ezilen dünya halklarına mücadelelerinde başarılar diliyorum...”

“...emperyalistler, özellikle de ABD emperyalizmi yerel zengin kaynaklara el koyuyor, ancak buna karşın halklar ayağa kalkarak mücadele ediyor...”

Mumbai Direniş Komitesinden Bangladeş temsilcisi:

“...Mumbai'de emperyalist yatırımlar oldukça yoğun. Burada emperyalistler hem de feodalizmin temsilcileri var. Dolayısı ile Mumbai Direnişi'nin burada olması önemlidir. Çünkü bu Direniş'in içinde gerçek anlamda emperyalizme karşı mücadele edenler var. Tüm Hindistan'da emperyalistler, özellikle de ABD emperyalizmi yerel zenginliklere el koyuyor ve koymak istiyor. Tabii ki bu yalnızca Hindistan'da değil. Ancak buna karşın halklar ayağa kalkarak mücadele ediyor. Hindistan devleti Mumbai Direniş 2004'e yönelik her şeyi yasaklamaya çalıştı. Konuşmaları, şarkıları, yürüyüşleri... Biz DSF'nu da buraya davet ettik. Onlarla ilişkilerimiz gergin değil, ancak gerçek mücadele burada. Onların esas öne çıkardığı konu yalnızca ABD emperyalizmine

Mumbai Direnişi katılımcılarından görüşler

karşı çıkmak. Mumbai Direniş 2004 bir kazanımdır ve önemli bir adımdır. Tüm Hindistan'daki insanların emperyalizme karşı birleşmek istediği görüldü. Ayrıca Türkiye, Filipinler gibi ülkelerin deneyimlerini aktarmaları da önemli bir katkı sunmuştur...”

“... emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele etmeden, haklar, refah ve eşitlik bekleme hakkımız yoktur...”

Mumbai Direniş Tertip Komitesi, Hindistan delegesi:

“...Mumbai Direnişi bazı eksiklerine rağmen bir kazanımdır. Bunu örgütlemeye başladığımızda bir amacımız vardı. Bu da halka şu mesajı vermek: Emperyalizme, kastizme ve onların işbirlikçilerine karşı mücadele etmek. Emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele etmeden, haklar, refah ve eşitlik bekleme hakkımız yoktur. Bu sadece Hindistan için değil, tüm dünya için geçerlidir. Mumbai Direnişi'nin bu tarihte yapılmasının nedeni aynı günlerde DSF'nun da burada ve aynı tarihlerde yapılmasıdır. Onlar emperyalizme ve kapitalizme gerçek anlamda meydan okumuyorlar. Hatta belli noktalarda onlara yardımcı oluyorlar. Bu konu yeni değil, çok önceden başlayan bir durumdur. Benim halklara vermek istediğim mesaj şudur: Emperyalizme karşı birleşmeden, Hindistan'da veya dünyanın herhangi bir yerinde değişim mümkün değildir. Mumbai Direnişi'ni örgütlememizin nedeni budur...”

“...emperyalizm ve DSF aynı maddeden yaratılmıştır...”

Hindistan, Yeni Demokratik Sol Cephe delegesi:

“...bizler MLM düşüncesinin savunucularıyız ve DSF'na karşıyız. Çünkü emperyalizm ve DSF aynı maddeden yaratılmıştır. Mumbai Direniş 2004 ile aramızda belli farklılıklar olmasına rağmen, gerçekten anti-emperyalist bir alternatif sunmaktadır. DSF'nun bir adım ileriye gideceğini düşünmüyoruz. Mumbai Direniş 2004'e gelince, anti-emperyalist mücadele konusunda ciddi adımlar atabileceğimize inanıyoruz. Çünkü Mumbai Direnişi DSF gibi hükümet dışı kuruluşlar ve STÖ'nden oluşmuyor. Benim vermek istediğim mesaj: Yaşasın sosyalist devrim. Anti-emperyalist bir cephe oluştur ve DSF'na karşı çık.”

Mumbai Direniş örgütlenme komitesi Hindistan delegesi:

“... Mumbai Direniş 2004 emperyalizme karşı mücadelenin bir parçasıdır ve DSF'na bir yanıttır. Hindistan'daki baskı ve zulme ve emperyalizme karşı omuz omuza mücadele etmek zorundayız. Dünyanın çeşitli yerlerinde benzer mücadeleler var. Halklar bu mücadelelerini ortaklaştırmalı...”

“...Mumbai Direnişi'nin gerek enternasyonal ilişkiler açısından olsun, gerekse uluslararası dostluk, yoldaşlık ilişkilerini geliştirmek açısından olsun çok büyük kazanımlar getirdiğine inanıyorum...”

Mumbai Direnişi'ne ATİK bünyesinde katılan bir tercüman:

“...bir olaya bakarken, önce kendi açımızdan bakmamız gerekiyor. Biz buraya gerçekten grup olarak, kenetlenmiş bir şekilde çok amaçlı faaliyet yürütmek için geldik. Tabii buranın koşullarını çok iyi değerlendiremediğimizden kaynaklı, bazı beklenmedik durumlar

la karşılaştık. Fakat görev bilinciyle, iyi bir şekilde donandığımız için, her şeyin üstesinden gelebildik. Bu faaliyetin anti-emperyalist, enternasyonal mücadele açısından büyük kazanımlar getirebileceği bilinciyle gelmemizden dolayı, birçok şey, buranın zor koşulları dahi bizleri görevlerimizi en iyi şekilde yerine getirmekten alıkoymadı. Sosyal Forum gibi, kendi bünyesinde birçok revizyonist, devlet tarafından desteklenen, halkların mücadelesini pasifize etmeyi, farklı yönleri kaydırmayı amaçlayan forumlara karşı, ciddi anlamda anti-emperyalist hareketlerin bir araya gelip, alternatif sunma konusundaki önemini hepimiz çok iyi biliyoruz. Sanırım buraya gelen tüm arkadaşların bu yönlü kendini ifade etmesi çok önemlidir. Ama bilindiği gibi bu olay çok büyük bir organizasyon olmasından ve öyle sanıyorum ki Hindistanlı arkadaşların bu yönlü tecrübesizliğinden kaynaklı, birçok faaliyete yeterli katkı sunulamadı, öğrenip öğretme yönünde yeterli kazanımlar sağlanamadı. Fakat enternasyonal ilişkiler olsun, yoldaşlık ilişkileri, dostluk ve uluslararası ilişkiler açısından olsun, çok büyük kazanımlar getirdiğine inanıyorum. Bu tür faaliyetlerin sadece böyle alternatif olarak değil, ciddi anlamda kendi gücüne dayanan, kendi ayakları üzerinde duran, kendi gerekliliğinden doğan faaliyetler olmasını istememiz ve bu yönlü çalışmamız gerekir. Halklara bir mesaj vermem gerekirse, önce Hindistan'a yönelik çok kısa bir şey söylemek istiyorum. Gerçekten birçok ülkede, birçok sefaleti gözlemledim. Filipinler'de olsun, başka ülkelerde olsun. Ama sınıf çelişkilerinin bu derece göze çarptığı bir ülkeyi görmedim. İnsan bu koşullar karşısında mücadelenin gerekliliğini kendi benliğinde hissediyor. Bu tür faaliyetlerin, emperyalizmin tüm dünyayı sarmak üzere olduğu bir dönemde, dünyanın her yerinde örgütlenmesi gerektiğine inanıyorum. Bütün dünya emekçilerinin artık ciddi anlamda bir karşı duruş sergilemesi gerektiğine inanıyorum. Ve bu konuda da var olabildiğim kadar, gerek tercüman olarak, gerekse farklı alanlarda, her zaman içinde olacağımı belirtiririm. Bütün dünya emekçilerine anti-emperyalist mücadelenin gelişmekte olduğunu, ve bu konuda gerçekten geleceğe dönük umutlarının yıkılmamasını, Mumbai Direnişi'nden öğrenecek çok şey olduğunu söylemek istiyorum...”

Emperyalizmin dünya ezilen emekçi halklarına dönük saldırılarının sınır tanımayan bir boyut kazanmasıyla birlikte, dünya halklarının emperyalizme karşı mücadelesi de, tüm bu baskı, zulüm, talan ve halklara dönük katliam düzenini yerle bir edecek rotada yükselmekte, bu yönlü güç birliklerini ortaklaşma çabaları da hız kazanmaktadır.

Emperyalizmin sömürü ve giderek artan eşitsizlik düzenini yıkanmanın tek yolunun ancak ve ancak tüm ezilen halkların ortak devrimci kurtuluş mücadeleleriyle mümkün olacağını giderek daha da bilince çıktığı bu süreçte, bu çabayı güçlendirecek, ezilen dünya halklarına umut olacak bir direniş örgütü Mumbai'de.

Emperyalizmin, özellikle 11 Eylül sonrası halklara dönük saldırılarını işgal vb. saldırılarla doğrudan katliamlara dönüştürdüğü günümüzde, sömürge ve yarı sömürge ülkeler ve bu ülkelerin halkları, bu saldırıların stratejik hedefi durumuna gelmişlerdir. Varlığını öteden beri bu ülkelerin halkları üzerindeki her türden dolaylı ve dolaysız sömürüyle sürdürme çabasında olan emperyalist sistemin dünyaya egemen olma çabasıyla gözünü giderek daha fazla diktiği bölgelerden birisi de Asya/Güney Asya ülkeleridir.

Sınıfsal, etnik, dini vb. farklılıkları en üst boyutta bünyesinde barındıran ve böylelikle de egemenlerin böl-parçala-yönet politikalarına uygun bir zemin oluşturan bölge, aynı zamanda ulusal-sosyal kurtuluş mücadelelerinin, dolayısıyla da devrimci mücadelelerin fırtına merkezinin sömürge, yarı-sömürge ülkeler olduğu/olacağı gerçekliğine uygun olarak, ulusal-sosyal kurtuluş mücadelelerinin gerici iktidarları zorlayacak kadar ivme kazandığı bir bölgedir aynı zamanda. Bugün bu bölgede yükselen ulusal-sosyal kurtuluş mücadelelerinde, Hindistan'da, Butan'da, özellikle de Nepal'de ve biraz ötesinde ise Filipinler'de Maoist önderliklerle giderek ivme kazanan halk savaşlarında emperyalist sistemden kaynaklı eşitsizliğin, sömürünün, yoksulluğun, sefaletin, sınıf çelişkilerinin en uç boyutta yaşanmasının yanı sıra, bölge halklarının 200 yılı aşkın bir sürelik kitle mücadeleleri, özellikle de köylü ayaklanmaları geleneğinin de büyük payı vardır.

Mumbai Direniş 2004; işte bu çelişkiler

yumağı bölgede, sınıf çelişkilerinin en üst boyutta, tariflere sığmayacak bir biçimde yaşandığı, bu çelişkilerin ise kast sistemi ile daha da boyutlandığı Hindistan'da gerçekleşti. Aynı günlerde Mumbai'de gerçekleştirilen DSF (Dünya Sosyal Forumu) ise ayrı bir değerlendirme konusu olduğu için buna burada girmeye gerek duymuyoruz.

Tohumları ILPS ve ATİK'in Haziran 2003'te Selanik'te gerçekleştirdiği direnişte atılan Mumbai Direniş'i, bir dizi ön hazırlığın ardından, belirlenen tarih olan 17 Ocak'ta dünyanın dört bir yanından gelen delegenin ve Hindistan'dan 300'ün üzerinde örgütün katılımı ve bölge halkının yoğun ilgisi eşliğinde, sabah saat 09:00'da büyük bir coşkuyla başladı.

Çok geniş bir alana kurulmuş olan etkinlik çadırlarının yanı sıra, başta Mumbai Direniş komitesinin standı olmak üzere, ILPS ve ATİK'in ve devamla, Filipinler'den demokratik BAYAN örgütlenmesinin, DEH bünyesindeki **Kazanılacak Dünya** dergisinin, Mahila Morgan Yayınevi'nin (Hindistan, Demokratik Kadın örgütlenmesi) Tarım örgütlenmelerinin, Nepal Halkıyla Dayanışma örgütünün ve birçok benzer örgütlenmenin standının yer aldığı direniş bölgesinde, dört bir yana asılan ve MLM görüşü ön plana çıkaran afişler, dövizler ve flamalar, ortamı tam bir bayram havasına çevirmişti. Tabii halkların mücadelesinin, direnişin olduğu her yerde yaşandığı gibi, burada da sistemin bekçileri ve uşakları olan güvenlik güçleri alandaki yerlerini(!) almışlar ve tüfekleri, sopaları, telsiz vb. teçhizatları ile başta standların hemen dibi olmak üzere, alanın dört bir yanına konuşlanmışlardı.

En az üç bin kişinin sığabileceği çaptaki büyük çadırda başlayan açılış etkinliğinde, ilk olarak sahne alan 8 kişilik yerel bir müzik grubu, söylediği devrimci marşlarla kitleyi coşkulandırdı.

Dinletinin ardından direniş alanına birbiri ardına yerel kıyafetleri ve dansları eşliğinde giren Hindistan'lı yerli halkların içinde yer aldığı örgütlenmelere ait kortejlerin alanın çevresini dönerek başlattığı yürüyüşe, direnişteki tüm örgütlenmeler de pankartları, dövizleri ve flamaları ile katıldılar. Yerel müziğin ve dansların eşliğinde gerçekleşen yürüyüşe ILPS ve ATİK delegeleri de pankart ve dövizleriyle katıldı. ILPS ve ATİK flamalarının yanı sıra, bir kısım katılımcının Proletarya Partisi'nin bayrağını taşıdığı da gözlemlendi.

Yaklaşık iki bin kişinin katılımı ile gerçekleştirilen yürüyüşün ardından günün ilk panel ve çalışma grubuna geçildi. Çalışma grubuna geçilmeden önce yapılan açılış oturumunda katılımcılar kısa açılış konuşmaları yaptılar.

Açılış konuşmasını Bangladeşli entelektüel **Badruddin Umar**'ın yaptığı oturumda, devamla ILPS Genel Başkanı **Chrispin Beltran**, Türkiye'den **Haluk Gerger**,

Mumbai Direniş emperyalizme karşı savaşmanın, DİRENMENİN ADIDIR!

Yunanistan'dan **Dimitris Pavidis**, Irak'tan **Awmi Al Kalemi**, Hindistan'dan **Darshan Pal** söz alarak kısa birer konuşma yaptılar.

Açılış oturumunun ardından "**Dünya Ticaret Örgütü, tarım ve emperyalizm**" konu başlığı altında yapılan 1. çalışma grubunun oturumunda, Bangladeş'ten Küresel Köylü Forumu, Filipinler, Hindistan'ın **Bunjhap, Karnataka, Lakhaoval** bölgelelerinden köylü örgütlenmeleri temsilcileri sunuş yaptılar.

Aynı gün gerçekleşen 2. çalışma grubunun konu başlığı ise "**Emperyalist küreselleşme ve kadınlar üzerindeki etkileri**" idi. Bu oturuma, Filipinler'den **Gabriela** adlı kadın örgütü temsilcisi, **Andra Pradesh**'ten **APCMS** örgütü temsilcisi ve Hindistan'ın **Karnataka** bölgesinden **Mahila Şagruti** katıldı.

3. çalışma grubunun konusu ise "**Terörizme karşı savaşmada demokratik haklara yönelik saldırılar**" oldu. **ILPS Türkiye Seksiyonu**'nun "**Devlet baskısı**" konulu sunuşla katıldığı bu oturumdaki sunuşlar ise **Filipinler**, Hindistan, **Libya**, Belçika temsilcileri tarafından yapıldı.

4. çalışma grubunun "**Küreselleşme ve emperyalizme karşı mücadelede işçi sınıfının rolü**" konulu çalışmasına **Türkiye**'den **DDSB** temsilcisinin yanı sıra, **Filipinler**'den **CMU** temsilcisi, **ABD** ve **Hindistan** temsilcileri katıldı.

5. çalışma grubu oturumunu "**Emperyalizm ve ulusal sorun**" başlığı altında yürüttü. **ILPS Türkiye Seksiyonu**, Hindistan'dan birçok etnik grup temsilcisi, **Filipinler**'den **MORO** örgütü sözcüsü, Bangladeş temsilcisi, **Anti-Emperyalist Kamp** ve **Pakistan** temsilcileri de birer sunuş yaptılar.

6. çalışma grubunda **ILPS** araştırma komisyonunun yürüttüğü "**Ulusal-sosyal kurtuluş ve demokrasi**" konulu çalışmaya çeşitli ülkelerden temsilciler de katılım sağladılar.

Birinci günün (17 Ocak 2004) tüm altı oturumuna da oldukça yoğun bir ilgi olduğu gözlemlenirken, çalışmalar gece saat on bir civarına kadar sürdü.

İkinci gün (18 Ocak 2004) sabah ve öğlen üçer oturum olmak üzere, yine altı oturum olarak gerçekleşen çalışma gruplarının konuları ve katılımcılar ise şunlardı:

7. çalışma grubunun konusu: "**Irak işgali-emperyalist savaş, uluslar ve halklar**". Katılımcılar: **Haluk Gerger**, Filipinler, **Dünya Halkları Direniş Hareketi**, Belçika, **Yunanistan**, **Ürdün**, **İtalya**, **ILPS**'den **Carol Araulu**.

8. çalışma grubunun konusu: "**Emperyalist küreselleşme altında yerli halkların ve aşiretlerin yoğun marjinalleştirilmesi**". Katılımcılar: **Filipinler**, Tüm Hindistan Halkları Direniş Forumu, **Hindistan**'dan çeşitli etnik grup temsilcileri.

